

İDARE

Dahiliye Vekâletinin Aylık

Yıl: 12

İkinci Kânun 19

30

RESMÎ KISIM

	Sahife
Reisicumhur İsmet İnönü'nün eski ve yeni Başvekillere mektupları	3
Nutuklar.	6
Tayinler	32
Vekâlet emrine alınanlar	35
Takdir edilenler.	36
Kanunlar.	43
Kararnameler.	56
Vatandaşlığımıza kabul edilenler.	59
Mülkî teşkilât.	60
Şûrayı Devlet kararları.	75
Vekâlet tamimleri.	83
Çalışma raporları.	137
Tekaüt ve yetim aylakları	151
Aramızdan ayrılarından	154

Resmî Kısım

Türkiye Reiscumhurunun Yüksek huzurlarına

Türkiye Büyük millet Meclisi intihabının yenilenmesine Parti Divanınca karar verilmiştir. Partimizin intihaba yeni ve teze bir kuvvetle çıkmasını maksada ve esasa daha uygun ve faydalı mülâhaza ettim. Bu imkânı Zatı devletlerine vermiş olmak için Başvekâletten istifamı arz ve takdim ediyorum.

Yüksek teveccühlerinin devamını sonsuz hürmet ve tazimlerle istirham ederim.

İzmir Mebusu
C. BAYAR

Celâl Bayar

İzmir Mebusu

Büyük Millet Meclisi intihabının yenilenmesi ihtimali üzerine vuku bulan istifanız kabul olunmuştur.

İktidar mevkiinde geçen hizmet zamanınızı takdir ile yadederek size ve arkadaşlarınıza halis teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Siyasi tarihimizin çetin bir devresini yüksek meziyetlerinizle iyi idare etmenizi, Milletimiz daima teşekkür ve takdir duygular ile hatırlayacaktır.

Hükümetin teşkiline İstanbul Mebusu Dr. Refik Saydam memur edilmiştir.

REİSİCUMHUR
İsmet İnönü

Dr. Refik Saydam
İstanbul Mebusu

İzmir Mebusu Celâl Bayar Başvekâletten istifa etmiş ve istifası kabul edilmiştir. Yeni Hükümetin teşkiline siz memur ediyorum. Teşkil edilecek İcra Vekilleri Heyetinin isimlerinin bildirilmesini rica ederim.

REİSİCUMHUR
İsmet İnönü

Reisicumhurun Yüksek Huzurlarına

İzmir Mebusu Celâl Bay arın Başvekâletten vuku bulan istifasına binaen Yüksek teveccüh ve itimatları ese:: olarak Başvekâlete tayin buyurulmaklığım üzerine Teşkilâtı Esasiye kanununun 44 üncü maddesine tevfikân faizim olunan İcra Vekilleri Heyetinin isimlerini havi listeyi yüksek tasdiklerine derin saygılarımla arz ederim.

Adliye Vekili: Tevfik Fikret Sılay Konya Meb'usu

Millî Müdafaa Vekili: G. Naci Tınaz Bursa Mebusu.

Dahiliye Vekili: Faik Öztrak Tekirdağ Mebusu.

Hariciye Vekili: Şükrü Saraçoğlu İzmir Mebusu.

Maliye Vekili: Fuat Ağralı Elâzığ Mebusu.

Nafia Vekili: Ali Çetinkaya Afyon Mebusu.

Maarif Vekili: Hj. Âli Yücel İzmir Mebusu.

İktisad Vekili: Hüsnü Çakır İzmir Mebusu.

Sıhhat ve i. Muavenet Vekili: Dr. H. Alataş Aydın Mebusu.

Gümrük ve İnhisarlar Vekili: Rana Tarhan İstanbul Mebusu.

Ziraat Vekili: Muhlis Erkmen Kütahya Mebusu.

Başvekil İstanbul Mebusu Dr. Refik Saydam'a

25/1/939 tarih ve 6/435 sayılı tezkereler ile inha olunan İcra Vekilleri Heyetinin Listesi muvafık görülerek tasdik edilmiştir.

Hepinize muvaffakiyetler dilerim.

REİSİCUMHUR
İsmet İnönü

Nutuklar

Reisicumhurun 9.12.1938 tarihinde Kastamonu C. H. P.Vilâyet Kongresinin açılışında irad buyurdukları nutuk

«— Arkadaşlar,

Cumhuriyet Halk Partisinin Kastamonu vilâyet kongresini açıyorum ve kendilerine salâhiyet veren parti teşkilâtını, muhabbetle selâmlarım. Bu vesileden istifade ederek bir kaç gündür beraber bulunduğum Kastamonu vilâyetinin muhterem halkına teşekkür ve saygı duygularımı söylemek isterim. Kastamonu'dan bütün Türkiye'yi haberdar etmekle bahtiyarım ki, halk içinde geçirdiğim bu günlerin intihamdan pek memnunum. Büyük Türk milleti, Çankırı ve Kastamonu merkezinde, kazalarında ve köylerinde yaşayan vatandaşların çalışkan, yüksek ahlâklı, iyi ve vatanperver vatandaşlar olduğundan emin ve müftehir olabilir.

Kadın ve erkek vatandaşlarla temaslardan aldığım intiba şudur ki. onlar, şuurlu ve fedakâr olarak, büyük Türk ailesinin içinde milliyetçi ve lâik Türkiye Cumhuriyeti'nin aşınmaz ve sarsılmaz kalesi olmak meziyetini ispat etmeye her zaman hazırdır. Kastamonuluları takdir duygularım, bütün memleketin kendilerine emin olduğum teveccühlerinden dolayı, tebrik arzusu ile beraberdir.

Vatandaşların meselelerini, şehirli ve köylüsünden ayrı ayrı dinledim. Sade, terbiyeli ve hülâsa söyleyerek, dünyanın her yerinde güzel konuşur sayılacak olan vatandaşlarım. Seyahat günlerimi istifadeli görüşlerde süslemişlerdir. Vatandaşlarımın, kendi hususî ihtiyaçlarını söylerken, vatanın umumî mesele ve ihtiyaçlarını da beraber düşünecek kabiliyette olduklarını takdirle zikretmek isterim.

Asırlardan beri vatan hudutlarına yiğit göndermiş olan

şimali Anadolu vatandaşlarımızın, tarihe şöhret salan kahramanlık vasıflarının, en temiz bir canlılıkta bulunduğundan büyük 'Türk milleti emin olabilir. Vatandaşlarımızın Cumhuriyeti nasıl kendi öz canları saydıklarını, Büyük Millet Meclisine ve Cumhuriyet hükûmetine nasıl temiz bir surette bağlı ve inanmış olduklarını yakından bir daha görmek beni güvenle ve iftiharla doldurdu. Cumhuriyet hükûmetine vatandaşlar arasındaki bu yakın kaynaşma, vatanın ümrânı için büyük müjdedir. Rahatça söylenebilen ve vatandaşla devlet memuru arasında, ciddi ve samimî ahenk bulunan yerlerde, ihtiyaçların tesviye ve temin edilmesi muhakkaktır. Memleketimizin servet ve kudretini arttıracak o kadar güzel imkânlar görüyoruz ki, az zaman içinde, Kastamonu kelimesiyle hülâsa etmek istediğim, şimali Anadolu'nun kültürü ve ümrânı ile mümtaz bir cevher gibi parlayacağıma kat'î olarak emin bulunuyorum.

Kongrenin sayın âzası,

Cumhuriyet Halk Partisinin vilâyette, sizin gibi güzide âzaları sayesinde, temin ettiği sevgi ve itimadı muhabbetle kaydetmek isterim. Unutmayınız ki, sınıf ve zümre farkı tanımaksızın, büyük Türk milletinin yekpare bir insanlık ve medeniyet kütlesi olmasını ideal fütan partimizin başlıca kuvveti, bütün vatandaşların muhabbet ve itimadı olduğu gibi başlıca vazifesi de, bütün vatandaşların hizmet ve ihtiyaçlarının teminidir. Parti âzalıgım, hususî menfaat mülâhazasına asla tenezzül ve müsaade etmeyen bir siyasî terbiyenin sıfatı ve şartı telâkki etmek sayesinde, partiyi bütün vatandaşları kucaklayan büyük bir aile ocağı haline getirebiliriz. Şimdiye kadar aldığımız yol daha güç idi. Geçmiş partilerden yılmış olan Türk milleti, Cumhuriyet Halk Partisinin hususî menfaatsiz ve vatanperverane çalışmasına itimat ettikten sonra, siyasi hayatında huzur ve emniyet bulmuştur. Milletın kalbinde kazandığı bu kıymetli itimadı gelecek zamanlarda daha ziyade arttırıp yükseltmek başlıca hedefimiz olacaktır.

Vatandaşlarım,

Bugün bir çok milletler, siyasî ve içtimâî bakımdan,, gerek kendi ilçelerinde, gerek birbirine karşı kararsız bir kaidedirler. Birçok memleketlerde, gerek komşuları ve gerek kendi halkları arasında yarınım beklemeyen ne hâdiseler meydana çıkaracağını bilmemek endişesi vardır. İnsanlık için ıstıraplı olan bu kararsızlık karşısında, Türk, milleti, içerde ve dışarda, fikirleri sade ve açık kararları kakı olarak verilmiş bulunmakla bahtiyar ve mağrurdur. İçerde lâik, Cumhuriyetçi ve milliyetçi bir rejim, huzur ve istikrara içinde bütün vatandaşların samimi hizmetinden istifade etmek, vatani imar etmek, vatandaşların maddî ve manevî seviyelerini yükseltmek fikirlerde meşbudur.

Milletler arasındaki münasebette, sulh ideali ve karşılıklı emniyet havasının vücut ve kuvvet bulması, ana siyasetimizin açık hedefidir. Sözüne güvenilebilecek ahlâkta. Sözünü yürütecek kudrette bir Türkiye, bugünkü Türkiye, elbette milletler arası sulh ve ahenginin başlıca mesnetlerinden bir kıymetlisidir. Türk vatandaşı millet hizmetine vazife sahibi olarak, dünyanın bugünkü vaziyetinde elimize geçen bir zamanı fırsat bilerek vatanımızı imar etmek ve milletimizi yükseltmek istiyoruz. Vazife ifa ederken kaybedilecek bir saniyemiz yok gibi dikkat ve süratle ve büyük insanlık ailesinde yüksek mevki ve vazifelere namzet bir büyük millet sıfat ile de istikamet, kudret ve kahramanlıkla hazırlanmak mecburiyetindeyiz. Yüce hedefler için taşkın bir sevk ve azimle çalışmak havası, işte Türk milletinin bugün ciğerlerini dolduran temiz hava budur.»

Reisicumhur İsmet İnönü'nün 26.12.1938 tarihindeki C.H.P. fevkalâde Kurultayında irad buyurdıkları nutuk.

Büyük Kurultayın Sayın Üyeleri.

Büyük Partimizin esas bünyesinde bugün aldığımız kalbi ve nizamî kararlar, beni değişmez Genel Başkan seçtiniz. Yüksel: teveccühünüzün ve samimî itimadınızın ifadesi olarak aldığım bu karardan dolayı sizlere teşekkür ederim. Bu anda, omuzlarımda bulunan Genel Başkanlık vazifesini; Partinin, büyük milletimizin hayrından ve hizmetinden başka gayesi olmayan, maksadına uygun bir surette ifa etmek için, bütün varlığımı sarf edeceğim (Sürekli alkışlar) Sizlerden ve Partinin bütün âzasından birlik,, beraberlik, yardım beklerim. (Hay hay sesleri).

Aziz arkadaşlarım!

Büyük Kurultay; kurtuluş mücadelesinin en evvel işlemeğe başlayan, içerden ve dışardan her türlü insafsız hücumlara milletimizin maruz kaldığı günlerde onun iradesini ilân etmek üzere meydana atılan, en eski teşkilatımızdır, Bence, ebedî Şefimiz Atatürk'ün, kendisine kadar ve diğer memleketlerde yapılan millî mücadelelerden en kıymetli farikasını, bu Kurultay ve onun manası teşkil etmektedir (Bravo sesleri, alkışlar) Atatürk; kurtuluş mücadelesini, siyâsî ve askerî sahnelerde, evvelâ Kurultayda, sonra Büyük Millet Meclisi içinde idare etti. Sulh ve harbin siyasetini inkıtasız bir Millet Meclisiyle idare edebilmek zihniyetini ve kudretini, bugün dahi çok memleketlerde göremiyoruz (Bravo sesleri) Atatürk, kurultayları yalnız millet hayatının lüzumlu bir mekanizması olarak takdir etmekle kalmazdı, onu, samimî ve derin bir sevgi ile de severdi. Büyük Kurultayın duygusunu söylediğime emin olarak, bütün gelecek kurultaylar adına da Atatürk'e karşı hiç bir zaman solmayacak olan sevgi ve tâzim hislerimizi: ifade etmekle şeref duyuyum. (Sürekli alkışlar, varol sesleri).

Arkadaşlar!

Kurultayımızın bu üsnomal toplantısı, senelik Parti toplantılarından sonra vuku bulduğuna dikkati celp etmek isterim. Her birimiz, köylerden başlayarak vilâyetlere kadar, milletimizin şikâyetlerini ve dileklerini dinlemiş bulunuyorsunuz.

Büyük Meclisin ve Cumhuriyet Hükümetinin faaliyetlerine başlıca temel, halkımızın şikâyetlerine ve dileklerine vefa etmek olduğu düşünülürse. Parti teşkilâtımızın senelik çalışmaların, milletin idaresinde ne kadar verimli bir kolaylık olduğu göze çarpar. Şikâyet ve dileğin, bir defada ve bir lahza tatmin edilmesi, şimdiye kadar hiç bir millete nasip olmadı ve nasip olmayacaktır. Ancak, şikâyet ve dilekle hulâsa olunan milletin ameli arzusu, hiç bir teşkilâtta, bizim Partimizin sinesinde olduğu kadar esas tutulmamıştır. Hepimizin en kıymetli alâkamız, milletin en ehemmiyetsiz zannolunacak şikâyetine kadar vukuf sahibi olmak ve milletin en pahalı ve en güç sayılacak dileklerine kadar tedbir bulmağa çalışmaktır. (Bravo sesleri).

Kanunlarla ve Büyük Millet Meclisinin emanetleriyle vazife almış olan memurlar, vekiller, hepimiz, millet hizmetinde şeref bulan vatandaşlar olarak, onun ihtiyaçlarına yetişmek histeriyle meşbuuz. (Bravo, yaşa sesleri, sürekli alkışlar) Büyük, küçük bütün vazifelerin, iyi ve temiz ifa olunması, emellerimizin başındadır. Parti toplantılarının temiz ve pürüzsüz çalışmasının sonunda, bu sözlerimde arzu ettiğiniz mânâyı bularak, muhitlerinize döneceğinizi, ümit ediyorum.

Aziz arkadaşlar!

Partimizin, karşısında bulunduğu vazifeler vardır. Vazifelerin, bundan sonra, ehemmiyetleri azalmış değil, daha ziyade artmıştır. Sağlam bünyeli, yüksek istidatlı asil bir milletin siyasî hayatına, istikamet vermek iddiasındayız. Geçmiş tarihin fırtınaları içinde geç ve eksik kalmış

taraflarımızı ,süratle tamamlamak ve ilerletmek vazifesindeyiz. (Bravo sesleri, alkışlar)

Milletlerin geçimsiz ve birbirine emniyetsiz bulundukları bir zamandayız. Milletlerin bir aile efradı gibi, birbirinin dertlerini anlayarak, bu küçük kürenin kucağında kardeşçe yaşayabilmeleri aziz emelimizdir. Fakat arkadaşlar, milletlerin birbiriyle iyi geçinebilmelerini, yalnız bizim arzumuz temin edemez. Hattâ bizim, milletler arasında kopacak muhtemel bir fırtınadan uzakta kalmamız bile yalnız bizim tedbirimiz ve kâti arzumuzla temin edilmeyebilir. Demek ki, kaybedilmiş zamanları telâfi etmeği ve milletimizi süratle ilerletip yükseltmeyi, türlü sekteler ve mânialara maruz kalmak ihtimalleri içinde, başarmağa mecburuz. (Şiddetli alkışlar) Partinin bütün âzası, çalışkan bir vatanperver olduğu kadar milletin beraberliğini candan seven ve millet kuvvetlerinin hiç bir sebeple dağılmamasına dikkat eden bir vatanperver gibi davranmağa mecburdur. Cumhuriyet Halk Partisinin, bütün vatandaşları kendisinin muhabbet ve hizmet muhitinde toplamağa çalışın zihniyetini, ifade etmiş oluyorum. Şimdi, size, bu zihniyetin milletin bünyesinde kök salmış olduğunu da göstereceğim. Atatürk gibi her tarihin ve her devrin büyük bir kudreti, siyaset sahnesinden maddeten çekildikten sonra da bütün dünyanın hayret ve takdiri karşısında sabit oldu ki, bu aziz memleketin hiç bir köşesinde ve bu büyük milletin hiç bir ocağında, Cumhuriyet aşkıdan başka bir hava esmemiştir. (Bravo sesleri, dakikalarca seren alkışlar) On beş senelik türlü müşkülât içinde bir hayattan sonra, cumhuriyet rejiminin verdiği bu imtihan onun, zannedildiğinden çok daha sağlam ve derin Kökte, sarsılmaz bünyede olduğunu, bütün dünyaya ispat etmiştir. (Devamlı alkışlar) Siz ve hepimiz, büyük acı içinde, bu bahtiyar müşahedeyi yapabildiğimizden dolayı, \ örekler dolusu iftihar edebiliriz.

Sayın arkadaşlar!

Partimiz; millet menfaatinde, küçük hislerin üstüne

çıkabilen bütün vatandaşları tatmin edecek en sağlam, prensipleri, en az teferruatla tespit edebilmiştir. Türkiye'nin yenileşmesi ve yükselmesi gibi hiç olmazsa, iki yüz seneden beri devam eden mücadele, bizim rejimizde ve prensiplerimizde, en sade ve ameli ifadesini bulmuştur. Mutlak olarak zikredilen hiç bir siyasi prensip; ifratı ve tefriti, ve türlü şekilde yanlış tatbiki öne sürülerek, tenkit edilmekten kurtulamaz.

Partimizin hüviyetini tarif eden altı prensibimiz de,, fena ellerde ve yanlış tatbikat ile eksik gösterilebilir. Fakat bu gayretler, yersiz ve beyhudedir. Tam ölçüsü verilmediği halde faydasını muhafaza edebilecek, hiç bir ilâç yoktur. Şimdiye kadar ispat ettik ki prensiplerimizi esas olarak daima iyi ellerde bulundurmağa ve tedbirleri, zaman:, geldiği vakit cesaretle, fakat daima tedbir ve basiretle tatbik etmeğe çalıştık (Uzun alkışlar)

Geçmiş zamanın muhasebesi, son zamanlarda, hiç bir milletin siyasi partisine nasip olmamış kadar müspet ve verimlidir. Gelecekte de, cesaretle basiretin, bize, aynı müspet neticeleri vadetmekte olduğuna, kati olarak kaniiz Anlayışımızda ve icraatımızdaki ana hatlarda zâf göstermek şöyle dursun, milletin daima ilerleyen ve yükselen taze ve canlı anlayışıyla, vatanımıza, daha geniş feyizler temin edeceğimize katiyen güveniyoruz. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

Aziz arkadaşlarım;

Milletimizin en dar muhitlerine ve en küçük ihtiyaçlarına kadar sokulup çare bulmağa çalışmak, önümüzdeki senelerin çalışmalarında yeni bir farika olacaktır. Halk çocuğu vatandaşlar tarafından, halk içinde geçirilen bu çalışma hayatının devlet otoritesini en sağlam bir surette koruyarak, halk idaresinin feyizlerini, en geniş bir surette temin edeceğine inanıyoruz. (Alkışlar) Hiç bir koruyucu tedbir, insan vücudunu hasta olmaktan kurtaramadığı gibi, hiç bir milletin bünyesi de, en iyi tedbirler için-

de, marazı arızalar göstermekten kurtarılamaz. Fakat, vatandaşlarım emin olsunlar ki, uyanık ..dikkatli ve vazife hissini beşerî her duygunun üstünde tutan vazife sahipleri olarak millet idaresinde lüzumlu görülecek tedbirleri, zamanında ve kararında almakta asla tereddüt etmeyeceğiz. (Bravo sesleri, devamlı alkışlar)) Vatandaşlarımızın Büyük Millet Meclisi etrafında ve sade bir vatandaş olmakla hayatının bütün gururunu dolduran Reisicumhur etrafında tesanüdü o derecededir ki, icap ederse bütün Türk milletini, varıyla ve canıyla bir hudut üzerinde, şimdiye kadar bu millet tarihinde görülmemiş sürat ve hevesle toplayabileceğimizden asla şüphe etmiyorum. (Bravo, varol sesleri şiddetli ve sürekli alkışlar).

Aziz arkadaşlarım!

Vatandaşlarda ve Teşkilâtı Esasiyenin tarif ettiği vatandaşlarda, bu vatanın daimî sahip ve sakinleri sıfatıyla, emniyet içinde yaşamak huzuru kalbi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Cumhuriyet Hükümetinin samimî hedefidir. Hiç bir milletin kendisine uygun gördüğü bir tedbir, bizim memleketimizde taklit olunamaz. Hiç bir vatandaş, kanunların kendisine temin ettiği nimetlerden mahrum edilemez. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar) Huzur içinde, müşterek vatanın yükselmesine çalışmak sahası, bütün vatandaşlar için açıktır. (Bravo sesleri) Bu memlekette, bütün kuvvetleri özünde toplamış olan tek kudretli varlık, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. (Bravo sesleri, alkışlar) Onun tedbirleriyle, Teşkilâtı Esasiyesi ve kanunlarıyla, hepimiz üzerine teveccüh eden mükellefiyetler ve vazifeler, diğer bütün vazife ve mükellefiyetlerimizin üstünü ve nazımıdır.

Aziz arkadaşlarım!

Sizi muhabbetle selâmlarını. Sizi gönderen teşkilât arkadaşlarımıza ve içinde yaşadığınız millet ve memleket yuvalarına Genel Başkanınızın sevgi ve saygılarını beraber götürmenizi isterim (Şiddetli alkışlar).

İsmet İnönü'nün mı çok kıymetli ve mühim nutku. Büyük Kurultay âzalarının sevgi, hürmet ve tazim tezahürleri. Şiddetli ve sürekli alkışlarıyla karşılanmıştı.

**C. H. Partisi Genel Başkan Vekili Celâl Bayar'ın 26.12.19 3S tarihinde
Parti fevkalâde Kongresinde irat buyurdıkları nutuk.**

Arkadaşlar.

Cumhuriyet Halk Partisinin üsnomal büyük kurultayı açılmıştır. Partimizin, değişmez. Genel Başkanı ve kurucusu büyük Türk milletinin sinesinden yarattığı müşahhas ideali ve kurtarıcısı, Kemal Atatürk, milletinin sonsuz varlığına, ebedî şuuruna, intikal etmiş bulunuyor.

Fevkalâde toplantımızın sebebi, bu vaziyetin, Parti tüzüğünde, süratle yapılmasını zarurî kıldığı, tadilatı görüşmektir.

Müzakere ruznamemiz :

- 1 — Tüzüğün Genel Başkan intihabına ait maddelerinin tadil ve tanzimi,
- 2 — Gen yön kurulunun seçilmesidir.

Muhterem arkadaşlarım,

Atatürk, en karanlık günlerde, milletin kara bahtına. Hâdiselerin şaha kalkmış akur savletine, kaya gibi göğüs vermiş, ulu bir milleti, öz benliğinde toplayarak bugünkü büyük, her gün daha kuvvetli Türk milletini yaratmış,, sevgili vatanımızı kurtarmıştır. Onun büyüklüğü ancak Türk milletinin büyüklüğü ile ölçülebilir. Onun kudreti ve kabiliyeti ancak büyük Türk milletinin her şeye kadir kudreti, kabiliyeti ile anlaşılabilir.

Atatürk'ün manevî varlığı, büyük Türk milletinin hayatı gibi ebedidir. Ona bağlılıkta olduğu gibi onun eserle-

rière, emanetine, çizdiği yola, verdiği ideale bağlılıkta da tek kalbiz, tek insan gibi. (Alkışlar) Ve ondan dolayıdır ki, onun kurduğu Partimiz de büyük Türk milletinin aziz partisidir. (Alkışlar).

Eserlerini en mukaddes millî bir vedia halinde, nesilden nesle ulaştırmak, en büyük titizlikle verdiği ideali korumak ve tahakkuk ettirmek, büyük Türk milletinin en önemli vazifesi ve millî misakıdır. (Alkışlar).

Büyük Kurultayın sayın üyeleri; Ebedî Şef'in aziz hatırası önünde sözlerimizin ve duygularımızın da ahdüpeyrmanı olarak hepinizi 5 dakika ayakta tazimle sükûta davet ediyorum.»

27.12.1938 Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresinde Başvekil Celâl Bayar'ın irat buyurduğu nutuk.

«— Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresinin sayın âzaları;

Bugün buraya, büyük bir millî dâva hareketini hızlandıрмаğa planlaştırmaya devam için toplanmış bulunuyoruz.

Bu dâva üzerinde yaşadığımız, bütün kudret, yaşama, dayanma imkânlarım kendisinden aldığımız topraklarımızın canlandırılması, kıymetlendirilmesi dâvası, Türk köylü ve çiftçisinin seri, radikal kalkınması, geniş, dinamik bir refaha ulaştırılması dâvasıdır.

Biz bu dâvayı, Osmanlı saltanatının halksız hükümdarlığıyla alâkamızı kesip halkın hükümdarlığını kurduğumuz gün filem ortaya attık:

< Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti» adı altında; millî hükümetin ilk nüvesi kurulduğu zamanlarda millî umdelerimizin ve imsakimizin arasında ve içinde bu dâva bu ana dâva vardı.

Büyük Türk milletinin, kurtarıcı ve müşahhas ideali ..müebbet Önder Atatürk:

«Türkiye'nin hakikî sahibi, efendisi hakikî müstahsil olan köylüdür.

O halde, herkesten daha çok refah ve saadete müstahak ve layık olan da odu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümetinin İktisadî siyaseti bu asil gayeyi istihsale matuftur.» diyordu ve her Türkün bu asil dâva karşısında alması gerekli yeri duyması ya yapması gerekli vazifeyi en açık, en keskin kelimelerle gösteriyordu.

Arkadaşlar,

İmparatorluktan devir alman vaziyeti hepiniz bilirsiniz :

— Şuursuz, gafil, mecnun bir idarenin akla gelebilen bütün fenalıklarına sahne olmuş bir memleket,

— Millî olan her şeye düşman, hurafeler içinde bir hükümet,

— Her türlü refah ve kalkınma vasıtalarından tecrit edilmiş; ciddî millî, her hareketinin karşısına ya kendi hükümeti ya kapitülasyonlar çıkan bir millet.

Büyük Türk inkılâbı, bundan dolayıdır ki yalnız Türk vatanını düşmanlarından temizlemekle kalmadı, Türk milletinin tam ve mutlak istiklâlini de istirdat etti; arsulusal müeyyidelere bağlamak suretiyle işe başladı.

1933 yılında, Türkiye iktisadiyatını tetkik için Amerika'dan getirdiğimiz ilim heyeti, uzun tetkiklerden sonra Türk çiftçisi hakkında şunu söylüyordu:

«Türk çiftçisi nesillerce çiftçilik etmiş bir soydan gelmektedir.

Kendisinde çiftçilik, şevki tabîî halindedir.

Tarihin başlangıcından beri, Türk çiftçisinin cediti, harple meşgul olmadıkça, sürülerini beslemiş, tendi gıda maddelerini yetiştirmiş, koyun - keçiinden elde ettiği yü-

nü, tarlalarından elde ettiği pamuğu eğirmiş, giyimliğini elle dokumuş, umumiyetle çalışkan ve kendi ihtiyacına kifayet edecek bir hayat geçirmiştir.

Buna ilâveten bu çiftçi halk asırlarca hesapsız harplere lâzım olan gıda maddelerini hayvanatı, insan kuvvetini temin etmiştir.

Bunlar vergi tahsildarlarının gadrine uğramış, yazıp okuma bilmediklerinden ekseriyetle murabahacıların esiri olmuşlardır.

Ekinlerinin yağmursuzluktan solup mahvolmasına hayvanlarının gıdasızlıktan, barınacak yersizlikten ötüp gitmelerine seyirci kalmıştır.

Harpler tekrar ve tekrar evlerinin tahrip edilmesine, ;aile efradının dağılmasına sebep olmuştur.

Zulmü, cefayı ve ölümü tanımışlardır.

Türk çiftçisinin karısı da, kocası kadar çalışkandır.

Sabahın ilk ışığından, karanlık basıncaya kadar kocasıyla yan yana tarlada ekin biçmekle veya ekin dövmekle meşguldür.

Kocası harp için uzakta olduğu zaman, davara bakan, tarlaları ekip biçen karısıdır.

İstiklâl harbinde olduğu gibi ihtiyaç hasıl olduğu zaman, cephe harp eden, ordunun cephe ve levazimiye yüklü arabasını gecenin uzun saatlerince dağ yollarından süren, bu cephaneyi siperlere kadar taşıyan kadın, bu kadındır.

Çiftçi kadın, daha genç yaşta iken çektiği zahmet, cefadan yıpranır, çöker; bununla beraber, fakirliğin, paçavraların. örtemediği hakikî büyüklük ifade eden vasıfları vardır..

Bunlar şimdikinden daha yüksek bir hayat seviyesine lâyıktırlar.

Kendilerine emek ve ümit vermek, devlete düşen birinci büyük vazifedir.

Zafer ümidini beslemeyen bir ordu, daha cenk başlamadan varı mağlûp demektir.»

Vatandaşlar,

Yüksek bir ilim heyetinin kanaatlerini ifade eden bu sözleri, size yeni bir şey göstermiş olmak için nakletmiyorum.

Türk köylüsü, Türk çiftçisi, büyük Türk tarihinin, daima büyük kalmış, adsız kahramanlarıdır.

Onların tarihini, asaletini biz, hepimiz daha iyi, daha yakından biliriz.

Amerikalıların raporuyla birlikte her birinize takdim edilmiş olan tarihî etüd, köylü ve çiftçilerimizin uzun asırlar boyunca oynadıkları rolü, uğradıkları haksızlıkları vesikalarıyla izah ediyor.

Amerikalılar, bu satırları hükümetin kendilerine izah edilmiş politikasındaki isabeti teyit için yazmışlardır.

Bense, burada :

— Bu mevzuun arz ettiği ehemmiyeti bir kere daha beraberce hatırlamak,

— Ve rejimin, bu istikamette, rasyonel bir ilerleyiş için, daha evvel başarmağı zarurî gördüğü başardığı büyük işleri kaydetmek için nakletmiş bulunuyorum.

Eveleimde maziden kalma idare sistemini, dayandığı mevzuatı tasfiye etmek, dâvaya elverişli bir hava yaratmak, sonra bu dâvanın muvaffakiyeti için zarurî vasıtaları, şartları temin etmek bir zaruretti.

Kemalizm, büyük Türk milletinin ve rejiminin ana partisine «Cumhuriyet Halk Partisi» unvanını vermek, bu suretle halkla beraber ve halk için karakterini tâ doğuşunda tebarüz ettirmekle başladı ve ilk on beş yılının çalışmaları hep bu maksat istikametinde, bu maksat etrafında teksif etti.

Bugün övünebileceğimiz bir muvaffakiyet, bir varlık halinde bulunan şimendifer politikamızı,

— Sanayileşme politikamızı,

— Cehaletle, hastalıkla, kuraklık ve bataklıklarla, yolsuzluk ve vasıtasızlıkla, mücadelelerimizi,

— Memlekette tesis ettiğimiz büyük emniyet ve asayiş;

— Tedvin ettiğimiz yeni kanunları,

— Paramızda, bütçemizde tesis ettiğimiz sağlamlığı,

— Haricî ticaret politikamızın, dünya buhranı şeraiti içinde dahi millî istihsali koruyan karakterini,

— Harf inkılâbını, sayıları artan mektepleri,

— Vergilerde ve vergi sistemimizdeki istihsalâtı, bilhassa aşarın ilgasını.

— Nihayet bizzat ziraat sahasında vücuda getirilmiş büyük işleri bunların başlıcası olarak zikredebilirim.

Aziz arkadaşlarım,

Buğdayın vatanı olan Türkiye'nin; hariçten muntazaman buğday, un ithaline mecbur olduğu yılları hatırlayanlar, içimizde elbette çoktur.

Cumhuriyet, köylü ve çiftçi lehine tesis ettiği himaye ile, yalnız millî ihtiyacının tamamını memleketten teminle kalmadı; Türkiye'yi devamlı ihracat yapan memleket haline de getirdi.

Şeker sanayiimizin tesisi Türkiye çiftçiliğine pancar gibi geniş, yeni bir ziraat maddesi daha temin etti.

Bu yüzden köylü kesesine giren paranın 6 milyon lirayı bulduğu yıl oldu.

Pamuk ve yün sanayiimiz, yerli müstahsilin malını mütemadiyen kıymetlendirdi.

Haricî ticaret politikamız, hariçten, değer fiyatlarla Türk malı talebini fasılasız artırdı.

Köylü ve çiftçi lehine kolaylık, vergi tenzilatı, mâliyetimizin her imkânânında tatbik ettiği ana düşünce oldu.

Bu ve bu yüzlerden Cumhuriyetin ilân tarihi olan 1923 tarihinden itibaren zirâi ihracatımızın kıymeti ve binnetice köylü ve çiftçimizin geliri her sene muntazaman arttı.

— 1933, de, 1923 senesine nazaran yüzde 27,

— 1937 senesinde gene aynı yıl rakamına nazaran yüzde 96 yükseldiğini gördük.

— 1938 senesinin elimizdeki son 10 aylık yekûnları da bir evvelki yılın aynı devresine nazaran yüzde 17 tereffü kaydediyor.

Sayın vatandaşlarım,

Bütün bunlar memnuniyeti mucip olmakla beraber, bizi tatminden çok uzaktır.

Türkiye umumî bir köy ve ziraat kalkınma dâvasını muvaffakiyetle hızlandırmak, planlaştırmak mecburiyetindedir.

15 inci Cumhuriyet yılını, sistemli, plânlı bir köy ve ziraat kalkınmasına mebdde yapmak, müebbet önderin bizlere bıraktığı büyük emirdir.

O'nun büyük muvaffakiyet arkadaşı bu büyük dâva şerait ve imkânlarının büyük başarıcısı cumhur reisimizin kumandasında, bütün memleket kuvvetlerini bu cephede seferber etmek, bugün şevkle, azimle karşılaştığımız en önemli vazifedir.

Sayın azalar,

1935 resmî sayımına göre, nüfusumuzun yüzde 72,5 u köylüdür.

Faal nüfusumuzun yüzde 81 ni ziraatle iştigal edenler teşkil ediyor.

Bu rakam, dünyanın en yüksek nispetlerinden biridir.

Gerek istihsalât, gerek iptidâi madde sarfiyatı, gerek

müessese adedi bakımından, ziraat sanayii; umum sanayi faaliyetimizin yüzde 50 ilâ 60 ıdır.

Elimizdeki en son millî gelir helî gelirindeki mevki, umum millî gelirin yüzde 70 ini buluyor.

Toprak ve hayvan mahsullerimizin millî ihracatımız kıymetindeki hissesi:

- 1033 te yüzde 89
- 1937 ihracatında yüzde 91 dir.

İthalâtımız itibariyle bu nispet yüzde 10-12 arasındadır.

'Diğer taraftan, orta Anadolu'da 63 yerde zirai işletmenin 1935-36 vaziyeti üzerinde yaptırdığımız bir tetkikin verdiği neticelerden bir kısmı şunlardır:

Ziraat âlet ve makineleri çiftçi servetinin ancak yüzde 7 sini buluyor.

Hakikî zirai istihsalin yarışım hububat, dörtte birini diğer nebatî mahsuller geriye kalanını hayvan mahsulleri teşkil etmektedir.

Gıda bakımından iş çağında erkek itibariyle vasati olarak senede takriben 28 lirayı bulan sarfiyatın yüzde 50 sini hububat,

- Yüzde 14 ünü sebzeler ve meyveler,
- Yüzde 14 ünü süt mamulâtı yumurta,
- Yüzde 8 ini tütün,
- Yüzde 3 ünü şeker,
- Yüzde 3 ünü de etler teşkil ediyor.

Bu rakamlar bizi, bütün çıplaklığıyla bazı hakikatlerle karşılaştırmaktadır. Bu hakikatlerin bir kısmı şunlardır:

— Türkiye'nin dış ödeme kabiliyeti demek olan haricî ticaretinde zirai hayvani mahsullerin ehemmiyetli mevki işgal ve ifade ettiği,

— Aynı maddelerin Türkiye halkının iaşesi ihtiyaçları bakımından haiz olduğu ehemmiyeti,

— Millî korunma, millî cihazlanma bakımından oynamakta oldukları, oynayacakları büyük rol,

— Muazzam bir halk tabakasını ifade etmesi bakımından, bunların refah derecelerinde, iştirâ kudretlerinde hasıl olacak tahavvüllerin millî faaliyetin heyeti umumiyesi üzerinde yapacağı kati tesirler.

Doğrudan doğruya köylü ve çiftçi hayatına taallûk eden hakikat ise şudur:

Bilhassa bazı mıntakalarda, köylü ve çiftçinin gelir seviyesini behemehal yükselmesini temin etmek içtimai, millî bir zaruret bir vazife mahiyetindedir.

Bu suretle mesele, çeşitli bakımlardan birinci derecede ehemmiyeti haiz bir mahiyet arz ediyor.

Türkiye'nin coğrafi mevkii, ihtiva ettiği muhtelif iklimler dünya konjonktürünün almış olduğu istikamet, Türk çiftçisinin önünde büyük, müstesna imkânlar açmıştır.

Türkiye için bugün mevcut olan mesele, tevzi yani satış müşkülâtı değil, talep nispetinde mal yetiştirebilmek meselesidir.

Büyük devlet mübayaalarımız, millî cihazlanma, sanayileşme hareketlerimiz, bu vaziyeti, daha uzun seneler için, şimdiden sigorta etmiştir.

Kemalist rejimin, umumî buhran şeraiti ortasında Türk köylü ve çiftçisine 'temin ettiği büyük menfaatlerden birisi de budur.

Bu vaziyetten milletimizin refahı bilhassa köylü ve çiftçi halkımızın yükselmesi, kalkınması için azami istifade etmek istiyoruz.

Sayın üyelere, «Türk köylüsünün önündeki imkânlar» başlıklı bir kitap dağıtılmıştır. Bu kitaptaki rakamlar, yalnız bu imkânın hudutsuzluğunu değil, memleketimizde daha ne gibi yeni yeni gelir menbaları yaratmak mümkün olduğunu da sarahatle göstermektedir.

Bugün belli başlı istihsalâtımızdan hektar başına el-

de ettiğimiz mahsuller, aşağı yukarı dünyanın en zayıf rakamları halinde bulunmaktadır.

- Buğday, biz, hektar basma 825 kilo istihsal ediyoruz.
- Bulgaristan 1150
- Yugoslavya 1100
- Macaristan 1350
- İtalya 1400
- Fransa 1500
- Almanya 2200
- Belçika 2550 kilo istihsal ediyor.
- Arpa, biz hektar başına 950 kilo alıyoruz,
- Bulgaristan 1350
- Yugoslavya 1050
- Macaristan 1350
- Fransa 1450
- Almanya 2050
- Belçika 2650 kilo alıyor.
- Pirinç, bizim hektar başına elimize geçen 1860 kilo olmasına mukabil.
- İtalyanların eline 4950 kilo geçmektedir.
- Patates, bize bir hektar 3.000 kilo veriyor.
- Bulgaristan'da 6100
- Yugoslavya ve Yunanistan'da 5700
- İtalya'da 6400
- Fransa'da 11000
- Almanya'da 26000 kilo vermektedir.

Misalleri taaddüt ettirerek vaktinizi almak istemiyorum.

Meyve, sebze, hayvan müstahsalâtı itibariyle vaziyetimiz de aşağı yukarı aynı haldedir.

Memleketimizde pancar üzerine çalışmalar, teknik çalışmaların bizde de vereceği neticeleri vazıhan göstermiş bulunuyor.

İlk zamanlarda hektar başına yuvarlak rakam 6000 diyebileceğim mahsul miktarım 20000 kiloya çıkardığımız zamanlar olmuştur.

Türk çiftçisinde noksan olan şey, kabiliyet değildir.

Türk köylü ve çiftçisinde noksan olan şey, bugünün tekniği, bu günün vasıtalarıdır.

Bugünkü çiftçilik yalnız usul bakımından değil, madde bakımından da büsbütün değişmiştir.

- Daha iyi
- Daha mukavim
- Daha uygun tohum
- Daha kuvvetli
- Daha verimli hayvan

İlmin müsbet dinamik muvaffakiyetleri arasındadır.

Çiftçiliğin girift, müşkül olan iktisadi meseleleri, bugün ziraat meselelerine tamamen müvazi hattâ hâkim olarak yürütülüyor.

Ziraat, toprağın verdiği almaktan tamamen çıkmıştır.

Piyananın istediğini, istediği miktar ve şartlarla istihsal etmek lâzımdır.

İşte bütün bu söylediklerimizden anlaşılıyor ki bugünün çiftçiliği aynı zamanda bir fen, bir sanat ve bilhassa bir ticaret işidir.

Yalnız atalardan kalma göreneğe saplanmış köylü ve çiftçinin, içinde yaşadığı mesleğin bu üç katlı mahiyetini laikiyle kavlayabilmesi tabîî kolay bir şey değildir. Fakat zarurî olan bir şeydir.

Çünkü kazancı, refahı ancak bu anlayışındaki ilerleyiş nisbetinde artabilecektir.

Ve bunun içindir ki bugün medeniyetin bütün kudretli vasıtaları onun hizmetinde bulunuyor.

- Daima yükselen,
- Daima terakki eden,
- Daima yeni yetiştirme, kazanma yolları bulan bir çiftçi varlığının bir millet için,
- En kuvvetli temel,

— En güvenilecek bir hayat ve zafer unsuru olduğu,, bugün her memlekette kabul edilmiş bir hakikattir.

Aziz dostlarım,

Bu sözlerimle, üstün ve örnek millet olmak dâvamız'; bakımından da bu işin haiz olduğu ehemmiyeti aynı zamanda ifade etmiş olduğumu sanırım.

Demek oluyor ki, köy ve ziraat kalkınması dâvamız,, bütün millî dâvalarımızın ana temelidir.

Bu kongrenin, bu istikamette büyük millî bir seferberliğe mesnet olması temennisindeyiz.

Partimizin millî hayat ve istihsal ile temasta hükümet teşkilâtına:

- Öğretici, yol gösterici, yardım edici,
- Yapıcı, örnek olucu vazifeler tahmil ettiği malûmunuzdur.

Biz, bunlardan birincisini, ziraat vekâletimiz teşkilâtını yukardan beri izah etmekte olduğum maksatlara hizmet edebilecek şekillerde değiştirip bilhassa yayım servisiyle kuvvetlendirmek;

İkincisini de bu işler için tesis edip kendisine bağlayacağımız bir teşekkül yaptırmak fikrinde bulunuyoruz.

Karşılaşacağımız başlıca memleket meseleleri, ayrı ayrı gruplar halinde toplanarak mesai programı şeklinde size arz edilmektedir.

Bunlar haricinde vaki olacak dilek ve isteklerinizin de ehemmiyetle nazara alınacağı tabiidir.

Kongremizin vereceği kararlar istişarî olacaktır.

Büyük Millet Meclisimiz millet hayrına olan en ufak işleri bile ne büyük hararet, muhabbetle himayesine aldığını bilirsiniz.

Devlet Reisimiz ve çok necip Şefimiz İsmet İnönü'nün bu ve bu gibi işlere verdiği büyük ehemmiyet ise bütün milletçe görülmüş yüksek bir hakikattir.

Bundan dolayıdır ki biz de istişarî kararların imkân

dahilinde görüldüğü ve vaziyete uyduğu anda derhal tatbik sahasına intikal edeceklerinden emin bulunuruz.

Muhterem kongre âzaları,

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongremizin açılmış bulunduğunu arz ederim.

Gayretleriniz, çalışmalarınız sevgili milletimiz için faydalı, mutlu olsun.»

Başvekil Dr. Refik Saydam'ın T. B. M. Meclisi Umumî Heyetinin 27/1/1939 tarihli toplantısında vaki olan beyanatı.

Arkadaşlarım,

Selefim Sayın Celâl Bayar'ın istifası üzerine teşkili bana tevdi buyurulan kabineyi Yüksek Huzuruza getiriyorum.

Kabinenin programı, şimdiye kadar olduğu gibi, mensup olduğumuz Cumhuriyet Halk Partisinin programını tahakkuk ettirmek gayesine dayanmaktadır.

İnkılap kanunlarının millî bünyede sarsılmaz bir şekilde işlemesini ve adlî teşkilâtın devamlı inkişafını temin yolunda ittihaz edilmiş olan tedbirlerin tatbikine hassasiyetle devam etmek azmindeyiz. (Bravo sesleri)

Müdafaa kuvvetlerimizin teslihat ve teçhizat programının tahakkukuna devam edilecek, millî müdafaa kuvvetlerimizin harp icaplarına göre yetiştirilmesi yolundaki mesaiye hız verilecektir. (Alkışlar).

Vatanda geniş miyasta müstakar bir huzur ve sükûn temin etmek, vatandaşları anarşiden ve cebirden uzak bir emniyet havası içinde bulundurmak programımızın başında gelir. (Bravo sesleri) (Alkışlar) Rejimimizin Teşkilâtı Esasiye Kanunu ile tespit ettiği umdelerle müesses içtimai nizamını korumak en mühim işimizdir. (Bravo sesleri)

İdare makinesinin muntazam ve bilgili bir surette işlemlerini temin edecek çareler dikkatle teemmül edeceğiz. Vazifelerin ehillerine tevdiine ve memurların terfi ve terfihlerinde adalet ve liyakatin esas tutulmasına dikkat edeceğiz. (Bravo sesleri) (Alkışlar).

Büyük bir itina ve dikkatle tespit edilmiş ve uzun senelerin tecrübelerde memleketin menfaatlerini en iyi bir şekilde koruduğu zavah bir surette anlaşılmış bulunan dış politikamız, tuttuğu yolda devam edecektir. Cumhuriyet Hükümetinin şimdiye kadar yapmış olduğu taahhütler tanı bir sadakatle ifa edileceği gibi, teessüs etmiş bulunan dostluklar da ananemizin icap ettirdiği vefalı eskilde muhafaza ve tekâmül ettirilecektir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Mâliyemizin ana prensibini, Cumhuriyet devrinin ilk olarak memleketimizden temin ve itina ile muhafaza etliğı hakikî ve samimî manası ile denk bütçe esasî teşkil «edecektir. Taahhütlerimize olan sadakat tediyelerimizdeki intizam sayesinde gittikçe artan Devlet itibarının takviyesi bu esasın büyük bir hassasiyetle takibi ile mümkün olabileceği kanaat'ındayız. Memleketimizin her sahada inkişaf ve umranına matuf mesai programlarımızın, bu sahalarımızın, bu sahaların her birindeki ihtiyaçları süratle tahakkuk ettirecek şekilde ve malî bakımdan sıkıntısız karşılanabilecek çerçeveler içinde tanzim etmek azmindeyiz.

Umumî hizmetlerin ifasını temin edecek varidat melihalarını tanzim ederken istihsali ve vatandaşların tediye kabiliyetlerini tazyik etmemeğe hassaten dikkat edeceğiz. i Bravo, alkışlar) Vergilerimizde daima mütekâmil ve vatandaşlarla Devlet hukukunu aynı seviyede koruyacak tarh ve tahsil usullerinde devamlı islahatı tahakkuk ettirmek mâliyemizin en başta gelen iştiğal mevzularından birini teşkil edecektir.

Her vesile ile çiftçi ve köylü vatandaşlarımızın vergi yükünü tahfif ve köylerimizin iktisaden süratle kalkınmasını temin etmek ve hayat ucuzluğuna matuf tahfifleri ik-

tisat akidelerinin salim istikametlerinde mütemadiyen tahakkuk ettirmek en samimî emellerimiz arasındadır. (Bravo sesleri, alkışlar)

Millî paramızın filî istikrarını korumak başlıca umdemizdir.

Devlet bütçesinden verilen maaş ve ücretlerle devlet sermayesiyle kurulmuş müesseselerdeki maaş ve ücretler arasında ahenk tessi ve bu esnada bu müesseselerin salim bir surette işleminin de temini üzerinde ehemmiyetle tevakkuf ettiğimiz bir mevzudur. (Bravo sesleri) Bu gayeye matuf mesaiyi en kısa bir zamanda tahakkuk ettireceğiz.

Memleketimizin maddî refahı ve iktisadi kalkınması ancak kültür seviyemizin bunlarla muvazi olarak yürümesiyle mümkün olacaktır kanaat'ındayız. Türk çocuğunu daha ilk tahsil yaşında iken mektebe alarak zekâ, istidat ve faaliyetine uygun bir silsile takip ettirmek memleketin ilim, sanat ve pratik, hayat ve teknik faaliyet sahalarında görülen eleman ihtiyacını onların yetişkin varlıklarıyla akrışlamak, Maarif işlerinde tutacağımız esaslı yoldur. Bu yolda emin yürüyebilmek için, ilk tahsili öğretmen ve eğitmenlerimizle vermeğe çalışmakta devam edeceğiz. Mevcut liseleri, keyfiyetçe olgunlaştırmak ve yüksek tahsil müesseselerine tam hazırlayıcı mektepler haline getirmek emelindeyiz. Ankara, İstanbul Üniversiteleri ile diğer yüksek tahsil mekteplerinin inkişafı yakından takip edilecek, tir. Türk çocuğunun ahlâkı temiz, ruhça ve bedence sağlam, milletine, vatanına, Cumhuriyet'e ve inkılabı sadık yetiştirmek maarifimizin başlıca hedefidir. (Bravo sesleri alkışlar) Tarih ve dil inkılabımız millî ruhun doğuşuna ve kuvvetlenmesine verdiği hızı arttıracğız. (Alkışlar)

Demiryolu inşaatı Cumhuriyet devrinin çizdiği büyük program dairesinde devam ettirilecektir. Demiryollarımızın iktisadı ve teknik esaslar dahilinde inkişafı için başlamış olan harekete kuvvetle devam olunacaktır.

Memleketin en ziyade muhtaç olduğu ve tahakkuku halinde en yüksek ve feyizli neticeler vereceği tabii bulunan su işlerine B. M. Meclisimizin gösterdiği büyük alâka sayesinde geniş bir plânda başlanmış olduğu malûmunuzdur. Bu mesaiye devam olunacaktır.

Diğer nafia ve âmme hizmetleri üzerindeki çalışmalar da aynı hızla yürüyecektir.

İktisadî sahadaki çalışmalarımız, istikametini her işimizde olduğu gibi parti programının ana hatlarından alacaklardır. Devletçilik prensibine dayanan mevzularda faaliyetimiz ihtiyaçları, ehemmiyetlerine ve bu baktaki imkânlarla göre sıraya koyarak temin etmek ve Devletin iktisadi teşekküllerinin işlemelerini ve bunların üzerindeki kontrolleri kuruluşlarındaki maksada cevap verecek şekilde ve şartların müsaadesi nispetinde tekemmül ettirmek yolunu takip edecektir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Toprak altı servetlerinin istismarını iktisadî kalkınma plânımızın bilhassa tediye müvazenesi bakımından hazineye kuvvet verici ehemmiyetli bir mevzu olarak telâkki etmekteyiz.

Alelûmum ticarî mübadelelerde normal yolları takibe taraftar olmakla beraber aynı zamanda dünya İktisadî aşitlarının icabı olarak karşılıklı menfaatler ve müsaadeler yolu ile tediye bilançosunun mütevazin olmasına dikkat edeceğiz.

Diğer taraftan mahsullerimizin dış piyasalarda revaç ve itibarını arttırmak için mühim ihraç mallarımızın standardlanması yolundaki faaliyetlere vüsait vermek kararındayız.

Normal faaliyetlerde memleketin iktisadi nizamına faydası olan hususî teşebbüslere kıymet ve kuvvet vereceğiz. (Bravo sesleri).

Cumhuriyetin teessüsünden beri memlekette yep yeni bir Devlet sıhhiyeciliği kurmak ve halkın hayatını korumak gayesi ile takip edilen program dahilindeki çalışmalara de-

vam olunacaktır. Bu arada bilhassa tıbbi ve içtimai yardım müesseselerinin ve sıhhi mücadele teşekküllerinin ihtiyaçlar ve imkânlar dahilinde inkişafına gayret edilecektir.

Ana yurda, getirilen ırkdaşlarımızın refah ve saadetlerinin temini Hükümetin ehemmiyetle takip edeceği işlerdendir. Malî imkânlar nispetinde bu gayenin tahakkukuna da çalışılacaktır.

Gümrük mevzularını ve muamelelerini ıslah ve tanzime ve inhisarlarda malî olduğu kadar İktisadî ve sıhhi hedefleri de göz önünde tutarak rasyonel çalışmağa devanî edeceğiz. Sert içkilere karış makul tedbirlerle fennî ve içtimai bir surette mücadele etmek emelindeyiz. (Bravo sesleri) .

Ziraat işleri, üzerinde önemle, itina ile duracağımız büyük davalarımızdan biridir. Çiftçinin emek ve vaktini kıymetlendirmek, istihsâl kudret ve kabiliyetini artırmak, kazancını ve yaşama seviyesini yükseltmek ziraat programımızın, esas ve gayeleridir. (Bravo sesleri)

Ormancılık siyasetimizde Halk ihtiyaçlarını daima ve basiretle göz; önünde tutarak, koruma ve Devlet işletmesi ana prensiplerimizdendir.

Arkadaşlarım;

Bütün bu arz ettiklerim Hükümet faaliyetinde göze çarpmak ana hatlardır. Bunların yanında, millet hayatını lüzum, gösterdiği daha bin bir mevzu vardır. Onları tafsil ederek sizi yoracak değilim. Sözüme başlarken işaret ettiğim gibi, biz C, H. Partisinin programına sadık ve onun tahakkukuna çalışan insanlarız. Partimizin bize çizdiği: hatlar dahilinde ve Türk milletinin refah ve saadetine matuf mesaide sizin vereceğiniz direktifler dairesinde çalışmalarımız] tanzim ve inkişaf ettirmek gayesiyle birleşmiş, ideali ve birbirine itimadı tamam bir kabine olarak huzurunuzda çıktığımız itikadındayız. Eğer, bizi bu vasıflarımızla Türk vatanının-ve milletinin yüksek maksatlarına hiz-

met edecek kabiliyette ve kuvvette görüyorsanız itimat reylerinizle taltif ve takviye ediniz. (Hayhay sesleri, sürekli alkışlar)

Türk Büyük Millet Meclisi intihabının yenilenmesine dair

Karar No : 1079

Türkiye Büyük Millet Meclisi intihabının yenilenmesine ittifakla karar verilmiştir.

27/1/1939

Tayinler

Kararname No. 2/10119

Açık olan Konya Valiliğine Kütahya Valisi Nazif Ergin'in, Kütahya Valiliğine Kocaeli Valisi Hamid Oksay'ın, Kocaeli Valiliğine Birinci Umumî Müfettişlik Baş Müşaviri Fuad Baturay'ın ve Dördüncü Umumi Müfettişlik Başmüşavirliğine Antalya Valisi Sahip Örgen'in naklen ve yeniden tayinleri; Dahiliye Vekâletinin 26.12.1938 tarih ve 6618 sayılı tezkereler ile yapılan teklif üzerine İcra Vekilleri Heyetince 28.12.1938 tarihinde onanmıştır.

28.12.1938

**Reisicumhur
İsmet İnönü**

Başvekil	Adliye Vekili	M.M. Vekili
C. Bayar	Hilmi Ural	K. Özalp
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Dr. Refik Saydam	Şükrü Saraçoğlu	F. Ağralı
Maarif Vekili	Nafia Vekili	İktisad Vekili
S. Arkan	A. Çetinkaya	Şakir Kesebil
S. İ. ve M. V.	Gümrük ve İnhisarlar Vekili	Ziraat Vekili
Dr. H. Alataş	R. Tarhan	F. Kurtoğlu

1 — Açık olan Muncur Kaymakamlığına Lâdik Kaymakamı Rauf Sümer, Mat Kaymakamlığına Elbistan Kaymakamı Cemil Bingölün, Elbistan Kaymakamlığına Birinci Umumî Müfettişlik Emniyet Müşavir Muavini Baki Ankılınç'ın, Akseki Kaymakamlığına Çemişkezer Kaymakamı Mazhar Onur'un, Çemizkezek kaymakamlığına Mazgirt Kaymakamı Fahri Tokmakçı'nın, Mazgirt Kaymakamlığına Solhan Kaymakamı Alâettin Özgelen'in Kiği Kaymakamlığına Nevşehir Kaymakamı Mesut Kani Deprem'in, Şarköy Kaymakamlığına Kangal Kaymakamı Saip Gün,

Görelle kaymakamlığına Yüsekova Kaymakamı Fikri Atayan'ın, Pınarbaşı Kaymakamlığına Develi Kaymakamı İhsan Ecemiş'in, Develi Kaymakamlığına Emniyet Umum Müdürlüğü Mütercimlerinden Sıddık Tümerkan'ın, Çubuk Kaymakamlığına Ankara Maiyet Memurlarından Niyazi Toker'in, Vize Kaymakamlığına Hayrabolu Kaymakamı Zeki Köymen'in, Çatalca Kaymakamlığına Saray Kaymakamı Hikmet Arar'ın, Kaş Kaymakamlığına Ankara Maiyet Memurlarından Fikri Kuttan'ın, Aksaray Kaymakamlığına Karası Kaymakamı Namık Karayel'in, Soma Kaymakamlığına Ankara Maiyet Memurlarından Necmettin Muteş'in, Göksün Kaymakamlığına eski Maçka Kaymakamı Nuri Bozkurt'un, Gököy Kaymakamlığına Serik Kaymakamı Celâl Sümer'in, Maçka Kaymakamlığına Akseki Kaymakamı Fahri Onatın naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

6.1.1939
Risicumhur
İsmet İnönü

Başvekil
Celâl Bayar

Dahiliye Vekili
Dr. Rô Saydam

1 — Sivas Vilâyeti İdare Heyeti Azasından Necip Soydan'ın Mahalli İdareler Umum Müdürlüğünde açık olan. Şube Müdürlüğüne naklile Sivas İdare Heyeti Azalığına İstanbul Belediye Reis Muavini Rauf Demirtaş'ın tayini tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

12.1.1939
Reisicumhur
İsmet İnönü

Başvekil
Celâl Bayar

Dahiliye Vekili
Dr. Refik Saydam

1 — Açık olan Aydın Meektupçuluğuna Vilâyetler İdaresi Şeflerindeen Hukuk Fakültesinden mezun Rıfât Erdal'ın, Afyon Mektupçuluğuna Said Adalı Karaman'ın, Samsun Mektupçuluğuna Trabzon Mektupçusu Faik Polad'ın, Trabzon Mektupçuluğuna Hukuk mezunlarından Rıza Papşın'ın, Malatya Mektupçuluğuna eski Kaymakamlardan Baha Öçal'ın, Çorum Mektupçuluğuna Sinop Mektupçusu Kâzım Beydoğan'ın, Mardin Mektupçuluğuna Aksaray Kaymakamı Asım Tekin'in, Kırklareli Mektupçuluğuna İzmir eski Mektupçusu Alâeddin Tarhan'ın, Urfa Mektupçuluğuna eski Hakkâri Mektupçusu Şeref Ayyıldız'ın naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

12.1.1939
Risicumhur
İsmet İnönü

Başvekil
Ceâl Bayar

Dahiliye Vekili
Dr. Rô Saydam

1 — Yeni teşkil edilmiş olan memurlar, sicil ve muamelât M. ne Vilâyetler İdaresi eski umum müdürü Fazıl özelçi'nin mezkûr umum müdürlük muavinliğine vilâyetler idaresi ski U. M. Muavini ve birinci şube müdürü Halit Akalın'ın, İkinci şube müdürlüğüne vilâyetler idaresi U. M. eski ikinci şube müdürü Şâkrâ Alptekin'in tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

30.1.1939
Reisicumhur
İsmet İnönü

Başvekil
Dr. R. Saydam

Dahiliye Vekili
Fayık Öztrak

- 1 — Yeni teşkil edilen Vekâlete bağlı Levazım Müdürlüğüne eski levazım müdürü İhsan Güran'ın tayini tensip edilmiştir.
- 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

30.1.1939
Reisicumhur
İsmet İnönü

Başvekil
Dr. R. Saydam

Dahiliye Vekili
Fayık Öztrak

Vekâlet emrine alınanlar

Görülen İdarî lüzum üzerine Şarkî Karaağaç kaymakamı Bedîî Güven Vekâlet emrine alınmıştır.

Takdir edilenler

Takdirname ile taltif edilen Valiler

Ağrı valisi Burhan Teker :

Tahrir ihbarnamelerinin tanzim, tebliğ işlerinin tayin edilen müddet zarfında ikmâlindeki faaliyetinden dolayı Maliye Vekâletince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen vali muavinleri

Malatya vali muavini Kudrettin Kantoğlu :

Dürüst vazife aşkı ile çalıştığından ve köycülük işleri ile idare heyeti ve seferberliğe ait muamelâtı muntazam başardığından dolayı Malatya vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Mektupçular

Denizli mektupçusu Hilmi Türker :

Vilâyete ait işleri iyi başarmak ve mektubî, evrak ve idare heyeti kalemleri kuyut ve muamelâtında gösterdiği intizam ve faaliyetten dolayı Denizli vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen asayiş müşavir muavinleri

Birinci umumi müfettişlik asayiş müşavir muavini iken Diyarbakır belediye reisliği vekâletinde bulunan Bakı Kankılıç :

Belediyenin malî durumunu az zamanda islâh ile belediye işlerindeki muvaffakiyetinden Diyarbakır vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Hukuk işleri müdürleri

Edirne hukuk işleri müdürü Hilmi Besim Muamelâtı günü gününe sürat ve
Tözyılmaz : intizamla tedvir ve ciddi
çalışmasından ve bütün işlerde
isabetli mütalaalarda
bulunduğundan dolayı Edirne
vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Kaymakamlar

Ardahan kaymakamı ve belediye reisi Cemal Belediye varidatını arttırarak
Göktan : kasaba halkının müşterek
ihtiyaçlarını temin hususundaki
gayretinden ve kazanın sağlık ve
bayındırlık işlerini
düzenlemesinden dolayı Kars
vilâyetince takdir edilmiştir.

Pülümür kaymakamı Edip Yavuz ; Yol, mektep inşasında, emniyet ve
asayişin temininde ve Tunceli
İslâhatının tatbikatında ve memnu
mıntakalarla boşaltılması gerekli
sahanın temizlenmesindeki
gayretinden dolayı vekâlet
makamınca takdir edilmiştir.

Ovacık kaymakamı Kadri Sözen ; Yol, mektep inşasında, emniyet ve
asayişin temininde ve Tunceli
İslâhatının tatbikatında ve memnu
mıntakalarla boşaltılması gerekli
sahanın temizlenmesindeki
gayretinden dolayı vekâlet
makamınca takdir edilmiştir.

Pertek kaymakamı Sabri
Berkman :

Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tunceli İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir.

'Çemişgezek kaymakamı Mazhar Onu

Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tunceli İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir.

Mazgirt kaymakamı Fahri Tokmakçı
:

Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tunceli İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir

Nazimiye kaymakamı Nesip Ararat
:

Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tunceli İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir

Hozat kaymakamı Ahmet Turgur Başkaya
:

Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tun-

:	celi İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir.
Kalan kaymakamı Hayli Sarıkaya	Yol, mektep inşasında, emniyet ve asayişin temininde ve Tunceli İslâhatının tatbikatında ve memnu muntikalarla boşaltılması gerekli sahanın temizlenmesindeki gayretinden dolayı vekâlet makamınca takdir edilmiştir
Adapazarı kaymakamı Lisan Kılıç :	Adapazarı - Karasu yolunda müceddeden yapılan şosanın ikmâli matlûp olan kısmının bitirilmesinde gösterdiği gayret ve alâkadan dolayı Kocaeli vilâyetince takdir edilmiştir.
Tutak kaymakamı Muzaffër Kuşakçıoğlu :	Hükûmet daireleri, belediye, hava kurumu, subay evi ve karakolu inşalarında gösterdiği gayret ve faaliyeti ve halk üzerinde rejim bakımından husule getirdiği müsbet varlık ve muamelâtta intizam hasebile Ağrı vilâyetince takdir edilmiştir.
Arpaçay kaymakamı Bekir Atkan :	Başgedikler. Kızılcapçak nahiyelerinde ve muhtelif köylerde mektepler bir hükûmet konağı beş memur evi ile jandarma evi ile jandarma evi, karakol bina-

- Çermik kaymakamı Hakkı Türemen : sı, boğa depoları yaptırması ve köy işlerinde aldığı tedbirlerden dolayı Kars vilâyetince takdir edilmiştir. T. H. kurumu gelirini 936, 937 yılı gelirine nispetle %60 nispetinde artmasındaki alâkasından dolayı Diyarbakır vilâyetince takdir edilmiştir.
- Edremit kaymakamı Şarlan Altınok : Edremit bataklığının kurutulması için 2300 metroluk kanalın açılmasında gösterdiği fevkalâde mesaiden dolayı Balıkesir vilâyetince takdir edilmiştir.
- Artova kaymakamı Mustafa Özmat : Köy damızlık boğalarının bakımının temininde göstermiş olduğu alâkadan dolayı Tokat vilâyetince takdir edilmiştir.
- Lapseki kaymakamı Osman Yılmaz : Tunceli'den gelen göçmenlere gösterdiği ilgiden dolayı Çanakkale vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen nahiye müdürleri

- Başgedikler nahiyesi müdürü Ahmet Çakar : Hükümet konağı, beş sınıflı mektep ve eğitim okulları inşa ve ikmâlinde gösterdiği fazla gayretten dolayı Kars vilâyetince takdir edilmiştir.
- Kızılçakçak nahiyesi müdürü Nazım Töreci : Köy kanununun tatbikinde ve nahiyein sağlık, bayındırlık ve kültürel işlerinde gösterdiği faaliyetten dolayı Kars vilâyetince takdir edilmiştir.

Susuz nahiyesi müdürü Hükümet konağının tamirinde park, pansiyon, eğitim kursu binasının ikmâl ve inşasında gösterdiği gayretten dolayı: Kars vilâyetince takdir edilmiştir.

Kurtkale nahiyesi müdürü Hükümet konağı ve jandarma karakolunun inşâ ve ikmâlinde ve iskân işlerindeki faaliyetinden ötürü, Kars vilâyetince takdir edilmiştir

Vasğert nahiyesi müdürü Köy yolları inşasında gösterdiği faaliyetten dolayı Zeki Söylemez: Tunçeli vilâyetince takdir edilmiştir.

Tahir nahiyesi müdürü Köycülük işlerinde fevkalâde çalışarak köylerin mübrem ihtiyaçlarını temin ve mektûm bularak tescil ettirmek hususunda gösterdiği çalışkanlıktan dolayı Mustafa Güreş Malatya vilâyetince takdir edilmiştir.

Kızılca nahiyesi müdürü Damızlık boğaların bakımında gösterdiği Osman Hergüneri alâkadan dolayı Tokat vilâyetince takdir edilmiştir.

Sulusaray nahiyesi müdürü Damızlık boğaların bakımında gösterdiği Mehmed Ziya Menevşe alâkadan dolayı Tokat vilâyetince takdir edilmiştir.

Destek nahiyesi Damızlık boğaların bakımında gösterdiği müdürü Ahmet Yetkin alâkadan dolayı Tokat vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen nüfus müdürleri

Kars nüfus müdürü Ziya Nüfus vukuat ve sicil esas def-erini muntazam
Selçuk tuttuğundan ve muamelâttaki doğruluğundan
dolayı Kars vilâyetince takdir edilmiştir.

Kanunlar

Askerî ve İlki, Tekaüt Kanununun bazı maddelerinde değişiklik' yapılmasına dair kanun

Kanun No : 3549

Kabul tarihi : 2/1/1939

Madde 1 — 1683 sayılı Askeri ve Mülkî Tekaüt Kanu nunun 14 üncü maddesinin son fıkrası aşağıda gösterildiği üzere değiştirilmiştir:

Subay ve askeri memur olduktan sonra veya askeri memur olmazdan evvel talebe sıfatile yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenler; masrafları kendi taraflarından ödenmişse tahsil ve staja azimet ve avdet tarihleri arasında geçen müddet kadar. Hükümet tarafından tesviye edilmiş ise zikredilen müddetin iki misli kadar tekaüt ve istifa müddetinden fazla hizmet etmedikçe tekaütlüklerini ve istifalarını isteyemezler.

Madde 2 — Mezkûr kanunun 66 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Hususî idarelerden Vakıflar Umum Müdürlüğüne ve Vakıflar Umum Müdürlüğünden hususî idarelere geçmiş veya geçecek olan memurların maaşlı hizmetleri, tekaütlük için meşrut olan kanunî müddetin hesabında mütekabilen nazarı itibara, alınır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil, Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

4/1/1939

Mübadele ve teffiz işlerinin kaf'i tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanıma ek kanun

Kanun No : 3551

Kabul tarihi : 2/1/1939

Madde 1 — Bu kanunun neşri tarihine kadar olan muamelelere münhasır olmak üzere mübadil muhacir, mülteci, göçebe ve Hükümetçe nakledilenlerin ve harikzedelerin Hükümet tarafından gösterilmiş olsun, olmasın bidayeten işgal eyledikleri Hâzineye ait gayrimenkullerin icar ve ecrimisilleri, teffiz ve tahsis muameleleri sonradan bitirilerek katileşinceye kadar geçen zaman için, kendilerinden aranmaz. Tahakkuk ettirilenler de adli ve idari kararlarla kafileşmiş olsalar dahi terkin edilir.

Tahsil edilmiş olan icar ve ecrimisiller geri verilmez. Tahsis veya teffiz edilen gayrimenkulden önce müstahikler tarafından ya doğrudan doğruya veya Hükümet tarafından gösterilmesi hasebile işgal edilmiş iken sonradan istirdat olunmuş bulunan gayrimenkuller ile haklarına mukabil kendilerine bono verilenler tarafından gerek Hükümetçe gösterilmek suretile ve gerek gösterilmeksizin işgal edilmiş bulunan gayrimenkuller hakkında dahi bu hükümler caridir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

4/1/1939

Balkan itilâfı Devletlerde Bulgaristan arasında 31 Temmuz 1938 tarihinde Selânikte imza edilen anlaşmanın tasdiki hakkında kanun

Kanun No : 3553

Kabul tarihi : 4/1/1939

Madde 1 — Balkan İtilâfı Devletlerde Bulgaristan ara-

sında mütakabil münasebatta kuvvete müracaat edilmemesi ve Nöyyi muahdesinin askerî, havai ve bahrî hükümlerini muhtevi 4 üncü kısmı ile Tarkya hudutlarına müteallik olarak 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozanda imza edilen mukavelenin tatbikatından sarfınazar edilmesi hakkında bir taraftan Balkan İtilâfî Devletlerin namına hareket eden ve halen Balkan İtilâfî Daimî Konseyi Reisi bulunan Yunan Başvekili ve Hariciye Nazırı Mösyö Metaksas ve diğer taraftan Bulgaristan namına Başvekili ve Hariciye Nazırı Mösyö Köseivanof arasında Selânikte 31 Temmuz 1938 tarihinde imza edilen anlaşma tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun tatbikma İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

9/1/1939

Balkan İtilâfî Devletleri ile Bulgaristan arasında anlaşma

Bulgaristan'ın Balkanlarda sulhun, kuvvetlendirilmesi siyasetine bağlı olduğunu ve Balkan Devletlerde iyi komşuluk ve samimi teşriki mesai münasebetleri idame etmek arzusunu beslediğini, ve

Balkan İtilâfî Devletlerinin de Bulgaristan'a karşı aynı müsalemet fikrile ve aynı teşriki mesai arzusu ile müttehali olduklarını nazarı itibare alan, aşağıda vaziyülimza,

Bir taraftan, bütün Balkan İtilâfî Devletleri namına hareket eden Balkan İtilâfî Daimî Konseyinin halen Reisi sıfatile Yunanistan Başvekili ve Hariciye Nazırı Ekselâns Mösyö Metaksas,

Ve diğer taraftan, Bulgaristan Başvekili ve Hariciye

Nazırı Ekeslâns Mösyö Köseivanof, temsil ettikleri Devletlerin, bunlardan her birinin ademi tecavüz hususunda dahil oldukları anlaşmalara tevfikân, yekdiğerleriyle karşılıklı münasebetlerinde kuvvete müracaattan istinkâf etmek taahhüdünü aldıklarını bu Devletler namına beyan ederler ve Nöyyi muahedesinin IV. faslının (Askerî, bahrî ve havaî hükümler) ihtiva ettiği hükümlerle keزالık 24 Temmuz 1923 de Lozan'da imza edilmiş olan Trakya hududu hakkındaki mukavelenin ihtiva ettiği hükümlerin, kendilerine müteallik olarak, tatbikatından sarfinazar edilmesini kararlaştırırlar.

Selanik'te 31 Temmuz 1938 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

J. Metaksas

G. Köseivanof

**Yer sarsıntısına maruz kalan bazı yerlerde Kızılay Kurumunca
yaptırılacak inşaata ait malzemenin Devlet Demiryollarında parasız
nakledilmesi hakkında kanun**

Kanun No : 3554

Kabul tarihi : 9/1/1939

Madde 1 — Kırşehir ve Yozgat Vilâyetlerde Keskin kazasındaki yer sarsıntısı dolayısıyla yapılacak inşaat ve tamirat için 25/5/1938 tarihinden itibaren Kızılay namına Devlet Demiryolları ile sevk edilmiş ve edilecek olan inşaat malzemesinden nakil ücreti alınmaz.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Nafia. Vekili memurdur.

12/1/1939

**Adli evrakın Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi vasıtasile tebliğine dair
kanun**

Kanun No : 3560

Kabul tarihi : 16/1/1939

Madde 1 — Mübaşir marifetle yapılmakta olan adli tebligat bu husustaki nizamname hükümleri dairesinde Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi vasıtasile yapılır.

Madde 2 — Tehirinde zarar umulan işlerde ve aynı yerde bulunan mahkemelerle adli daire ve müesseseler arasında ve bu müesseselerde bulunan, şahıslara yapılacak adli tebligat mahkemelerce kendi memurları vasıtasile de yaptırılabilir.

Zor istimalini icap ettiren ve hazırlık tahkikatına taallük eden vazifelerin zabıta tarafından ifa edileceğine dair olan hükümlerle Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 15 ve 17 nci maddeleri hükümleri mahfuzdur.

Madde 3 — Tebliğin hangi hallerde telgrafla yapılabileceği alâkadarın talebi üzerine, mahkeme reisi veya hâkim veya muameleyi yapan merci tarafından tensip edilir.

Telgraf masrafı bu vasıta ile tebliği isteyen taraftan ücretler Adliye ve Nafia Vekillerinin müşterek teklifi üzerine 2721 sayılı kanunda yazılı şekilde ve ayrı bir tarife ile kanuna tevfikeyn yapacağı tebliğ işlerinden dolayı alacağı posta ücretinden ayrı olarak alınır.

Madde 4 — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin bu kanuna tevfikeyn yapacağı tebliğ işlerinden dolayı alacağı ücretler Adliye ve Nafia Vekillerinin müşterek teklifi üzerine 2721 sayılı kanunda yazılı şekilde ve ayrı bir tarife ile tesbit ve tayin olunur.

Birinci fıkrada yazılı tarifenin tadili aynı hükümlere tabidir.

mak ve lüzumlu gördüğü diğer bütün tedbirleri ittihaz eylemek vazifelerde mükellef bir heyet teşkil edilmiştir.

Bu heyet Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürünün reisliği altında Adliye ve Nafia Vekâletlerde Posta.. Telgraf ve Telefon İdaresinin mümessillerinden teşekkül eder. Heyetin kanun ve nizamlara göre ittihaz eylediği kararlar doğrudan doğruya tatbik ve icra olunur.

Madde 9 — 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 118, 133. 134, 135, 136, 147 nci maddelerde 131 indi maddesinin son fıkrası ve mezkûr kanunla diğer kanunların bu kanuna muhalif olan hükümleri mülğadır.

Muvakkat madde — Bu kanunun telgrafla tebliğlere mütedair hükümlerinin tatbiki Adliye ve Nafia Vekillerinin müşterek karar ile üç sene tehir edilebilir.

Madde 10 — Bu kanun 1/1/1940 tarihinden mer'idir:.

Madde 11 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

17/1/1939

Ordudan çıkarılacak on iki yaşından yukarı hayvanların çiftçiye satılması hakkında kanun

Kamın No : 3563

Kabul tarihi : 18/1/1939

Madde 1 — Hazarda Ordu kadrosunda on iki yaşını bitirmiş idiş, kısıraklar ile on beş yaşını bitirmiş katırlar, yerlerine hayvan alınarak Ordu hizmetinden çıkarılır ve bu iş için her sene Millî Müdafaa Bütçesine ayrıca lâzım gelen tahsisat konur.

Madde 2 — Ordudan çıkarılacak hayvanlar Ziraat Vekâletinin göstereceği yerlerde çiftçilere mahallî hayvan ıslâh komisyonlarınca takdir edilecek en ucuz fiatla ve sekiz senelik taksitlere bağlanmak suretile satılır ve o

yerlere kadar nakilleri için Milli Müdafaa Bütçesine tahsisat konulur. Hayvan ıslah komisyonlarınca aranılan vasıfları haiz talihlerin adedi çoğaldığı takdirde bunlar arasında kur'a çekilir. Kısırakları taksitlerle alanlar tay yetiştirdiklerini ve iki yaşına kadar büyüttüklerini mahalli hayvan ıslâh komisyonlarına ibraz ve ispat ettikleri takdirde mütebaki taksitleri affedilir.

Madde 3 — Ordu ihtiyacı için yabancı memleketlerden satın alınacak beygirlerin her satın almada en az % 40 mm damızlığa elverişli kısarak olması mecburidir. Fevkalâde ve müstacel hallerde İcra Vekilleri Heyeti karar ile bu mecburiyet muvakkaten kaldırılabilir.

Madde 4 — Bu kamının tatbiki şeklini gösterir Milli Müdafaa ve Ziraat Vekâletleri tarafından müştereke bir talimatname tanzim olunur.

Madde 5 — Bu kamın neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri

Heyeti yerine getirir.

20/1/1939

Dahiliye Vekaleti Merkez Teşkilât ve Vazifeleri hakkındaki 1624.. 3314 ve 3406 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun

Kanun No : 3517

Kabul tarihi : 23/1/1939

Madde 1 — 1624 numaralı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilâtı; müsteşarlık, müsteşar muavinliği, hususi kalem ve evrak ve levazım müdürlükleri ve alfabe tertibi üzere emniyet işleri, hukuk müşavirliği, mahalli idareler memurlar, sicil ve muamelât

Bu suretle yapılacak tebliğler için Adliye Harç Tarifesi Kanununun 12 nci maddesinde yazılı tebliğ masrafı alınmaz.

Madde 5 — Tarifede yazılı ücretleri, kanunlarına göre tebliğ masrafını vermesi lâzım gelen taraf peşin olarak öder.

Yukarı ki fıkra dışında kalan veya müzaheretli adliyeye nail olanlara ait bulunan tebliğler hakkında resmi müraselâta tatbik edilen hükümler cereyan eder.

Madde 6 — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi memurlarının kusur veya ihmali yüzünden veya mücbir sebepler haricinde her hangi bir sebeple ziyaa uğrayan adli evrakın yeniden tanzim ve tebliği için lüzumlu olan masraf iar Posta Kanunun teahhütlü müraselâta müteallik hükümlerine göre ödenir.

Telgraf servisinde zıya veya teahhür vukuunda Telgraf Kanunu ahkâmı tatbik olunur.

Madde 7 — Adli tebligatın sureti ifası ve bu tebligata müteallik müraselâtm tevdi, teslim ve iadesi hususlar ile buna müteferri diğer muameleler bir nizamname ile tayin olunur.

İkametgâhında bulunmayan mübellâğünileylere bidayeten yapılacak ihbarın şekli ve verilecek müddet bu nizamnamede gösterilir.

Adli tebliğlerde, Posta Kanununun bu hükümlere muhalif ahkâmı tatbik olunmaz.

Madde 8 — Bu Kanuna tevfiikan Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi vasıtasile yapılacak adli tebligat işlerinin tam bir intizam içinde cereyanını temin ve bu hususa mütedair talimatname ve sirkülerleri tanzim etmek ve servisin işleyiş tarzını devamlı bir murakabeye tâbi tut-

ve nüfus işleri umum müdürlüklerinden, seferberlik müdürlüğü, teftiş heyeti ile Jandarma Genel Komutanlığından ve hususî kanun ve nizamnamelerde Dahiliye Vekâletine merbut diğer idarelerden mürekkeptir.

Madde 2 — 3314 numaralı kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A - Mahalli idareler umum müdürlüğü bir umum müdürün idaresi altında, umum müdür muavini ile üç daire reisliğinden ve bir de müstakil şube müdürlüğünden teşekkül eder.

B - Daire reislikleri ikiye şubeye ayrılır. Her şubede birer müdür ve müdür muavini ile lüzumu kadar mümeyyiz ve memur bulunur.

C - Umum müdür muavini, bütün işlerde umum müdürün yardımcısıdır.

Birinci daire reisliği; vilâyet hususi idarelerinin, ikinci daire reisliği; belediye idarelerinin, üçüncü daire reisliği; köy idarelerinin muamelâtına bakar.

Müstakil şube müdürlüğü; dosya ve evrak muamelâtının tanzimi, mahalli idareleri alâkadar eden neşriyatın takibi ve bu idarelere taalluk eden muamelâtın cemi, telfik ve neşri vazifesile mükelleftir

Madde 3 — 3406 numaralı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Memurlar, sicil ve muamelât umum müdürlüğü iki şubeden mürekkeptir.

Birinci şube : Merkez ve merkezden mansup vilâyetler memurlarile nahiye müdürlerinin ve Dahiliye Vekâletine ait ve tekaüt hakkını haiz hususi idare ve belediye memurlarının sicillerini tanzim, tayinleri mahallerine ait tâli memurların sicillerini merkeze celp ve tetkik, müsabaka, imtihan, mezuniyet, tekaüt, tecziye, tayin, terfi, tahvil, becayış, tekaüt ve yetim maaşları tahsisi ve askerlik gibi memurların zatî işlerini ve tahakkuk muamelelerini ifa ile mükellef olmak üzere dört bürodan mürekkeptir.

İkinci şube : Vilâyetlerin teşkilât ve intihap, neşriyat ve kütüphane işlerine ait vazifelerle mükelleftir. Vilâyetlerin umumî ve hususî ahvaline ait raporların, umumî müfettişlik raporlarının tetkiki ve bu raporlara ait muameleler, millî bayramlar ve merasim işleri ve vekâletten tevdi edilen diğer müteferik işler bu şube tarafından yapılır. İki bürodan mürekkeptir.

Madde 4 — Levazım müdürlüğü vekâlete bağlı olup merkez ve vilâyetlerin Dahiliye teşkilâtına ait mefruşat, demirbaş, tenvir, teshin, kırtasiye, müteferrika ,kira bedelleri, mutemetlik işleri ve aynıyat muhasebeleri ve bunlara müfcerri sair levazım işleri bu müdürlük tarafından yapılır.

Madde 5 — 1624 sayılı kanuna bağlı cetvelin müsteşarlık kısmına ilişik (1) numaralı cetvelde derece ve maaşı yazılı muavinlik kadrosu ilâve edilmiştir.

Madde 6 — 3406 numaralı kanuna bağlı vilâyetler idaresi umum müdürlüğü kismına ait cetvelin yerine; 3314 numaralı kanıma ilişik mahallî idareler umum müdürlüğü teşkilâtına ait cetvelde yazılı 12 ve 14 üncü derecelerde dört memurluk devren nakledilmek suretile işbu kanıma bağlı memurlar, sicil ve muamelât umum müdürlüğü namı altında ilâveten tesbit ve tanzim olunan (2) numaralı cetvel ikame edilmiştir.

Madde 7 — 3406 sayılı kanuna bağlı cetvelden levazım teşkilâtı çıkarılarak bu kanuna (levazım müdürlüğü) namı altında (3) numaralı cetvel ilâve edilmiştir.

Muvakkat madde — Halen vilâyetler idaresi umum müdürlüğünde müstahdem memurlardan, bu kanunla teşkil olunan memurlar, sicil ve muamelât umum müdürlüğüne ait (2) numaralı -cetvelde derece ve unvanları yazılı bulunan memuriyetlere, unvanları değişmeksizin tayin edilenler, tayin olundukları derece maaşını alırlar.

Madde 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 9 — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

26/1/1939

(1) NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
3	Müsteşar Muavini	1	100

(2) NUMARALI CETVEL

Memurlar, Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğü

3	Umum Müdür	1	100
5	» » Muavini	1	80
11	Dosya Memuru	1	30
14	Kâtip	1	20
Birinci Şube			
6	Müdür	1	70
Muamelât bürosu			
9	Şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	2 nci »	0	30
12	Memur	2	25
		0	
14	Kâtip	0	20
Sicil ve kıdem bürosu			
9	Şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	2	35
11	2 nci »	2	30
12	Memur	6	25
14-	Kâtip	7	20
Tahakkuk bürosu			
9	şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	2 nci »	1	30
12	Memur	3	25
14	Kâtip	1	20

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
Tekaüt ve tahsis bürosu			
9	Şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	2 nci »	1	30
12	Memur	2	25
14	Kâtip	3	20
İkinci Şube			
6	Müdür	1	70
Teşkilât ve intihap bürosu			
9	Şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	2 nci »	1	30
12	Memur	1	25
14	Kâtip	3	20
Muamelât bürosu			
9	Şef	1	40
10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	2 nci »	1	30
12	Memur	1	25
14	Kâtip	4	20
(3) NUMARALI CETVEL			
Levazım Müdürlüğü			
Müdür			
7		1	55
Levazım bürosu			
10	Mümeyyiz	1	35
10	Mutemet	1	35
11	Tetkik Memuru	1	30
12	>> >>	1	25

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
12	Memur	1	25
14	Kâtip	2	20
21	Ambar Memuru	1	30
Ayniyat bürosu			
9.	Ayniyat Muhasibi	1	40
10	Mümeyyiz	1	35
11	Tetkik Memuru	1	30
12	» »	1	25
12	Memur	1	25
14	Kâtip	2	20

İkinci kânun ve şubat 1939 ayları ücret ve maaşlarının tediye sureti hakkında kanun

Kamın No : 3572

Kabul tarihi : 28/1/1933

Madde 1 — İkinci kânun 1939 ayı ücretleri ile Şubat 1939 ayı maaşı ikinci kânunun 27 sinden itibaren ödenir.

Madde 2 — Bu kanun neşir tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti verine getirir.

26/1/1939

Kararnameler

Kararname No : 10158

Tarihi : 5/1/1939

İcra Vekilleri Heyeti 5/1/1939 tarihli toplantısında aşağıdaki kararı ittihaz etmiştir:

1 — Devlet mübayatında komisyonculuğun kaldırılması esas olarak takarrür etmiştir :

2 — Vekâletler Devletin büyük mübayaaları ve ecnebi fabrikalarla temas tesis ederek mübayaayı temin edebilecekleri işler için bu kararı derhal tatbik mevkiine koyacaklardır.

3 — Küçük ihtiyaçlar ve fabrikalarla temas kabil olmayacak talî meseleler için umumî yeni usul tekrur ettirilinceye kadar vekâletler atideki tetkikin nihayetine kadar takdirlerine göre hareket edeceklerdir:

4 — Maliye Vekâleti bu karara istinaden alınacak kanunî tedbirleri, diğer vekâletlerin mütalea ve tekliflerini toplayarak iki ay zarfında hazırlayacaktır.

**Gaziantep'in Lohan Köyünden Karahacı oğlu Şöhretli Memedoğlu
Mehmed Ali Karanın ölüm cezasına çarptırılmasına dair**

Karar No : 1074

Ferecek Karakolunda Jandarma Hakkı'yı öldürmekten suçlu Gaziantep'in Lohan Köyünden Karahacıoğlu Şöhretli Memedoğlu 1325 doğumlu Memed Ali Karanın ölüm cezasına çarptırılmasına dair Gaziantep Ağır Ceza. Mahkemesince verilen hükmün hafifletilmesini ve değiştirilmesini müstelzim bir sebep görülmediğinden Teşki-

lâti Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi mucibince mezkur cezanın infazına karar verilmiştir.

23/1/1939

Ankara'nın Yakubabdal Köyünden Yozgatoğullardan Ahmed oğlu Satılmış Kayanın ölüm cezasına çarptırılması hakkında

Karar No : 1075

Ankara'nın Yakubabdal Köyünden Yıldırımogullarından Sarı Ali lâkabile maruf Hacı Aliyi taammütle öldürmekten suçlu aynı köyden Yozgatoğullarından Ahmedoğlu 1309 doğumlu Satılmış Kayanın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Ankara Ağır Ceza Mahkemesince verilmiş olan hükmün hafifletirilmesini veya değiştirilmesini icabeden bir sebep görülmediğinden Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesine göre bu cezanın infazına karar verilmiştir.

26/1/1939

Manisa'nın İlyascılar Köyünden Mustafaoğlu Hakkı Biçicinin ölüm cezasına çarptırılmasına dair

Karar No : 1076

Manisa'nın İlyascılar Köyünden Recep kızı Şehriyeyi kaçırmak ve cebren kızlığını bozmaktan ve buna mani olmak isteyen anası dört aylık gebe Ayşe'yi öldürmekten suçlu aynı köyde Mustafaoğlu 1323 doğumlu Hakkı Biçicinin ölüm cezasına mahkûmiyeti hakkında Manisa Ağır Ceza

Mahkemesince verilen hükmün hafifletilmesini veya değiştirilmesini müstelzim bir sebep görülemediğinden Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi mucibince mezkûr cezanın infazına karar verilmiştir.

26/1/1939

Uşagın Dağdemirler Köyünden Sarımehmedoğullarından Ahmedoğlu Halil Önderin ölüm cezasına çarptırılması hakkında

Karar No : 1077

Uşagın Dağdemirler Köyünden Muhtar Ramazanla Mustafaoğlu Mehmedi ve Mehmedin karısı Ayşeyi öldürmekten ve Muhtar Ramazanın karısı Fadimeyi yaralamaktan suçlu aynı köyden Sarımehmedoğullarından Ahmedoğlu 1316 doğumlu Halil Önderin ölüm cezasına mahkûmiyetine dair Uşak Ağır Ceza Mahkemesince verilmiş olan hükmün hafifletilmesini veya değiştirilmesini müstelzim bir sebep görülemediğinden Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 ncı maddesi maddesi mucibince mezkûr cezanın infazına karar verilmiştir.

26/1/1939

Vatandaşlığımıza kabul edilenler

Kararname No : 11090

Yabancı devlet tebaasından olduklarından bahsile vatandaşlığa alınmalarını isteyen ve kötü bir halleri görülmeyen İstanbul'da oturan Makine ve Çelik mühendisi 1883 doğumlu Otokar Radeki (Atalay) ile karısı 1887 doğumlu Zaira (Zehra), kızı 1909 doğumlu Ciocanda (Gülseren) in Türk vatandaşlığına alınmaları; Dahiliye Vekilliğinin 17/12/1938 tarih ve 15396/10265 sayılı teklifi Çizerine 1312 sayılı kanunim beşinci maddesine tevfikân İcra Vekilleri Heyetince 24/12/1938 tarihinde onanmıştır.

24/12/1938

Mülkî teşkilât

1 — Diyarbakır Vilâyetine bağlı Çınar Kazası Merkezi, Aşağı Hanık Nahiyesinin Merkezi olan Hanakpınar Köyüne, Aşağı Hanık Nahiyesi Merkezi de Küvan Köyüne ve aynı vilâyetin Eğil Kazası Merkezi» Dicle Nahiyesinin Merkezi olan Piran Köyüne ve Dicle Nahiyesi Merkezi de Eğil Köyüne kaldırılmıştır.

20/12/1938

1 — Hopa Kazasının Kemalpaşa Nahiyesine bağlı Beğievân Köyü Borçka Kazasının Maradit Nahiyesine bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memul dur.

20/12/1938

1 — Elâzığ Merkez Kazasının Balıbey Nahiyesine bağlı yukarı ve aşağı Çakmak ve Korkuş Köyleri Geban Kaza Merkezine bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memur dur.

20/12/1938

1 — Zonguldak Vilâyeti merkez kazasına bağlı Veli Ali, Dereli, Yakademirçiler ve Kararmışa Köyleriyle bu kazaya bağlı Beycuma Nahiyesinin Kalafatlı, Arapoğlu, Burunkaya, Şeyhoğlu, Kayabaşı ve Horcinas Köyleri bu nahiye ve kazadan alınarak Devrek Kazasının Çaycuma Nahiyesine bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

28/12/1938

1 — Safranbolunun Karabük mevkiinde yeniden teşkil edilecek Belediye hakkında Belediye Kanununun 7 nci maddesine tevfikân mahallî tahkik heyeti tarafından tan zim olunan mazbata ile Vilâyet İdare Heyetince ve Devlet Şûrasmca bu hususta ittihaz edilen kararlar tasvip olunmuştur.

2 — Bu kararnamenin hükmünü yürütmeye Dahiliye Vekili memurdur.

31/12/1938

20/12/938 gün ve 1447 sayılı Kararname

Birinci madde : 3393 sayılı kanunla Siirt ve İsparta vilâyetlerinde yeniden kurulan Başkan, Kozluk ve Sütçüler kazalarının sınırlarının tahdidi ve bu kazalarda yapılan İdarî değişiklik ile teşkilât münasebetiyle Garzan kaza merkezinin ve adının değiştirilmesi ve bu kazada yeniden bir ve Bitlis Vilâyetinde de yeniden iki nahiye kurulması aşağıda yazılı olduğu üzere kabul edilmiştir.

1 — Sütçüler Kazası :

A) Merkezi Sütçüler kasabası olacaktır.

B) Eski Sütçüler nahiyesinin ilişik (1) numaralı cetvelde yazılı 25 köyü bu kazaya verilmiştir.

2 — Baykan-kazası:

A) Siyanis köyü merkez olacaktır. İlişik (2) numaralı cetvelde yazılı 27 köy bu kazanın merkez nahiyesini teşkil edecektir.

B) Garzan kazasına bağlı Melefan nahiyesi ilişik (2) numaralı cetvelde yazılı olan 31 köyü ile birlikte bu kazadan alınarak Baykan kazasına verilmiştir.

3 — Kozluk Kazası :

A) Merkezi Hazo köyü olacaktır. İlişik (3) numaralı cetvelde adları yazılı 38 köy Sason kazasından ve yine aynı cetvelde adları yazılı 14 köy de Beşiri kazasından alınarak Kozluk kazasının merkez nahiyesini teşkil edecektir.

B) Yine (3) numaralı cetvelde adları yazılı 9 köyün Sason kazasından ve yine aynı cetvelde adları yazılı 29 köyün de Beşiri kazasından alınarak Şelmo köyü merkez olmak üzere Şelmo adile yeniden bir nahiye kurulmuş ve Kozluk kazasına bağlanmıştır.

4 — Kurtalan Kazası :

A) Garzan kazasının merkezi Ayıncasır köyüne kaldırılmış ve adı da Kurtalana çevrilmiştir. İlişik (4) numaralı cetvelde yazılı 25 köy bu kazanın merkez nahiyesini tevkil edecektir.

B) Eski Garzan kazasının merkezinde ilişik (4) numaralı cetvelde adları yazılı 34 köyü ihtiva etmek üzere Garzan nahiyesi adile yeniden bir nahiye kurulmuş ve bu nahiye Kurtalan kazasına bağlanmıştır.

C) Eski Garzan kazasına bağlı olup köy adları ilişik (4 numaralı cetvelde yazılı Rıdvan nahiyesi bütün köylerle birlikte Kurtalan kazasına bağlanmıştır.

D) Siirt vilâyetinin merkez kazasına bağlı Hüseyini nahiyesinin Başur suyu garbinde kalan ilişik (4) numaralı cetvelde adları yazılı 30 köyü nahiye ile birlikte sözü geçen merkez kazasından alınarak Kurtalan kazasına bağlanmış ve bu nahiye geride kalan Basur suyu şarkındaki ilişik (4) numaralı cetvelde adları yazılı 6 köyü de vilâyet merkezine yakınlığı itibarile Siirt merkez kazasında bırakılmıştır.

5 — Bitlis vilâyeti Mutki kazasının Meydan köyü merkez olmak üzere Meydan adile yeniden bir nahiye kurulmuş ve bu nahiye ilişik (5) numaralı cetvelde adları yazılı 21 köyü ile birlikte Mutki kazasına bağlanmıştır.

6 — Bitlis vilâyetinin merkez kazasının Kasrik köyü merkez olmak üzere Nar lidere adile yemden bir nahiye kurulmuş ve ilişik (6) numaralı cetvelde adları yazılı 7 köy Bitlis merkez kazasından ve 6 köy de Mutki kazasından alınarak bu nahiye verilip Bitlis merkez kazasına bağlanmıştır.

7 — Mutki kazasına bağlı bulunan İğik nahiye merkezi aynı nahiye içindeki Kölanis köyüne kaldırılmıştır.

İkinci madde : Bu karnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

3393 sayılı kanunla İsparta Vilâyetinde yeniden kurulan Sütçüler kazasına bağlanacak köyleri gösterir cetvel

Merkez Nahiyesi

Eski bağlı olduğu merkez	Köyün Adı
Eğirdir – Sütçüler	Sütçüler
» »	Ayvalı
» »	Aşağıkartoz
» »	Badap

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
»	Bucakdere
»	Beydili
»	Çandır
»	Çobanisa
»	Çukurca
»	Darıbükü
»	Haciahmetler
»	Haymana
»	Hacıaliler
»	İbişler
»	İncedere
»	Kasımlar
»	Kesme
»	Kuzca
»	Karadiken
»	Müezzinler
»	Melekler
»	Sarımehmetler
»	Selküşe
»	Şihler
»	Yukarı Kar toz

**33939 sayılı kanunla Siirt Vilâyetinde yeniden kurulan Baykan kazasına
bağlanacak Nahiye ve Köyleri gösterir cetvel**

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan	
»	Hozyar
»	Navala
»	Ziyaret
»	Sulha
»	Baykan
»	Ceffan
»	Havil

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan	Milo
»	Arınç
»	Çırak
»	Madaran
»	Büzükân
»	Halikan
»	Sikirya
»	Şığan
»	Bilvaniz
»	Homent
»	Mizzi
»	Köh
»	Bakın
»	Comani
»	Relekan
»	Malabado
»	Kevirgevr
»	Kelhok
»	Zokmair
»	Melefan
»	Memie
»	Cezni
»	Cemman
»	Çirri
»	Hiskederan
»	Ayingaris
»	Hirorik
»	Dirçüç
»	Mirgan
»	Malaşeref
»	Turup
»	Navala
»	Girlüveys
»	Gerikello

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan	Deşuvan
»	Memekuş
»	Sican
»	Tucikân
»	Barzan
»	Sivikan
»	Reşedaran
»	Bakırza
»	Ceznik
»	Detihi
»	Harbelüs
»	Nari
»	Kürir
»	Malahano
»	Bostanan

**3353 sayılı kanunla Siirt Vilâyetinde yeniden kurulan
Kozluk kazasına bağlanacak Nahiye ve Köyleri
gösterir cetvel.**

Merkez Nahiyesi

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Sason	Hazo (Kaza Merkezi)
»	Timok
»	Müşritan
»	Papur
»	Maniran
»	Hergemo
»	Mangik
»	Mezrehalik
»	Zirnakit
»	Daragüzü
»	Ayinmaro
»	Bitma

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Beşiri	Gömlikan
»	Kireri
»	Pısyar
»	Mergi
»	Halılan
»	Norşin
»	Rabi
»	Binik
»	Dilbi
»	Kozik
»	Asi
»	Küsküt
»	Müşkidar
»	Natapan
»	Azorta
»	Dinak
»	Artiri
»	Çirto
»	Hof
»	Goh
»	Harbak
»	Cindo
»	Yukarışat
»	Ayinras
»	Balo
»	Aşağısat
Beşiri	Apikan
»	Ayinçako
»	Ayinrumi
»	Bebik
»	Birşan
»	Girisor
»	Hmcikan
»	Hizyat
»	Hafik

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Beşiri	Kanişime
»	Kevnerezan
»	Miriri
»	Süphi
»	Zengovi

**Bu kararname ile bu kazaya bağı olmak üzere
yeniden kurulan Şelmo nahiyesi**

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Sason	Şelmo (Merkez)
»	Holi
»	Kefifan
»	Rabit
»	Bacak
»	Delli
»	Dahlik
»	Bakına
»	Benuni
»	Kahveci
»	Aco
»	Alaf
»	Aşağı baştırım
»	Bacift
»	Balikan
»	Geldekan
»	Çembazo
»	Darabi
»	Dire
»	Hüsküt
»	Kayintar
»	Kanık
»	Kanibani
»	Kızılan
»	Maligir

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
»	Melikşan
»	Mezre
»	Melikan
»	Nariki
»	Pelki
»	Raşık
»	Salip
»	Sabi
»	Şedrik
»	Y. Baştınm,
»	Toumo
»	Zidiyan
»	Zılan

**Merkezi Ayınkasra nakledilen (Garzan) Kurtalan
Kazasına bağlanacak Nahiye ve Köyleri
gösterir cetvel.**

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan Kurtalan	(Ayınkasır) (Kaza Merkezi)
»	Kelemeran
»	Gelişiran
»	Kuşanan
»	Ayingermı
»	Siirtan
»	Hatma
»	Güzeldere
»	Marip
»	Köhan
»	Birk
»	Aynık
»	Misriç
»	Patas

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
»	Tilah
»	Basur
»	Dari
»	Çay
»	Tarno
»	Tüki
»	Girizeydo
»	Mazoran
»	Tütün
»	Zokpurt
»	Zokayı

**Bu kararname ile bu' kazaya bağı olmak üzere
yeniden kurulan Garzan Nahiyesi**

Garzan	Gölamasyan
»	Şikeftan
»	Hirbeibrahim
»	Cimakatın
»	Bizizi
»	Ceffan
»	Seyitmeryan
»	Hishis
»	Taliban
»	Şevhyunus
»	Cimzark
»	Paloni
»	Zivik
Garzan	Milha
»	Merci
»	Beysatun
»	Bastokan
»	Beybo
»	Hirebehungî
»	Hakemi
»	Bada

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan	Dimserk
»	Grevirhamo
»	Bera
»	Güveyz
»	Girihamdo
»	Zinahf
»	Bivahs
»	Ziri
»	Dilbi
»	Bahims
»	Batran
»	Zukayf
»	Zok
	Ridvan Nahiyesi
Garzan	Zuğur
»	Germik
»	Şeyhhavand;
»	Hop
»	Derdevin
»	Düsadek
»	Kumaro
»	Giriçello
»	Silahar
»	Cimatan
»	Hanik
»	Rıdvan
»	Sulan
»	Gündük
»	Şeyliosel
»	Milikan
»	Haleyi
»	Hendük
»	Baciri
»	Bitam

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
Garzan	Hirbepero
»	Salaş
»	Kelkelan
»	Hiller
»	Sarip
»	Hafi
»	Hanisoruk
»	Hamdunan
»	Vahsıt
»	Binarin
»	Çimsarip
»	Çikinik
»	Mirgaali
»	Sevdik
»	Darosel
»	Arans
	Hüseyni Nahiyəsi
Siirt	Kirivan
»	Sindiyan
»	Hımriya
»	Binaf
»	Ayındar
»	Sillint
»	Kadıyan
»	Sihyan
»	Kendalan
»	Çemkürk
»	Kânimiri
»	Gözik
»	Tillanavro
»	Avtisüfla
»	Belekmer
»	Antiülya
»	Kohan

Eski bağı olduğu merkez	Köyün Adı
»	Ceffan
»	Bilek
»	Galibi
»	Uşi
»	Hüseyini
»	Beşirisüflâ
»	Kanikürk
»	Beykent
»	Kötîp
»	Pirişim
»	Kânigözik
»	Betil
»	Bakırt

Hüseyini nahiyesinin Kurtalan kazasına bağlanması dolayısıyla Siirt Vilâyeti merkez kazasına bağlanan köyleri gösterir cetvel.

Hüseyini Nahiyesi.	Dergalip
»	Soran
»	Lif
»	Tavlik
»	Kasrik
»	Dodoiso

Mutki kazasının Meydan köyünde Meydan adile yeniden kurulan Nahiyyeye bağlanacak köyleri gösterir cetvel.

Mutki	Meydan (Nahiye Merkezi)
»	Tatlik
»	İrak
»	Herpus
»	Tatan
»	İrankoti
»	Punut

Mutki	Herpi
»	Niç
»	Merment
»	Keybnran
»	Danzik
»	Mirsunk
»	Misi
»	Kinzu
»	Koran
»	Tirkonik
»	Şin
»	Küsont
»	Tirkânak
»	Sinek

**Bitlis merkez kazasının Kasrik köyünde Narlıdere
adile yenidenkurulan Nahiyeye bağlanacak
köyleri gösterir cetvel**

Bitlis	Kasrik (Nahiye Merkezi)
»	Destomi
»	Miryaniş
»	Kermate
»	İngöl
»	Riclek
»	Kor
Mutki	Aynhart
»	Mezrea
»	Ziyaret
»	Zizan
»	Dölek

Şurayı devlet kararları

BELEDİYE RÜSUMU İŞLERİ Duhuliye resmi

Daavî Daireleri U. Heyeti

E : 37/383

K : 38/98

Davacı : Bursanın Kavaklıhisar Mahallesiinde 24 numaralı evde Salimoğlu Hayrettin Alanlı ve Muradiye caddesinde 2 nci otel sokağında 2 numaralı evde Merkado oğlu Nesim Palacı vekili Halil İbrahim Haksal.

Dava edilen : İstanbul Belediyesi.

Davanın H : Davacı, 14 eylül 1936 tarihinde Mudanya ve muhtelif gümrüklerden imrar edilen mallar için 1928, 1929, 1930 tarihli beyannamenin tetkikinden anlaşılarak maaceza duhuliye resmi olarak tahakkuk ettirilen (59155) lira 96 kuruşun tesviyesi bildirilmiş ise de; resmin ihbarname metninde yazılı olduğu üzere Mudanya vesair gümrüklerden geçirilmiş olması hasebile o memleketlerin belediyesi tarafından istenmesi lâzım gelirken İstanbul Belediyesince salâhiyetsiz olarak tahakkuk ettirilmiş olduğunu, 2355 sayılı kanunun 6 ncı maddesinde hususî kanunlarında müruru zaman müddetleri yazılı olmayan vergi ve resimler için beş senelik mururu zaman konmuş olduğundan taallük ettiği sene itibarile dühuliye resminde müruru zaman bulunduğunu, tarh ve tahakkukun indî ve farazi kayıtlara göre yapıldığını beyanla duhuliye resminin kaldırılması ile mütalebenin men'ine karar verilmesini istemektedir.

Dava olunanın müdafaaları H : Dava arzuhalî kanunî müddetin mürurundan sonra verildiği için davada müruru

müddet bulunduğunu 2656 sayılı kanunun 6 ncı maddesindeki hüküm tahakkuk ettirilmiş ve tahsilat safhasına intikal etmiş vergi ve resimler hakkında tatbik olunacağı ve henüz tahakkuk ettirilmemiş vergilerin bu madde hüümünden hariç bırakıldığı sarahaten anlaşıldığı gibi bu kanunun muvakkat maddesinde kanunun hükmü yürümeğe başladığı tarihte 6 ncı maddeye göre beş yılı bitirmiş olan vergi alacaklarının neşri tarihinden itibaren üç yıl daha takip ve tahsiline devam olunacağı ve kanunun neşri tarihinde bu müddeti tamamlamamış olanların geri kalan müddeti üç yıldan aşağı ise bu müddetin üç yılda doldurulacağı açıkça yazılı olmasına göre istenilen resmin 1937 yılı sonuna kadar takip ve tahsilinde bir mani bulunmadığını, Mudanya gümrüğünden alınan ve İstanbul'a gönderilen 742 adet beyannameden yalnız 62 sinin muhteviyatı İstanbul'a çıkarılmış ve diğerleri dühuliye idaresine uğratılmış olduğu resmî kayıtlarla tesbit edildiğinden tahakkukta bir yolsuzluk olmadığı, beyanile davanın reddini istemektedir.

Müddeiumuminin mütaleası H : İhtilâf mevzuu teşkil eden dühuliye resminin tarh ve davacıya tebliği tarihiyle dava ikamesi tarihi arasında geçen müddet altmış günü mütecaviz olmadığı dava dosyasının tetkikinden anlaşılmış bulunduğundan müruru müddet defi varit değildir.

Diğer taraftan 2656 sayılı kanunun muvakkat maddeleriyle tanzim edilmiş bulunan intikali devre hitama ermeden hâdisede mevzuubahs verginin tarh ve mükellefe tebliğ edildiği sabit bulunduğundan bu kanuna müstenit ve sükûtu hakkı mucip müruru zaman iddiası da yerinde görülmemiştir. Zira bu tarh ve tebliğ lâzımül infaz olup belediyenin her hangi bir mahkemeden hüküm almaya mecbur olmaksızın resen tahsili emval kanununa tevfikân tahsilata geçebilmesi kanun icabından bulunduğundan bu tarh ve tebliğin müruru zamanı inkıtaa uğratması tabiidir.

Bundan başka vergi tarhı icabettiren hâdisenin zamanı vukuunda cari ve mer'i bulunan 423 sayılı kanunun 31 inci

ve mütebaki maddeler belediyelerin kendi hudutlarından, girecek eşyadan bir resim tahsiline cevaz vermekte bulunmasına göre ithal ile beraber belediye lehine doğan bir hakkın sırf izharına taallük eden tarh ve tahsil muamelelerinin geçirmiş olması ve Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun bu maddelerinin ahiren ilga edilmiş bulunması artık tarhiyat ve tahsilat yapılmamasını da intaç edemez. Kaldı ki hakikati halde duhuliye resmi ilga edilmiş de değildir. Sadece sureti tarh ve tahakkuku değiştirilmiş ve gümrük idaresine tevdi olunmuştur. Binaenaleyh ortaya aknunsuz evrgi tarhı gibi bir idianın atılmasına da mahal yoktur.

İşin esasına gelince; dava dosyası muhteviyatı kat'î ve tarih ve sarih bir neticeye vusul temine kâfi malûmatı cami olmadığından mahallinde ehli vukuf marifetile tetkikat yapılmadıkça ve bu işe ait esas dosya tetkik edilmedikçe esas dosya tetkik edilmedikçe esas hakkında mütalea beyanına imkân görülememektedir. Evveleminde bu tetkikatın icrasına karar verilmesinin usul ve kanuna uygun düşeceği mütaleasındadır.

TÜRK ULUSU ABINA

Hüküm veren Şûrayıdevlet Daavî Daireleri Umumî Heyeti tarafından işin gereği düşünüldü:

Teşkilâtı Esasiye Kanununun 85 inci maddesi mucibince vergiler ancak bir kanun ile tarh ve cibayet olunabilir. Mülga bir kanuna istinaden bir verginin alınabilmesi ancak bu. vergiye ait tahakkukun kanunun mer'iyeti zamanında vukubulmuş ve yalnız tahsilinin tehhür etmiş olmasına bağlıdır. Hâdisede mevzuubahis duhuliye resmimin ise belediyelere kendi hudutlarına giren mevât ve eşyadan bu nam ile bir resim alınmasına cevaz veren 423 numaralı kanunun ahkâmı aidesinin mer'iyetten kalkmasından sonra tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır. Bu vaziyette müstedinin itiraz ettiği duhuliye resminin halen tahakkuk ettirilmesine hukukî imkân müsait olmadığından bu tahak-

kukun kaldırılmasına ve bu babdaki mütalebenin menine ve davacının bidayeten ödediği nisbî harem kendisine iadesi le 400 kuruş ilân harcının dava olunandan alınmasına 13/5/1938 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Şerefiye

2 Daavî Dairesi

35/1521

K : 888

Dava eden : Giresun Hacı Hüseyin Mahallesinde Asaf Kitapçı.

Dava edilen : Giresun Belediyesi.

Davanın H : Usulüne göre tahakkuk ettirilmeden ve müstakbel krokiye istinaden 200 lira şerefiye resmi istenilmesine karşı vaki itirazının vilâyet idare heyetince reddine dair müttehaz karara itirazla bozulması ve hâdisede müruru zaman da bulunduğunun nazarı itibare alınması dileğinden ibarettir.

Dava edilenin mütaleası H : 1331 senesinden 340 senesine kadar yapılmış olan istimlâkler dolayısıyla şeref kazanan bir çok binaların bir listesi tesbit olunarak 20/5/1340 tarihli belediye meclisi karar ile kimlerden ne miktar şerefiye resmi alınacağı tespit olduğu ve evvelce şerefiye resmi olarak alınan paranın bunlardan tenzihle mütebakisinin alınmasına karar verildiği, müsted'inin bu muameleye Karşı idare heyetine itirazda bulunduğu kararda bahsi geç şehrin müstakbel haritası değil istimlâkten evvelki harita olduğu ve istimlâkten sonraki vaziyet de işaretli bulunduğu mealindedir.

Müddeiumuminin mütaleası H : Hâdisede müruru zaman bulunduğu yolundadır.

TÜRK ULUSU ADINA

Hüküm veren Şûrayıdevlet İkinci Daavı Dairesi Heyeti tarafından işin gereği düşünüldü:

Belediye resimleri hususunda mütalebe müruru zaman için kendi kanunlarında bir sarahat mevcut olmadığına göre bunlar da umumî müruru zaman kaidelerine gidilmesi zaruridir. Bu esas karşısında hâdisede mevzuubahs olan ve mayıs 1340 tarihli kararlar tarhedilip mütalebesi 1935 senesinde vuku bulduğu anlaşılan şerefiye resminin tahakkuku üzerinden on senelik bir zamanın geçmesi itibarile davacı lehine sukutu lâzım geleceğine ve peşin alman 100 kuruş ilân harcının davacıya iadesile 400 kuruş harcının dava edilenden alınmasına 26/5/1938 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Tanzimat dairesi

Esas : 49 Karar: 42

Öz:

Belediye memurlarının devlet memurlarından olup olmadığı hakkında.

Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekilliğinden Yüksek Bas vekâlete sunulup Şûrayıdevlet Reisliğine havale buyrulan 14 Haziran 1938 tarihli ve 153-12258 sayılı tezkere dairemize tevdi edildiğinden okundu.

Bu tezkerede Kars Memleket Hastahanesi Dahiliye Mütchassısı Doktor Esat Oktay tarafından açılan idari dava neticesinde Şûrayıdevlet İkinci Daavî Dairesince belediye sıhhi memurlarının Devlet memuru sayılmaları lâzım geldiğine dair verilen karar ile bundan evvel Şûrayıdevlet Birinci Daavi Dairesince verilen ve belediye işlerinde dev-

let hizmeti mahiyeti olmadığına ve binaenaleyh malulen tekaüt edilen memurların belediye hizmetine girmesile tekaütlüklerinin bertaraf olmayacağına dair olan kararın ve y ine Şûrayıdevlet Daavî Dairesi hususî heyetince verilen ve belediye memurları hakkında Memurin Kanunu hükümlerimin değil Belediye Memur ve Müstahdemleri Nizamına mesinin tatbiki lâzım geleceğini gösteren kararın suretleri gönderildiğinden bahsile,

1 — Bu kararlar arasındaki mübâyene nazaran işbu içtihatların tevhidile badema yapılacak muamelelere esas olmak üzere verilecek kararın bildirilmesi,

2 — İkinci Daavî Dairesinin son kararında belediye memurlarının tayin hakkını Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletine veren 796 numaralı kanunun mevcudiyeti bu memurların Devlet memurları sayılmasını gösterdiği zikr olunmakta ise de bu hakkın mevcudiyetinin belediye ve tayin hakkı vekâlete ait sair devair ve sıhhi memurlarının bütçe itibarile merbut oldukları daire memuru addedilmelerini icabettirmiyeeği hakkında Mülkiye Dairesince vaktile mütte haz karar ile son noktai nazarın telifi.

3 — Yine ikinci Daavî Dairesinin son kararında 463 numaralı Büyük Millet Meclisi kararı belediye işlerinin Devlet hizmetinden madut olmadığına dair ve sarih ve kafi bir hükmü ihtiva etmediği zikrolunmakta ise de 468 numaralı Büyük Millet Meclisi kararında belediye memurlarının Devlet, memurları idadına dahil bulunmadıkları sarahaten yazılı bulunduğuna göre Büyük Millet Meclisi kararı Daavî Dairesi kararı karşısında yapılacak muamele hakkında istişarî mütalea istenilmiştir.

Evveleminde Daavî dairelerince verilen kararlardan dolayı içtihadın tevhibi talebinde bulunulmasına binaen Daavî Umumî Heyetine tevdi olunmuştu.

1/7/1938 tarihinde verilen kararda içtihadın tevhibi hakkında kanunda yazılı hüküm içtihatların aynı meseleye mütedair olması halinde: cereyan edeceği ve hâdise ve hüküm fıkraları itibariyle tamamen ayrı ayrı bulunan ka-

rarların istinat ettiği mucip sebeplerdeki noktai nazar farkı tevhidi içtihadı sebep teşkil edemeyeceği cihetle içtihadın tevhidinde mahal olmadığına karar verildiği görölmüştür.

İstisari mütalea istenilen noktalara gelince İkinci Daavi Dairesinin son kararına müteallik olarak ayrı görüş zaviyelerinden mütalea yürütölmesi neticesine varacaktır.

Malumdur ki kazai heyetlerin düşünceleri ilâmlarında gösterilmekte olup ilâmlarda yazıl: mucip sebebler üzerine ne o heyetlerce ne de başka makam, ve heyetlerce bir şey ilâvesi veya o mucip sebeblerin tavzih ve telifi gidilmesine ne hukukan ne kanunen mümkün değildir.

Daavî Dairesinden çıkan kazai kararlar hakkında ancak Hukuk ..Usulü Muhakemeleri Kanununun 4-45 inci maddesinde sayılan sebeplerden birine temas halinde iade: muhakeme yol ile müracaat imkânı mevcut olup bundan başka suretle hükmün yeniden 'tetkikine kanunen mesağ bulunmadığı cihetle katiyet kesbetmiş olan kararların tatbiki zarureti şüphesizdir.

Ancak kazai hükme temasından sarfınazarla bahsa. mevzu teşkil eden noktalar hakkında aşğıdaki düşüncelere varılmıştır.

Mülkiye Dairesince vaktile verilmiş olan karar Memurin Muhakemat Kanununun tatbiki itibarile verilmiş olup guruba hastahanesi heyetinin vekâletçe tayin olunması bu. heyetin bütçe itibarile merbut bulunduğu evkaf idaresi .memurlarından addedilmesini istilzam etmeyeceği merkezindedir.

Bu kararın isabeti meydanda olduğu gibi belediye sıhhat memurları için belediye memur ve müstahdemleri nizam, namesinin on dördüncü maddesinin ikinci fıkrasında bütün belediyeler memurini sıhhiyecinin tayin ve saireleri 796 numaralı kanun mucibince Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâletine ait olduğu yazalı olup maddenin yazılış tarzı bunların tayini vekâlete' ait olmakla beraber belediye sıhhat memurları -sıfatını taşıyacaklarını açıkça göstermektedir.

468 sayılı Büyük Millet Meclisi kararında belediye işleri devlet hizmetinden ad ve itibar edilse de denildikten sonra memurin kanununa tâbi memurlar için birinci maddesinde yazılı tarifede münderiç kayıtlar belediye memurları için tahakkuk etmediğinden bahsile belediye memurlarının Memurin Kanununun birinci maddesinde mezkûr devlet memurları idadına dahil bulunmadıkları neticesine varılmıştır. Şu karar karşısında belediye memurlarını Kanununun şumulü dairesine dahil memurlardan addetmeğe imkân yoktur ve zaten bu sebeple bu memurlar hakkında ayrıca (belediye memur ve müstahdemleri nizamnamesi) tatbik mevkiine konmuştur.

İşin bir kerre de Genelkurulda müzakere edilmek üzere başkanlığa sunulmasına 9/8/1938 tarihinde oybirliğile karar verildi.

Bu karar Heyeti Umumiyyede de müzakere olunarak daire mazbatasını muvafık görülmekle beraber belediyede çalışan sıhhî memurların Devlet memuru sayılmasına ittifakla karar verilmiştir.

Tamimler

Jandarma G. K.

Ş. I

Sayı : 15020/1273

1 — Suçta kullanılan veya her hangi bir sebeple zapt edilerek müsaderesi için polis veya jandarma tarafından adliyeye teslim olunan silâhların mahkeme sonunda cumhuriyet müddei umumiliklerince başka suretle zapt edilen silâhlarında da zabıta makamlarınca' ve 2637 No .lu kanun ve 3932 No. lu kararname ile kabul edilen nizamnamenin on birinci maddesine tevfiikan mahallin en büyük askerî makamına teslim olunması lâzım gelmektedir.

2 — Ordu dahili hizmet kanununun 43 : 47 maddelerine göre mahallin en büyük askerî makamı Garnizon komutanı veya bu vazifeyi gören askerî müessese âmiri olduğuna nazaran kanunun sarahati karşısında zabıta ve adliye makamları bu kabil silâhları daha uzak mesafelerde bulunan askerî depolara kadar göndermek ve teslim etmek mecburiyeti kanuniyesinde değildir. Ancak M. M. Vekâletinden harbiye dairesi ifadesile Başvekâlet yüksek katma yazılan 22/11/938 tarih ve 10248 No. lu yazılarında (O yerde alay, tüm, kor ve vekâlet depoları yoksa zabıtaca zapt edilen veya adliyece müsaderesine hüküm edilen bu kabil silâhların mahallî askerlik şubeleri teslim edilmeyerek bu depolara gönderilmek üzere mahallî kaza jandarma komutanlıklarına teslim edilmesine müsaade edilmesi) rica edilmiştir.

3 — Ordu dahili hizmet kanununun 4 maddesi jandarmayı cumhuriyet ordusuna dahil bir devlet kuvveti saydığına ve askerlik şubelerinin hali hazır kadrolarile bu kabil silâhların kendi dairelerinde muhafaza edilemeyecek

bir halde bulunduklarına göre yurdun yüksek emniyet, ve asayiş bakımından gerek zabıtaca zaptedilen ve gerekse adliyece müsaderesine, hüküm edilen silâhların en yakın alay, tüm, kor ve vekâlet depolarına gönderilmek üzere kaza jandarma komutanlıklarına teslim edilmesi ve bu depolara gönderinceye kadar mezkûr silâhların bu komutanlıklar debboylarında muhafaza edilmesine vekâletçe de bir mahzur görülmemektedir. Ancak M. M. Vekâletinin iş'arları veçhile:

A) O mevkide; alay, tüm, kor ve vekâlet deposu var ise zapt ve müsadere edilen bu kabil silâhlar polis ve jandarma dairelerince veya, adliye makamlarınca ve kendi tahsisatlarile bu depolara feslim edilecektir.

B) O mevkide yukarıda ismi geçtiği gibi orduya ait depo yoksa bu takdirde en yakın depoya teslim edilmek üzere üzere üzere mezkûr silâhlar jandarma komutanlığına ilmühaber mukabilinde teslim olunacak ve şevki de jandarmadan verilecek nakliye tahsisatı ile yapılacaktır. Bunun için her kaza jandarma komutanı bu kabil müsadere silâhlarının cins ve nevileri ile numaralarının kaydına mahsus ve sahifeleri resmi mühürle mühürlenmiş bir defter tutacağı gibi teslim alındığında vereceği ilmühaberini, teslim edildiğinde alacağı ayniyat makbuzunun muhafazası için de ayrı bir dosya tutacaktır.

4 — Umumî müfettişliklere, vilâyetlere, ve vilâyetler idare U. müdürlüklerine yazılmış bilgi için M. M. Adliye, Maliye Vekâletlerine ve. Genelkurmay Başkanlığına arz edilmiştir.

J. G. K.

Ş.I

U : 18306

H : 1445

1 — Ruhsatsız taşındığından dolayı zabıtaca zaptedilen silâhlar hakkında, olunacak muamele dair Adliye

Vekâletinden Vekâletimize yazılan 28/12/938 tarih ve 579/364 numaralı yazı örneği ilişik olarak gönderilmiştir.

2 — Taşınması yasak olmayan silâhların alım ve satımı hakkındaki 2637 sayılı kanunla bu kanunun tatbik suretini gösteren nizamname ve 2559 sayılı polis vazife ve selâhiyet kanunu ile jandarma teşkilât ve vazife nizamnamesinin sarîh hükümlerine göre memleket dahilinde şehir, kasaba, nahiye, köy ve kır farkı olmaksızın aleltilâk her yerde memnu olmayan bir silâhı taşımak isteyen kimsenin behemhal evvel emirde mahallî hükümetinden ruhsat alması, aksi takdirde bu gibi silâhların; kanun: selâhiyetine binaen; zabıtaca zaptedilmesi lâzımdır.

3 — Suçta kullanılan silâhlarla, taşınması suç teşkil eden silâhlar ve taşınması yasak olmadığı halde ruhsatsız taşınmasından dolayı zaptedilen silâhlar evvel emirde tanzim kılınacak zabıt varakasıle cumhuriyet müddei umumiliğine verilecektir. Cumhuriyet müddei umumiliği yapacağı tahkikatla fiilin ceza kanunu bakımından suç teşkil etmediğini anlayınca faili hakkında ademi takibat akran verecek ve silâhı da zabıtaya iade edecektir.

Eğer cumhuriyet müddei umumiliklerince yapılan inceleme neticesinde keyfiyet mahkemeye intikal etmiş ise mahkeme dahi Türk Ceza Kanununun 36 ve 549 maddeleri ahkâmı müvacehesinde şehir ve kasaba haricinde ruhsatsız taşındığından dolayı sahibinin tecziyesine ve silâhın müsaderesine karar vermemekle beraber silâhı sahibine iade etmiyecek, kanun selâhiyetine dayanarak zapt eden zabıta makamına iade edecektir.

4 — Üçüncü maddede zikredilen ahvalden başka suretlerle zabıtaca bulunan veya zaptedilen silâhların cumhuriyet müddei umumiliklerine teslim edilmesine lüzum yoktur. Gerek bu suretle zaptedilen silâhlar ve gerekse müddei umumilik veya mahkemelerce zabıta makamlarına iade edilen silâhlar taşınması yasak olan veya olmiyan silâhlardan bulunsun derhal 2637 sayılı kanunun ve 4 bu kanuna ait nizamnamenin II. maddesine tevfi kan

icabeden makamlara, makbuz mukabilinde teslim edilecektir.

5 — Adliye Vekâletinin ilişik yazısına rağmen ruhsatsız taşındığından dolayı polis veya jandarmaca zaptedilerek müddei umum ilîge veya mahkemelere tevdi edilen silâhlar sahiplerine iade edilecek olursa veyahut şehir ve kasaba haricinde bu kabil silâhların taşınması Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil etmediğinden (müdahale etmeyiniz) diye cumhuriyet müddeiumumiliklerinden zabıta makamlarına veya mahallin mülkiye âmirlerine bir iş'ar vaki olur ise derhal keyfiyetten Vekâletimizin haberdar edilmesini rica ederini.

6 — Umumî müfettişliklere., vilâyetlere vekâlet dairelerine yazılmış ve bilgi için Adliye Vekâletine arzedilmiştir.

Adliye Vekâleti Ceza İşleri Umum Mâdârlüğünün 28/12/938 gün ve 579/364 sayılı yazısı sureti.

Dahiliye Vekâletine

14/12/938 gün ve jandarma umum komutanlığı I. Şube 2. Ks. 24309/23887 sayılı yazı karşılığıdır.

Ruhsatsız taşınırken zabıtaca zaptolunarak taşıyan hakkında takibat icrası için C. M. umumiliğine tevdi olunan gayri memnu silâhlara müteallik işlerde etraflıca tahkikat ve tetkikat yapılarak fiilin ceza kanunu hükmünce suç teşkil etmediği anlaşıldığı takdirde faili hakkında ademi takip kararı verilmekle beraber silâhın zabıtaya iadesi ve bu hususta yapılan incelemelere rağmen işin mahkemeye intikal etmesi ve mahkemece de kezaalik fiilde suç unsurlarının mevcut olmadığı görülerek sahibinin beraetine karar verilmesi halinde silâhın, kanunî salâhiyetine binaen zabıtaca zap te dilmiş olduğu esbabı mucibesile, müsaderesine veya sahibine ladesine dair karar ittihazına mahal olmadığı suretinde' verilecek karar-

lar işin sona erdirilmesi hususu ilgililere tamimen tebliğ edilmiştir.

Mahaza, mevzuusuç olmıyan mezkûr silâhların mahkemelerce müsaderesine karar verilemeyeceğine dair olan temyiz içtihatlarında, Ceza Kanununun 36 ncı ve 549 uncu maddeleri ahkâmı müvacehesinde, tenkide şayan bir cihet görülmediğini arzederim.

12/2.Kâ./939

Mahalli İdarler U. M.

Vilâyetine

1 — 2871 sayılı kanunla arazi, bina ve buhran vergilerinin hususi idarelere devri dölâyısile Maliye Vekâletince yapılan hesaplara göre borçlu olan vilâyetlerin her taksite isabet edecek borç mikdararını mahalli ziraat veya İş Bankalarına teslim ederek keyfiyeti makbuzun tarih ve numarasını göstermek suretile, alacaklı vilâyetlerin hesaplarına mahsuben gönderilecek tediye emirlerinin ihtiva ettiği mikdar ile keza tarih ve ve numaralarının bildirilmesi tebligatı umumiye iktizasından iken bazı vilâyetlerin buna riayet eylemedikleri ye Maliye Vekâletinden alman şikâyetlere göre borçlu hususi idarelerin borçlarını. taksit zamanlarında tesviye etmedikleri anlaşılmaktadır.

Bu yüzden alacaklı vaziyette bulunan vilâyetlere alacakları muntazaman gönderilememekte ve mezkûr vilâyetler de teahhütlerini tamamen ifa edememektedirler.

Borçlu vilâyetlerin senei sabıkadan kalan borçlarını:, şenel haliyeden Eylül ve İkinci Teşrin Birinci Kânun aylarına ait., taksitlerle birlikte hemen tesviye etmeleri muktazidir.

2 — Vilâyet idarei hususiyelerinin hâzineye alacaklı ye borçlu vaziyetlerine dair olup 20/7/936 tarih ve 291/ 108 sayılı tebligatı umumiyenin 9 uncu maddesine göre merkeze gönderilmesi icabeden cetvellerde bazı vilâyetler tarafından muntazaman yollanmamaktadır.

Maliye Vekâletile yapılacak karşılama neticesinde bir yanlışlığa mahal bırakmamak üzere ilişik nümune ile istenilen malûmatın nihayet Kânunu saninin 30 uncu günü akşamına kadar postaya tevdiî lâzımdır.

3 — Gerek borçlu ve gerek alacaklı olan vilâyetlere hâzineden mahallî Ziraat Bankası vasıtasile açılacak kredi hesaplarına dair malûmatın hususi idarenin banka ile olan hesabının kesilmesini müteakip 3/5/937 gün ve 1616 sayılı tebligatı umumiye ilişik nümune veçhile cetvellerin tanzim edilerek gönderilmesi icabeder.

4 — Arazi, bina ev buhran vergilerinin tahakkuk ve tahsilâtına ait her ay vekâlete gönderilen cetvellerin tanzim şekli 22/7/937 tarih ve 6223 sayılı tebligatı umumiye ile bildirildiği halde yine bazı vilâyetler tarafından gönderilen cetveller noksan malûmatı ihtiva etmektedir.

Badema gönderilecek cetvellerde hesapların dökümlerine erkamın toplanmasına, tahakkukata nazaran tahsilat nisbetlerinin gösterilmesine ve tahsilâtтан ayrılması icabeden hisselerin doğru hesaplanmasına âzami derecede dikkat edilmelidir. Bununla beraber arazi, bina ve buhran vergilerine müteallik merkeze gönderilecek cetvellerdeki erkamın el yazısı ile değil makine ile yazılması meşruttur.

Mezkûr tebligata ilişik ümune uygun olmayan ve ihtiva ettiği malûmatı sıhhatli görülmeyen cetveller merkezce kabul edilmeyerek iade edilecektir.

Salifülzikir mevat dairesinde hareket etmeyen hususi muhasebe müdürleri hakkında kanunî muameleye tevessül edileceği son ve kat'î olarak tamamen tebliğ olunur

Tahakkuk Tablosu:

Borçlunun İsmi	Alacaklının İsmi
-----------------------	-------------------------

[illegible]

Tediyat Tablosu :

[illegible]

M.İ.U.M

Vilayetine

Öz:
Muharreratı Umumiye
Mecmuaları HK

Sayı : 288/254

Maliye Vekâletince üç ayda bir bastırılan ve mündereıcatı itibariyle istifadeye şayan görülen (munarreratı umumiye) mecmualarına yıllık tutan vekâletçe müşterek neşriyat bedelinden verilerek hususi idareler abone kayıt edilmiştir.

Mezkûr mecmualar merkez ve kazalar için birer tane hesabile ve İstanbul Evrak Muhafızlığı ehle doğrudan doğruya vilâyetlere gönderilecektir.

Mülhakata muntazaman tevzii ve beheri 15 kuruş kıymetinde olduğundan, demirbaş defterine kaydının temini ve zamanında alınıp alınmadığının bildirilmesi tamamen rica olunur.

14/1/1939

M. İ. U. M

Sayı : 63/501

Belediyelerde ücretle müstahdem olanlar hakkında inzibatî cezalar tertip edilmekte ve bu baptaki evrakın bazen itiraz üzerine vekâlet inzibat komisyonuna kadar gelmekte olduğu anlaşıyor.

Kanunen memur olmayanlar ve ücretle müstahdem bulunan ecirler hakkında memurlara mahsus olan inzibatî cezaların tatbiki yoluna gidilemeyeceğinin alâkadarlara tebliği tamamen rica olunur.

18/1/1939

M.İ.U.M.

Vilâyetine

Öz :

İzmir fuarı hakkında :

Sayı : 63/502

939 yılında açılacak İzmir fuarının geçen senelere nispetle daha zengin ve verimli olabilmesi için ticaret ve sanayi odaları ile ticaret ve san'at erbabının daha geniş mikyasta iştiraklerinin temini ve memleketimizin muhtelif köşelerinde halkımızın el emeği ile vücade getirdikleri ev eşyası, melbusat ve tezyinata müteallik kıymetli ve sanatkâra ne eserlerin de fuarda teşhiri esbabının istikmâli rica olunur.

18/1/1939

M.İ.U.M.

Vilâyetine

Öz :

*Teadül cetvelinde yapılacak
değişikliklerin icra vekilleri heyetince
tatik edileceği H:*

Sayı : 137/500

Varidatı 25.000 lira veya daha fazla olan Belediye bütçelerinden maaş ve ücret alan memur ve müstahdemlerin 1452 sayılı teadül kanununun 1 7nci maddesi mucibince tasnife tabi oldukları ve bu tasnif cetvellerinin mezkûr kanunun tatbik suretini gösteren talimatname hükümlerine tevfikân. İcra Vekilleri heyetinin tasdiki ile tekemül edeceği ve bunlar üzerindeki tadilâtın dahi aynı merasime tabi tutulması muktazi bulunduğu halde bazı belediyelerin bütçe mülâhazasıyla bu lâzime kanuniyeye

riayet etmeyerek doğrudan doğruya tadiller yapmakta oldukları ve bazılarının da tamamen lâzimeyi ihmal eyledikleri anlaşılmaktadır.

Henüz cetvellerini tanzim ettirmeyen belediyelerin yukarda bildirilen hususata riayetleri ve itiraza binaen Şûrayı Devlete gönderilecek belediye bütçeleri evrakına teadül cetvellerinin de ilâştirilmesi hususunun temini rica olunur.

Umumî müfettişliklere, vilâyetlere ve Teftiş Heyeti Reisliğine yazılmıştır.

18/1/1939

M.İ.U.M.

Vilâyetine

Öz :

939 bütçesinin tanziminde gözetilmesi
Lâzım gelen esaslar H.:

Sayı : 137/750

1939 malî yılı bütçesinin ihzarına az bir zaman kalmış olduğundan belediye muhasebe usulü nizamname ve talimatnamesi hükümlerine göre göz önünde tutulması lâzım gelen esaslar aşağıda gösterilmiştir:

1 — Varidat bütçeleri, belediye kanununun 110 uncu maddesinde gösterilen bütün varidatın bir senelik muhanmenatını muhtevi olması lâzımdır. İşbu varidat nevi ve mahiyetleri itibarla beş kısım' üzerine tefrik edilerek bütçeye ithal olunur;

- A — Devlet vesaitile tahsil olunan belediye hisseleri,
- B — Belediye vesaitile tahsil olunan belediye vergi ve resimleri.
- C — Mütenevvi varidat.

- Ç — İstikrazlar,
D — Teberru ve muavenetler,

Bütçe tertibindeki bu kısımların değiştirilmesi caiz olamaz. (Talimatname madde 2-II).

2 — Belediye varidat bütçesine raptı lâzım gelen cetvel şunlardır:

A — Üç senelik tahsilatın haddi vasati cetveli (Üç sene tahsilat vasatisine göre yeni yıl varidatı tahmin edileceğinden bu cetvelin ehemmiyeti mahsusası vardır.)

B — Varidatın müstenit olduğu kanun ve nizamnameleri gösterir (T) cetveli,

C — Varidat kısımlarının mübeyyin (A) cetveli,

Bu cetveller varidat bütçesinin eczayı asliyesindendir,, varidat bütçesinden tefrik edilemez.

3 — Belediye .masraf bütçesi aşağıdaki altı kısmı ihtiva eder:

1 — Belediye reisleri, meclis ve encümen âzası ve yazı ve hesap işleri müdür ve memurları muhassesatı,

2 — Sıhhat ve içtimai muavenet işleri,

3 — İmar ve tezyin işleri,,

4 — Tanzifat, ve tenvirat işleri,

5 — Muhtelif masraflar,

6 — Programlı inşaat ve tesisatı cedide muhassesatı (6 inci programlı kısım) (Talimatname madde 15-24).

4— Belediye masraf bütçesine raptedilecek cetveller şunlardır:

A — Kısımlar itibarile muhassesatı gösteren (B) cetveli,

B — Yeni sene ile geçen sene muhassesatının varidata nispetlerini gösteren cetvel,

C — Mütéhavvil tahsisat cetveli,

Ç — Müfredat kadroları,

D — Masraf bütçesine mevzu maaş ve ücretlerin varidata nisbefini mübeyyin cetvel,

Bazı belediyelerin ikinci maddede yazılı cetvellerde bu maddede yazılı cetvellerin bir kısmını, bazılarının da hiç birini bütçeye raptetmedikleri görülmektedir. Mezkûr cetvellerin raptına son derece dikkat edilmesi lâzımdır.

5 —• Belediye kanununun ÜT inci maddesinin 16 inci bendinde gösterildiği veçhile belediye masraf bütçesine konulan varidatın % 30 unu tecavüz edemez. Bu nisbetin tezyidine kafi mecburiyet hasıl olursa Vekâletin müsaadesi alınmak lâzımdır. Şuna da dikkat edilmelidir ki, kanuni mecburiyetlerle konulan memur ve müstahdem tahsisatı yüzünden mezkûr nisbetin %'0 30 u tecavüz etmesi hali vekâletin takdir hakkını takyit edemez. Bazı belediyelerin bu düşüncede oldukları cereyanı halden anlaşılmış olduğundan keyfiyetin tavihine lüzum görülmüştür.

6 — Bazı-belediyelerce, muhasebe usulü nizamnamesinin 17' inci maddesi nazarı dikkate alınmayarak, masraf bütçelerinde maaş ve ücretlerin masraf tertiplerine ithal edildiği anlaşılmaktadır.

7— Bir kısım belediyelerce, aidatla istihdam edilen tahsildar ve dellâllara verilen paraların c/c 30 a girmeyeceği mülâhaza edilerek buna göre hesap yapıldığı anlaşılmıştır.

Halbuki aidatın ücretten hiç farkı yoktur. Eğer aidatın % 30 a girmeyeceği esası kabul edilirse o zaman tekml belediyelerin tahsildarlar ve dellâllarile diğer memurlarını aidatla istihdamı etmeleri ve yalnız bir kısım memur ve müstahdemlerini % 30 meyanında göstermeleri ve dolayısıyla varidatın memleketin imarından ziyade maaş, ücret ve aidata tahsisi gibi bir netice hasıl olur.

Bu itibarla aidat namı altında konulan tahsisatın da % 33 nisbetine. ithal edilmesi icabeder.

t — Belediye muhasebe usulü nizamnamesinin 17 inci maddesine göre maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine ve münakale icra edilen tertiplerden diğer

tertiplere tahsisat nakli caiz olmadığı halde, bazı belediyelerce, muhtelif masraflardan maaş, ücret ve fasıllarına münakaleler yapıldığı ve dolâısıyla nisbetin % 30 u tecavüz ettirildiği görülmüştür: Bu hale de meydan verilmemesi gerektir.

9 — Muhasebe usulü nizamnamesinin 24 üncü maddesinde: (Bu nizamnamenin 3, 17, '21 inci maddelerinde menedilen hususattan maada fasıllar arasında münakale belediye meclisi ve bir fasıldaki maddeler arasında münakale belediye encümeni kararla yapılır.) denilmektedir.

Bir kısım belediyelerin, bu madde ahkâmına riayet etmedikleri görüldüğünden keyfiyetin izahı lâzım gelmiştir.

A — Nizamnamenin 3 üncü maddesine göre programlı masraf kısmından her hangi bir sebeple bütçenin diğer kısımlarındaki fasıl ve maddelere münakale yapılamaz. Burada zikredilen programlı masraf kısmı; masraf bütçesinin altıncı kısmıdır ki talimatnamenin 23 üncü' maddesinde mufasssala izah olunmuştur

B — Nizamnamenin 17 inci maddesine göre maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine ve münakale icra edilen tertiplerden diğer tertiplere tahsisat nakli caiz olamaz.

C — Nizamnamenin 21 inci maddesine göre, safi varidatın diğer fasıl ve maddelere nâkli caiz değildir.

Şu hale göre yapılacak münakalelerde yukarıda sayılan hususata dikkat edilmesi ve fasıllar arasındaki münakalelerin belediye meclisi ve bir fasıldaki maddeler arasında yapılacak münakalelerin de belediye encümeni kararla yapılacağına hatırlanması lâzımdır.

10 — Yine bir kısım belediyelerin fennî olmayan mezbahalardan aldıkları vilâyet hisselerini ve kendilerinin işlettikleri elektrik için abonelerden tahsil ettikleri mâliyyeye ait istihlâk resminin bütçelerde bir yandan mezbaha-

ve elektrik varidatı umumiyesi meyanında gösterildikleri. bir yandan da bunları yine bütçelerde masraf olarak kaydeyledikleri anlaşılmıştır.

Bu vaziyet; belediyelerin kendilerine ait olmayan bu paraları varidat meyanına dahil ederek maaş ve ücret nisbetinin azaltılmasına ve kanunî hisseler nisbetinin çoğalmasına sebebiyet vermektedir. Halbuki belediye kanununun 117 inci maddesinin 16 inci bendinde kastedilen varidat, belediyelerin doğrudan doğruya kendilerine ait olan paralardır. Başkaları hesabına tahsil edilip iade edilen paraların varidat addedilmesi mevzuata aykırıdır. Bu paraların bütçelerde varidat ve masraf diye gösterilmeyerek doğrudan doğruya emanet hesabına alınması ve oradan »da alelusul reddi icabeder.

I — Bazı belediyelerin muavenet ve istikrazları normal varidattan saydıkları ve umumî varidatı buna göre hesaplayarak maaş ve ücret nisbetini düşürdükleri görülmüştür.

Her ne kadar belediye kanununun 110 uncu maddesinin 5 inci bendinde : mezkûr kanunun 161 inci maddesine atıf yapılarak istikraz belediye varidat meyanında sayılmış ise de istikraz ve muavenetlerin memleket imar ve islahı düşünülerek yapılmış olmaları hasebile bu gibi arızî varidatın yalnız ait olduğu işlere tahsisi icabeder. Bu İtibarla % 30 nisbetinin tayininde istikraz ve muavenet paralarının hesaba dahil edilmemesi icabeder.

12 — Bazı belediyelerin % 10 gümrük paylarını varidat bütçesinin 2 inci kısmına yani belediye vesaitile tahsil olunan vergi ve resimler meyanına koydukları görülmektedir.

Mezkûr payların birinci kısma yani devlet vesaitile tahsil olunan belediye hisseleri meyanına konması icabeder.

13 — Yukarıda izah edilen hususata riayet edilmesi «esbabının temini rica olunur.

Umumî Müfettişliklere, Vilâyetlere, Teftiş heyeti reisliğine yazılmıştır.

19/1/1939

M. İ. U. M.
Vilâyetine

Sayı : 137/751

Hususî idare ve Belediyelerin Divanı muhasebata gönderecekleri hesapların şekil ve sureti tanzimi hakkındaki tarifnamenin beşinci maddesile varidat bakaya cetvellerinin kaza esası üzerine tanzimi ve bakayanın envai itibarile taalûk ettiği senelerin birer kalem olarak iraei ve bunlardan müruru zamana uğrayanlardan tahsilat ve takibat suretile önüne geçilmiş olanlarla münteniüttalisil. hale gelmesinde muhasibin sunu taksiri olmayanlara ait vesikaların raptedilmesi tamamen tebliğ kılınmış olduğu halde bu idarelerden şimdiye kadar vurut eden 934 ve 935 malî yılları muhasip hesapları meyanında bazı muhasipliklerce bu cetvellerin ya hiç gönderilmediği veya tarifnameye gayrı muvafık olarak sabıka bakayasının bir sütunda memzucen gösterildiği ve müruru zamana uğrayan ve tahsili mümteni hale gelenlerin tefrik edilmediği görülmüş ve yazılan istizah müzekkerelerde vukubulan taleplere bir takım mazeretler serdile bu cetvellerin ya derhal tanzim ve irsaline imkân olmadığı veya kuyudatın bozukluğu ve seneleri itibarile devir yapılmaması hasebile tefrikan iraesinin mümkün olamayacağı cevabı verilmekte bulunmuş olmasına binaen müruru zamana uğrayan ve tahsili mümteni bir hale gelen varidat bakayası üzerinde icabeden inceleme yapılamamaktadır.

Muhasebei umumiye kanununun 20 inci ve 123 üncü

maddeleri hükümlerine tevfikan varidat bakaya cetvellerinin behemehal idare hesaplar ile birlikte gönderilmesi zarurî bulunduğu cihetle 36 mali yılı hesaplar ile birlikte bakaya cetvellerinin bu minval üzerine tanzim ve irsali hususunun alâkadar hususî idare ve Belediyeler muhasipliklerine bildirilmesi (Divanı muhasebat reisliğince) istenmektedir.

Gereğinin yapılması ve sonunun bildirilmesi tamamen tebliğ olunur.

Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

19/1/1939

M. İ. U. M.

Vilâyetine

Sayı: 13900/1-1-2

1 — Zonguldak Vilâyetinden alman bir yazıda; henüz belediye teşkilâtı mevcut olmayan Karabük demir fabrikası civarında ve Karabük köyü hududu içinde açılmış olan sinemadan alınacak rüsumun nereye yatınla çağma ve tarifenin kimler tarafından tanzim edileceğine dair 3539 sayılı kanunla köy kanununda sarahat olmadığından keyfiyetin tavzih ve tayini istenilmişti.

2 — 3539 sayılı kanunla bu kanuna ait izahnamede köy hudutları içindeki sinemalardan Devlet ve Belediyelere ait rüsumun sureti cibayeti ve belediye hisselerinin ciheti aidiyetine dair tahsisen bir kayıt yoksa da Maliye Vekâletinin 13/2/935 gün ve varidat U. M. 3339/23 sayılı tamiminde de tasrih edildiği veçhile, 3539 şayılı kanunla belediyelere verilmiş olan salâhiyet ve haklara tevfikan ve meskur kanun hükümleri dairesinde alınacak resimlerden ayrılacak belediye ve darülâceze hisselerinin mahiyet ve

hizmet itibarı ile küçük mikyasta birer belediyeden ibaret olan köy idarelerine, verilmesi muvafık olacağı Maliye Vekâleti ile bilmuhabere tesbit olunmuştur.

3 — Bu kanuna tevfikân köy sandıklarına yatırılacak belediye ve darülaceze hisseleri ile 3434 sayılı kanunla köy idarelerine devredilen oyunâlet ve vasıtaları resimleri gelirlerinin köy bütçelerinde, gelir kısmının birinci faslının üçüncü «resim ve harçlar» maddesi meyanında gösterilmesi, bunların tahakkuk ve tahsil hesabâtının ait olduğu defterlerde ayrı ayrı sütunlarda muntazaman tutulması ve bu izahat etrafında bütçe ve hesap defterleri kılavuzunda buna göre ilâveler yapılması icap edeceği gibi salmanın azalmasına faydası dokunacak olan bu gelirler tahakkuk ve tahsilâtının kanunlarına göre günü gününe ve noksansız yaptırılması suret ile gizli kalmasına ve saklanmasına mahâl ve imkân verilmemesi için gereken tedbirlerin aldırılması, elde edilen ve edilecek olan neticelerden bilgi verilmesi gerektir. Ona göre muamele ifası hususunun köy idarelerde ilgililere tebliği tamimen rica olunur.

4 — Cevaben Zonguldak Vilâyetine, bilgi olarak Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

28/12/1938

Vilâyetler idaresi U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Sayı: 231

Öz :

*Yunan devlet erkânına vaki olacak
davetlerin Yunan Hariciye Nezareti
vasıtasile yapılması H.*

1 — Atina elçiliğimizden alman bir yazıya atfen : «Kongre, konferans ve emsali içtimalar için Yunan

devlet erkânı ve memurini gibi resmî şahsiyetlere veya resmî ve nim resmî teşekküllere mensup bulunan hususî eşhasa vaki olacak davetlerin Yunan Hariciye Nezareti vasıtasile yapılması hususunun adı geçen nezaretten alınan bir tamimde rica edilmekte olduğu Hariciye Vekâletinden bildirilmekte ve badema bu kabil davetlerin vaktü zamanında Hariciye Vekâletimiz delâletile yapılması mezkûr vekâletten istenilmektedir.

Gereğine göre yürünmesini tamamen dilerim.

2 — Bütün vilâyetlere, umumî müfettişliklere ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

V. İ. U. M.
Ş. II
 Vilâyetine

Öz :
İşçilere verilecek beyannameler H.

Sayı : 261

1 — Devlet, vilâyet ve belediyelere ait her türlü iş yerlerindeki işçilerin iş kanununun 5 inci maddesine tevfikân vermeğe mecbur oldukları beyannamelerin bazı dairelerce verilmek istenilmediği ve bu hususta muhtelif yollarda itirazlar sert edilerek kanun tatbikatının şümulünden dışarı çıkmak teşebbüsleri ile vazifedar memurlara güçlükler çıkarılmakta olduğu İktisat Vekillîğinin 5/ 5/937 tarih ve 726 numaralı tezkeresine affen Başvekâlet yüksek makamının 13 Birinciteşrin 938 gün ve 6/3217 sayılı yazılarından anlaşılmaktadır. Kanunu tağyir ve tehire imkân olmadığından hükümlerinin tamamen tatbiki lüzumunun alâkadarlara tebliğini rica ederim

2 — Gereği için vilâyetlere, bilgi olmak üzere umumi müfettişliklere yazılmıştır.

1/12/938

V.İ. U. M.
Ş. II

Vilâyetine

Öz :

Sivas Erzincin hatlarının 56 Km. lîk kısmının işletmeye açılacağı H.

Sayı : 262

Sivas hattının Divrikten sonra Dazlak, Çaltı Bağıştaş, İliç istasyonlarını havi 56 Km. kısmının 17/9/938 tarihinden itibaren işletmeye açılacağı ve bu tarihten itibaren Çetinkayadan Ilıca cumartesi, pazar, çarşamba, perşembe günleri ve Ilıçtan Çetinkayaya pazartesi, çarşamba, cuma, cumartesi günleri birer muhtelif yolcu katarının işletileceği Nafia Vekâletinden bildirilmiştir. Tamamen tebliğ olunur.

Vekâlet dairelerine Umumi Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

1/12/938

V.İ. U. M.
Ş. II

Vilâyetine

Öz :

Adana ile Hatay arasında inşa edilen telefon durumları H.

Sayı : 263

1 — Adana ile Hatay arasında Ceyhan, Dörtöl ve

Payas şehirlerinden geçmek üzere 135 Km. tulünde iki telefon devresinin inşa ve ikmâl edildiğinin, bunlardan birisinin Suriye posta, telgraf, telefon idaresile cereyan eden muhaberatın intacından sonra, şimdilik yalnız Adana, Mersin ve Tarsusun Suriye şehirlerde olan konuşmalarına tahsis edileceğini, ilerde Adana - Ankara arasındaki devre adedinin tezyidinden sonra bu devreden Suriyenin Ankara ve ilçesi konuşmalarile Avrupa konuşmalarının da geçirilmesinin mümkün olacağını, diğer ikinci devrenin Payas, Dörtyol ve Ceyhan merkezlerinin yekdiğerile ve Adananın tavassutu ile diğer şehirlerimizle konuşmalara açılmış bulunduğu Nafia Vekâletinden bildirilmiştir. Tebliğ olunur.

2 — Bütün vilâyetler, Umumî Müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

1/12/938

V. İ. U. M.

Öz :

Kaval Nahiyesi merkezinin Piyanis köyüne nakli H.

Savı : 264

1 — 20/7/938 tarih ve 13983 sayılı kararnameye dayanılarak; Hakkâri Vilâyeti merkez kazasına bağlı Kaval nahiyesinin merkezi, nahiye yine Kaval olarak anılmak üzere şimdiki bulunduğu kaval köyünden kaldırılıp Piyanis köyüne götürülmüştür tebliğ olunur.

2 —Bütün Vilâyetlere Umumî Müfettişliklerine ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

1/12/938

V. İ. U. M.

Öz :

Kaza idare Hey'etlerinin selâhi-yetlerine ait kararlar H.

1 — Vilâyet idaresi kanununda idare şube reisleri arasında gösterilmemiş olan kaza hususî muhasebe, inhisarlar ve emsali memurlar hakkında birinci derecede karar ittihazı salâhiyetinin kaza idare heyetlerine ait bulunduğuna dair Başvekâlet yüksek makamının 11/5/938 gün ve yazı işleri 6/2081 sayılı buyuruklar ile tevdi edilen Şûrayıdevlet mülkiye dairesinin 4/2/938 gün ve 865/239 ve heyeti umumiyesinin 7/4/938 gün ve 43/50 sayılı kararları sureti bilece gönderilmiştir. Gereğinin ona göre yapılmasını tamimen rica ederim.

2 — Cevaben Erzurum Kars Vilâyetlerine, gereği için diğer vilâyetlere ve bilgi olmak üzere umumî müfettişliklerle Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

1/12/938

Şûrayıdevlet heyeti umumiyesinin 7/4/938 gün ve 43/50 sayılı kararı suretidir.

Başvekâlet yüksek makamından Şûrayıdevlet riyasetine yazılan 28/1/938 tarih ve 6/425 sayılı tezkereye bağlı Dahiliye Vekilliğinin tezkeresinde : Vilâyet idaresi kanununun 6 inci maddesinde sayılmamış olmakla beraber memurun muhakematı kanununun 4 üncü maddesinin mülga Şûrayıdevletçe yapılan 1333 tarihli tefsirine göre idare şube reisi addedilmeleri lâzımgelen kaza hususî muhasebe, inhisarlar ve emsali memurlar hakkında kaza, idare heyetlerinin birinci derecede karar ittihazına selâhi-

vetleri olup olmadığı hakkında mütalea beyan edilmesi istenilmiş olduğundan keyfiyet mülkiye dairesine tevdi kılınarak bu bapta dairece tanzim olunan 4/2/938 tarih ve 365/239 sayılı mazbata okundu.

Mazbatada vilâyet idaresi kanununun 6 ıncı maddesinde idare şube reisleri yazılı olduğu gibi Büyük Millet Meclisinin 27/5/933 tarihli kararında da kaza belediye reisleri hakkındaki kararların vilâyet idare heyetlerince verileceği yazılı bulunduğu cihetle bunlardan başka memurlar hakkında birinci derecede karar itihazı selâhiyetinin kaza idare heyetlerine ait bulunduğu mütaleası ileri sürülmüştür.

Memurin muhakematı kanununun 4 üncü maddesine müteallik olarak mülga şûrayı devletçe ittihaz olduğu anlaşılan ve heyeti umumiyede kıraat olunan 26 Mayıs 1333 tarihli kararda yine mülga şûrayıdevletçe idarei umumiyei vilâyat kanunu mucibince memurini intihap edecek şubabı idare reisleri hakkında 7 Nisan- 1332 tarihli mazbatada tefsir olduğu veçhilele şube idare reisi bir vazifei idariyeyi münferiden veya maiyetindeki diğer memurlarla manâ ifa eden memur olduğu gibi memurin muhakematı hakkında kanunda muharrer şubabı idare rüesası tabiri de idarei umumiyei vilâyat kanunundaki maksat ve manâyı cami olup şubei idare reisi olanlar meclisi idareye dahil olsun olmasının haklarındaki evrakı tahkikiyenin mafevki meclisçe bittetkik karara raptı lâzım geleceği gösterilmiş olmasına göre bahse mevzu tefsirin idarei umumiyei vilâyat kanununa matuf olduğu anlaşılmasına ve 1426 sayılı vilâyet idaresi kanunu idare şube reislerinin kimlerden ibaret olduğunu açıkça göstermiş olmasına ve kaza belediye reisleri hakkında da Büyük Millet Meclisinin ayrıca kararı bulunmasına nazaran bunların haricinde kalan memur hakkında karar ittihazı selâhiyetinin kaza idare heyetlerine ait olması lâzım geleceği hakanda dairece yürütülen mütalea 7/4/938 tarihinde ittifakla kabul edilmiştir.

Şûrayıdevlet mülkiye dairesinin 4/2/938 tarihli ve 365/239 sayılı mazbatası suretidir.

Vilâyet idaresi kanununun 6 ncı maddesinde yazılmamış olmakla beraber memurun muhakematı kanununun 4 üncü maddesinin mülga şûrayıdevletçe yapılan Mayıs 1333 tarihli tefsirine göre idare şubesi reisi addedilmeleri lâzımgelen kaza hususî muhasebe, inhisarlar ve emsali memurları hakkında kaza idare heyetlerinin birinci derecede karar ittihazına selâhiyetleri olup olmadığı hakkında beyanı mütalea edilmesi lüzumunu mutazammın Dahiliye Vekâletinin 25/1/938 tarih ve 247 sayılı tezkeresinin gönderildiğine dair yüksek Başvekâletten kararlar dairesi müdürlüğü ifadesile yazılmış ve riyaset makamından dairemize havale edilmiş olan 28/1/1938 tarih ve 6/325 sayılı tezkere ve merbutu tetkik olunarak icabı düşünüldü.

Vilâyet idaresi kanunun 6 ncı maddesinde idare şube reisleri sarahaten yazılı olup burada (bir vazifei idrariyeyi resen ifa edenler) kaydı mevcut bulunmadığından kanunun sarahati karşısında bunlar haricinde kalan daire şeflerinin rüesayı memurinden addine imkân görülmemiştir. Nitekim memurin muhakematı kanunun 4 üncü maddesi hakkındaki 27/5/1933 tarih ve 184 sayılı tefsirde de (vazifelerinden münbais veya vazifelerini ifa sırasında hadis suçlarından dolayı kaza belediye reisleri hakkında lüzum veya meni muhakeme karan vilâyet idare heyeti tarafından verilir) demekle iktifa olunarak diğerleri hakkında böyle bir hüküm konulmamış ve vilâyet idaresi kanununun neşrindenberi de bu yolda muamele yapılmakta bulunmuştur.

Bu itibarla kanunla tayin ve tasrih edilen reislerden başka memurlar hakkında birinci derecede karar ittihazı selâhiyetinin kaza idare heyetlerine ait bulunduğuna ve keyfiyetin bir kere de heyeti umumiyede tetkik olunmak

üzere evrakın riyaset yüksek makamına sunulmasına 4/2/ .1938 tarihinde ittifakla karar verildi.

1/12/938

V. İ. U. M.
Ş. II

Öz :

Toprak mahsulleri ofisinin yazısı H.

Sayı : 266

1 — Toprak mahsulleri ofisi umum müdürlüğünün, toprak mahsulleri ofisi kanununun 21 inci maddesindeki (Ordu, mektepler ve diğer resmî daire ve müesseseler buğday; un, ekmek ve afyon mürekkebatı ihtiyaçlarını ofisin vaziyeti müsait bulunan yerlerde ofistan temin etmeğe mecburdurlar. Bu gibi muamelelerde fiyat İcra Vekilleri heyeti karar ile tesbit olunur.) hükmüne tevfikan resmi daire ve müessesatın ofislerinin alâkadar bulunduğu mevada olan ihtiyaçlarının müesseselerinden temini yolundaki 20/12/938 gün, 1 sayılı yazılar ile müesseselerinin müteşekkil bulunduğu mahalleri gösterir listenin suretleri ilişiktir.

2 — Vekâletimize bağlı daire ve müessesatın bu seneye üt buğday ihtiyaç miktarlarının tesbiti ile mübayea şartnameler ile birlikte doğruca ofise bildirilmesini tamamen tebliğ ederim.

3 — Umumi Müfettişliklerle valiliklere ve vekâlet hailerine yazılmıştır.

Toprak mahsulleri ofisi U. Müdürlüğünün 20/12/938 tarih ve 1 numaralı yazası sureti

Kurumlunuzun teşekkül, vazife ve selâhiyetlerini tayin ve ifade eden 24/6/1938 No: lu toprak mahsulleri ofisi kanununun 21 inci maddesinde

(Ordu ve mektepler ve diğer resmî daire ve müesseseler buğday, un, ekmek ve afyon mürekkebatı ihtiyaçlarını ofisin vaziyeti müsait bulunan yerlerde ofisten temin etmeğe mecburdurlar. Bu gibi muamelelerde fiat icra Vekilleri heyeti kararile tesbit olunur.) hükmü ile resmî daire ve müessesatın, ofisimizin alâkadar bulunduğu melunduğu mevada olan ihtiyaçlarının müessesemizden teminini meşrut kılmaktadır.

Ofisimiz teşekkül etmiş ve halen resmî ihtiyaçları, ilişik listede muharrer mahallerden, temin edebilecek vaziyete girmiş bulunduğundan yüksek vekâletlerine bağlı devair ve müessesatın bu seneye ait buğday ihtiyaç miktarlarının tesbiti ile mübayea şartnamelerde birlikte ofisimize bildirilmesini yüksek emirlerinizi derin saygılarımızla rica ederiz.

Resmî daire ve müesseselerin Toprak mahsulleri ofisinden buğday mübayea edebilecekler yerler

Ankara	İzmir
Afyon	İstanbul
Ağrı	Kars
Akşehir	Karaman
Balıkesir	Karabiga
Bor	Konya
Beylikahır	Kütahya
Burdur	Lüleburgaz
Bozüyük	Polatlı
Çanakkale	Samsun
Çankırı	Sandıklı
Çay	Sarayönü
Çerikli	Sivas

Çivril	Sürüş
Çorlu	Şefaatli
Denizli	« Tekirdağ
Derince	Uzunköprü
Dinar	Yerköy
Diyarbakır	Yozgat
Eskişehir	Zile
Ereğli-Konya	Urfa
İlgın	
İzmir	

1/12/938

V. İ. U. M.
Ş. II

Vilâyetine

Öz :

(Harp mıntakaları, şehir ve
kasabaların işgal, istirdat ve
bombardıman tarihleri) adlı eser H.

Sayı : 267

1 — Genelkurmay Başkanlığı harp tarihi encümeni tarafından çıkarılan
(Harp mıntakaları, şehir ve kasabaların İşgal, istirdat ve bombardıman tarihleri)
adlı eserde yapılacak tashihe ait tamimden bir adedi ilişiktir.

Gereğinin yapılması rica olunur.

2 — Bütün vilâyetlere, umumî müfetişliklere ve vekâlet dairelerine
yazılmıştır.

1/12/938

G K. B.

Sayı : 51095

1 — Genelkurmay Başkanlığının 15/Nisan/937 tarih ve 23 sayılı tamimleri ile birlikte dağıtılan 11/Mart/937 tarih ve harp tarihi Encümeni 23 sayılı (Harp mıntakaları, şehir ve kasabaların işgal, istirdat ve bombardıman tarihleri) adlı kitabın 75 sahifesindeki cetvelde yazılı olan Bursa Vilâyetine bağlı Orhaneli (Atranos) kazasının işgal tarihi bir sehiv neticesi olarak 8/Temmuz/336 diye yazılmıştır. Bu tarihin 10/Temmuz/337 olarak tashihini rica ederim.

2 — Cevaben Nafia Vekâletine ve 15/Nisan/937 tarih ve 68 sayılı dağıtım listesinde yazılı makamlara tamim edilmiştir.

17/1.Teş./938

V. İ. U. M.

Ş. II

Öz :

*Bingöl kazası adının Karlıova
olarak değiştirilmesi H.*

Sayı : 268

1 — İstihsâl olunan 27/7/938 tarih ve 13984 sayılı kararnameye dayanılarak; Bingöl Vilâyetine bağlı Bingöl kazasının adı (Karlıova) olarak değiştirilmiştir. Tebliğ olunur.

2 — Bütün vilâyetlere umumî müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

1/12/938

V. i. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*Sivas - Erzurum hattının
işletmeye açılacağı H.*

Sayı : 269

1 — Sivas - Erzurum hattının Iliç istasyonundan sonraki, Güllübağ, Eriç, Kemah istasyonlarının 1/10/938 tarihinde; Kemahı takibeden Alp, Dumanlı, Erzincan istasyonlarının da Cumhuriyet bayramını müteakip işletmeye açılacağı,

2 — 1/10/938 den itibaren Çetinkayadan Kemaha pazartesi, çarşamba, perşembe, pazar günleri ve Kemahtan Çetinkaya pazartesi, sah, perşembe, cuma günleri birer muhtelit katarın tahrik edileceği ve Erzincanın açılışından sonra aynı katarların oraya kadar uzatılacağı Nafia Vekâletinden bildirilmiştir. Tebliğ olunur.

3 — Bütün vilâyetlere, umumî müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

1/12/938

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*Türkiye haricine giderek ikamet
müddeti 6 aydan fazla devam
edecek olanların maaşları H.*

Sayı 270

1 — Mezunen millî hudutlar haricine giderek ikamet

müddeti 6 aydan fazla devam edecek olanların maaşlarının ne suretle tediye olunacağına dair İcra Vekilleri Heyetince meriyeti kabul olunan talimatname ve kararnamenin birer örneği iliştilirerek tebliğ olunur.

2 — Bütün vilâyetlere ve umumî müfettişliklerle Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

19/8/938 tarih ve 948 sayılı kararname sureti

14/1/938 tarih ve 2/8032 sayılı kararnameye ektir:

Mezunen millî hudut haricine giderek ikamet müddeti altı aydan fazla devam edecek olan mütekaidin maaşlarının ne suretle tediye olunacağına dair tertip ve maliye vekilliğinin 125612/1/14988 sayılı tezkeresile gönderilen ilişik talimatnamenin meriyete konulması, İcra Vekilleri heyetince 19/8/938 tarihinde görüşülerek onanmıştır.

Mezunen millî hudut haricine gidip ikamet müddeti altı aydan fazla devam edecek olanların verilmesine devam edilmesi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılan maaşlarının ne suretle tediye olunacağına dair

TALİMATNAME

Umumî, mülhak ve hususî bütçeli idarelerle Belediyelerden tekaüt maaşı alanlardan mezunen millî hudut haricine giden veya şimdiden sonra gideceklerden müddeti ikameti 6 aydan fazla devam edeceklerin millî hudut haricinde bulundukları müddet zarfında maaşlarının tediyesine «mütekaitlerin memleket haricinde maaş alabilecekleri halleri gösteren 5 Nisan 1934 tarihli nizamnamenin (F) fıkrasına eklenen 23/6/1938 tarihli nizamnameye dayanarak «Vekiller Heyetince karar verilenlerin maaşları aşağıdaki esaslar dairesinde tediye olunacaktır.

1 — Umumî muvazeneden tekaüt maaşı alanlar:

A — Tekaüt maaşlarının tamamını memleket dahi —

linde bırakmış oldukları mutemet veya vekillerine verilmişini isteyenler:

Tekaüt maaşlarının tamamını memleket dahilinde bırakmış oldukları mutemet veya vekillerine verilmesini isteyenlerin maaşları usulü dairesinde halen maaş almakta oldukları mahallerce mutemet veya vekillerine tediye edilecektir.

B — Tekaüt maaşlarının tamamını veya bir kısmını bulundukları mahalden almak isteyenler:

Tekaüt maaşlarının tamamını veya bir kısmını bulundukları mahalden almak isteyenlerin bu arzularını muhtevî mahallî Vali ve Kaymakamlıklarına gönderecekleri veya verecekleri arzuahaller üzerine maaşları son tediye tarihinden itibaren muntazam Borçlar Umum Müdürlüğüne nakledilecek ve malsandıklarile alâkalari kesilecektir.

C — Muntazam Borçlar Umum Müdürlüğüince yapılacak muamele:

Maaşlarının tamamını veya bir kısmını memleket haricinde almak isteyenlerin maaşlarına ait nakil ilmühaberlerinin vürudunda tıpkı malsandıkların da olduğu gibi maaşlar için bir maaş tediye defteri tutularak mezkûr maaşlar işbu deftere kaydedilecek ve her üç ayda bir yapılacak bordro ve ita emirlerine müsteniden memleket haricinde mezun bulunan memur ve müstahdemlerin maaşlarının sureti tediyesi hakkındaki 14/1/1938 tarih ve 8032 numaralı talimatnamenin esasatı dahilinde tediyesi temin olunacaktır.

2 — Mülhak ve hususî bütçe ile idare edilen müessesattan mezunen giden mütekaitlem maaşları :

Mülhak bütçe ile idare edilen müessesattan tekaüt maaşı alan ve mezunen millî hudut haricine giden mütekaitlem maaşları da yukarıda sözü geçen 14/1/1938 tarihli talimatnamenin esasları dahilinde memleket dahilinde bıraktıkları mutemet veya vekillerine verilmesini isteyenleri maaşları halen almakta oldukları mahallerce mu-

temet veya vekilerine tamamını veya bir kısmını bulundukları mahalde almak isteyenlerin maaşını da memleket haricinde bulunan muvazzaf memur ve müstahdemlerin maaş ve ücretleri misillü merkezi umumilerince tediye olunacaktır.

3 — Vilâyet hususî idarelerde Belediyelerden tekaüt maaşı alanlardan mezunen millî hudut haricine giden mütekaitlelerin maaşları :

Bunların hususî idareden tekaüt maaşı alanların maaşları, esasen Dahiliye Vekâletine bağlı hususî idarelere ait tekaüt sandığına tahakkuk ettirilerek gönderilen bordrolar vilâyetlerce tediye edilmekte olduğundan millî hudut haricinde bulunan mütekaitlelerden maaşlarının tamamını veya bir kısmını bulundukları mahalden almak isteyenlerin maaşları bu sandıkça, belediyelerden maaş alan mütekaitlelerin maaşları da söz geçen talimatnamenin esasları dahilinde memleket haricinde bulunan muvazzaf belediye memur ve müstahdemleri maaş ücretleri misillü Dahiliye Vekâleti vasıtasile tediye edilecektir.

4 — Mezunen millî hudut haricinde bulunan mütekaitle usulen altı ayda bir kerre vermeleri lâzım, gelen yoklama ilmühaberleri mahallî Konsolosluğa tevdi edebilecekler ve Konsoloslukça da muvazenei umumiyyeden tekaüt maaşı alanların yoklama ilmühaberleri muntazam borçlar umum müdürlüğüne mülhak bütçeden maaş alanların yoklama ilmühaberleri mensup olduğu Umum Müdürlüklere ve Belediye ve Hususî İdarelerden maaş alanların yoklama ilmühaberleri Dahiliye Vekâleti Mahallî İdareler Umum Müdürlüğüne gönderilecektir.

Yukarıda adı geçen Umum Müdürlüklere toptan gelecek olan yoklama ilmühaberlerinden maaşları merkezce tahakkuk ettirilen mütekaitle a ait yoklama ilmühaberleri kayıtlarına işaret edilmek suretile alıkonulacak maaşlarını mezun bulundukların mahalden almak isteyenlerin yoklama ilmühaberleri halen maaş almakta oldukları mahallere derhal gönderilecektir.

V. İ. Ü. M.

Ş. II

Öz :

Memurlar hakkındaki tahkikat evrakına verilen itiraz dilekçelerine havale ve kayıt tarihlerinin işaret edilmesi H.

Sayı : 211

1 — Memurin muhakematı kanunu hükümlerine tevfikan memurlar hakkında tutulan tahkikat evrakı üzerine selâhiyetli heyetlerce verilen birinci derecedeki kararlara karşı alakadarlarca vilâyet ve kaymakamlıklara verilen itiraz dilekçelerine havale ve kayıt tarihlerinin behemehal işaret edilmesi hakkındaki Başvekâlet yüksek makamının 7/10/938 gün ve 6/1461 sayılı yazılar ile tevdi edilen Şûrayı devlet reisliğinin 7/10/938 gün ve 312 sayılı yazıları sureti ilişiktir.

Gereğinin ona göre yapılmasını önemle rica ederim.

2 — Gereği için vilâyetlere, bilgi olmak üzere vekâlet dairelerine yazılmıştır.

**Şûrayıdevlet reisliğinin 4/10/938 tarih ve
343/36153 sayılı tezkeresi sureti**

Memurin muhakematı kanunu ahkâmına tevfikan memurlar hakkında tutulan tahkikat evrakı üzerine gerek dairemizce gerek vilâyet idare heyetlerince birinci derecede verilip usulen alâkadarlara tebliğ olunan kararlara karşı vilâyet ve kaymakamlıklara verilen itiraz arzu hallerine evvelce de yazıldığı halde havale ve kayıt tarihleri halâ işaret edilmediği görülmektedir.

İtirazların kanunî müddet zarfında vukuunu tespit noktasından bir çok muhabereye zaruret hasıl olarak bu ihmal yüzünden alâkadarların işleri teehhür etmekte bulunmuştur. Bundan sonra her halde itiraz arzuhallerine

havale ve kayıt tarihinin kanunun emri veçhile dercedilmesinin icabedenlere tamimen tekrar emir ve tebliğ buyurulması esbabının istikmaline müsaadeleri rica olunur.

1/12/1938

V. İ. U. M.

Ş. II

Öz :

Askerî mekteplere girecek talebelere verilecek hüsnühal mazbataları II.

Sayı : 272

1 — Genelkurmay başkanlığınca yapılan askeri lise ve orta mektepler talimatnamesinin 64, 75 inci maddelerinin (E ve D) fıkralarında mektebe alınacak çocukların ailesinin veya velilerinin hiç bir suretle suihal ve şöret sahibi olmamaları esas olarak kabul edilip icabeden tahkikat yapıldıktan sonra bu eşraiti haiz iseler mahallî Hükümetince fotoğraflı ve tasdikli bir ilmühaber verilmesi de şart konmuş olduğuna göre ordumuza temiz elemanlar yetiştirilmesini temin için talimatnamenin mecburî tuttuğu ve fakat ne suretle verileceğini tasrih etmediği bu hüsnühal mazbatalarının idare heybetlerince tanziminin usul ittihazı Millî Müdafaa Vekâletinden istenmiş ve bu isteyiş Vekâletçe de yerinde görülerek mekteplere girmek isteyen talebeye verilecek hüsnühal mazbatalarının idare heyetlerince tanzimi esası kabul edilmiş ve bu vaziyet karşısında vilâyetlere 13/10/937 tarihinde yapılmış olan 3958 sayılı tamimin bu cihete ait hükmü kaldırılmıştır.

2 — Askerî mekteplere girmek üzere hüsnühal mazbatası için mahallî Hükümet Reisliklerine yapılacak müracaatlarda gerek mektebe girmek isteyen çocuğun ge-

rekse annesile babası ve ailesinin veya velisinin kötü ahval ve ahlâk sahibi ve millî hudut haricine atılmış veya yurda girmesi menedilmiş bulunan muzır eşhastan olup olmadıkları, suihal ve şöhet sahibi olduklarını meydana koyacak mezuniyet veya mahkûmiyetleri bulunup bulunmadığı ve varsa mahiyeti şehir ve kasabalarda mahalle mümessillerinin belediyece tasdikli ilmühaberi ve köylerde köy muhtar ve ihtiyar meclisinin ilmühaberi ve adlî makamın meşruhatı üzerine mahallî zabıtasınca da inceleme yapılarak ve milliyeti de tesbit olunarak netice bütün vesaikle birlikte mahallî Hükümet Reisliğine bir raporla bildirilecek ve bu vesaik idare hey'etince tetkik olunduktan sonra hasil olacak kanaata göre hüsnuhal mazbatası verilmesi veya reddi kararlaştırılıp gereği yapılacaktır.

3 — Vilâyetlere tamim edilmiş ve bilgi için de Umumî Müfettişliklere, Vekâlet Teftiş Hey'eti Reisliğine ve Mülkiye Müfettişlerine yazılmış ve birer sureti de Genelkurmay Başkanlığına, Millî Müdafaa Vekâletine sunulmuştur.

1.12.938

V. İ. U. M.

Ş. II

Öz :

*Türkiye haricine giderek ikamet
müddeti 61 ay dan fazla devam)edecek
olanların maaşlarının
verilmesi H.*

1 — Mezunen millî hudutlar haricine giderek ikamet müddeti 6 aydan fazla devam edecek olanların maaşlarının ne suretle tediye olunacağına dair İcra Vekilleri Heyetince mer'iyeti kabul olunan talimatname ve kararnamenin birer örneği iliştilirerek tebliğ olunur.

2 — Bütün Vilâyetlere Umumî Müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine tamim edilmiştir.

1/12/1938

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

Memurlar hakkındaki lüzum ve meni muhakeme kararlarına d.

Sayı : 292

Ek': 28/7/937 gün v 2791 sayılı tamime.

1 — Memurin muhakematı kanununa tevfikân memurlar hakkında, vilâyet idare heyetlerinde verilen lüzum ve meni muhakeme kararlarına karşı alâkadarlar tarafından vaki itirazlar üzerine ikinci derecede tetkik için bu husustaki tahkikat evrakının dosyasına rapten Şûrayıdevlete gönderilen mevzubahs kararların aslının veya suretinin tasdikli olması kanun icabından olduğu ve yukarda tarih ve numarası yazılı tamimle de tebliğât yapıldığı halde bazı vilâyetlerden gönderilen tahkikat dosyaları içindeki idare heyetleri kararları suretlerinin tasdiksiz olarak gönderilen tahkikat dosyaları içindeki idare heyetleri kararları suretlerinin tasdiksiz olarak gönderildiği ve binaenaleyh iade mecburiyeti hasıl olduğu Şûrayıdevlet reisliğinin 14/ 11/938; gün ve mülkiye dairesi 381/39915 sayılı işarlarından anlaşılmıştır.

Badema vilâyetlerden gönderilen tahkikat dosyaları içindeki idare heyetleri kararları suretlerinin tasdiksiz olarak gönderilmemesine itina edilmesini önemle rica ederim

2 — Gereği için vilâyetlere bilgi olmak üzere umumi müfettişliklerle teftiş heyeti reisliğine, hukuk müşavirliğine, Emniyet U. M. ve jandarma genel komutanlığına yazılmıştır.

16/1/1939

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*Kalan ve Keban kaza isimlerinin
müşabeheti H.*

Sayı : 293

1 — Tunçel vilâyetinin Kalan kazası isminin yazılıştan Elâzığ vilâyetinin Keban kazası ismile müşabeheti dolayısıyla her iki kazaya ait resmî ve hususî zarfların yanlışlıkla birbirine gittiğinin görüldüğü ve bu yüzden bazen müstacel hususlara cevap verilmesinin de geciktiği ve binaenaleyh Kalana ait muhaberâtı resmîye zarfları üzerine (Kalan - Tunceli) yazıldığında bu yanlışlığın önüne geçilebileceği Tunceli vilâyetinden bildirilmektedir.

Muhaberâtın selâmeti ve binnetice muamelâtın süratle tedviri bakımlarından iş'arı vaki muvafık görüldüğünden bundan böyle Kalan kazasına gönderilecek resmî evrak üzerine (Kalan-Tunçeli) diye yazılmasının usul ittihazını rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklerle valiliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmış ve bilgi olmak üzere de Vekâletlerle Genelkurmay başkanlığına arzedilmiştir.

16/1/1939

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*Üsküp konsolosluğunun
Yazısı H.*

Sayı : 295

1 — Konsolosluklarımıza gönderilecek yazıların zarflarına pul yapıştırılarak gideceği şehrin tabi olduğu devlet adının da yazılmasına dair Üsküp Konsolosluğundan alınan yazının bir örneği ilişik olarak gönderildi. Gereğine göre yürünmesini tamamen dilerim.

2 — Bütün vilâyetlere, Umumî Müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Suret

Bazı vilâyetlerden Konsolosluğumuza gelen yazıları muhtevi zarfların üzerinde sâde «Resmî» işaret konularak ve hiç pul yapıştırılmayarak postaya verilip gönderildiği; bundan başka zarf üstünde sâdece Türkçe yazılmakta olan adresin altına hiç olmazsa Üsküp şehrinin ait olduğu memleket ismi, yani (Yugoslavya) kelimesi yazılmadığı ve bu noksanların bazı yanlışlıklara ve teahhürlere meydan verdiği görülmektedir.

Türkiye haricine gönderilecek şeylerin, resmî makamattan da sadır olsa, posta ücretine tâbi olduğu ve zarfların üzerine memleket isminin yazılmasının çok muvafık olacağı keyfiyetinin vilâyetlerimize tebliğine müsaade buyurulmasını yüksek reylerine arz ederim.

1/12/1938

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*İmrehav nahiye merkezinin
nakli H.*

Sayı : 296

1 — İstihsâl olunan 20/12/938 gün ve 14498 sayılı kararname ile, Şavşat kazasına bağlı İmrehav nahiyesinin merkezi şimdiki bulunduğu Dutlu köyünden Meydancık köyüne kaldırılmış ve nahiye adı da yeni merkezin adına izafeten Meydancık olarak değiştirilmiştir. Tebliğ olunur.

2 — Umumî Müfettişliklerle valiliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

16/1/1939

V. İ. U. M.

Ş. II

Öz :

Bağlılıkları değiştirilen köyler H.

Sayı : 297

1 — İstihsâl olunan 21/12/938 gün ve 14493 sayılı kararnameye dayanılarak; İsparta vilâyeti Şarkî Karaağaç kazasının Gelendost nahiyesine bağlı Sarıidris ve Mahmatlar köyleri Eğirdir kazasının merkez nahiyesine bağlanmıştır. Tebliğ olunur.

2 — Umumî Müfettişliklerle valiliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

16/1/1939

V. İ. U. M.

Ş. II

Vilâyetine

Öz :

*Tatil gün ve geceler ile mesai saatleri
haricinde gelecek telgraflar H.*

Sayı : 640

1 — Tatil günleriyle gecelerinde ve mesaî haricindeki saatlerde gelen telgrafların devairde kimse bulunmadığı cihetle postahenede bekletmek zarureti hasıl olduğu ve bu sebeple bazı müstacel ve mühim işlerin teehhüre uğradığına dair Nafia Vekâletinden alman 30/10/938 gün ve P. T. T. U. M. 7059/33 sayılı yazının örneği ilişiktir.

Muamelâtın teehhüre uğramaması için gereğinin yapılmasını ve sonucunun bildirilmesini önemle rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere yazılmıştır.

Suret

Dairelerde tatil günleriyle geceleri kimse bulunmadığından bu zamanlarda gelen telgrafların sabaha kadar telgraf merkezinde bekletilmesine zaruret hasıl olmaktadır.

Malûmu âlileri olduğu üzere bu hal mühim bir işin gecikmesini intaç edebileceğinden Y. Vekâletlerinde ve Vekâletlerine bağlı müesseselerde tatil günleriyle geceleri getirilecek telgrafları teslim alacak birinin bulundurulmasının âzım gelenlere ve vilâyetlere emir ve neticenin işar buyurulmasını arz ve rica eylerim.

16/1/1939

V.İ.U. M.

Vilâyetine

Ş.İİ

Öz :

*Iskanbo nahiye merkezinin
değiştirildiği H.*

Sayı : 699

1 — İstihsâl olunan 20/12/933 gün ve 14469 sayılı kararnameye dayanılarak Siirt vilâyetinin Şirvan kazasına bağı Iskanbo nahiyesinin merkezi, nahiye Cevizlik adile anılmak üzere şimdiki bulunduğı Iskanbo köyünden kaldırılarak (Bombat) köyüne götürölmüş ve adı geçen nahiyeye bağı, Sap ve Hevek köyleri bu nahiyeden alınarak Şetek nahiyesine, Hesko, Gündidizan, Merç, Fare, Tazı ve Iskanbo köyleri de Şirvan kaza merkezine bağlanmıştır. Tebliğ olunur.

2 — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

16/1/1939

Nüfus işleri U. M.

S. İİ

Valiliğine

Öz :

*Okula kaydedilecek talebenin
hüviyet cüzdanları H.*

Sayı : 15212/4631

Okullara kaydedilen talebenin nüfus hüviyet cüzdanlarının talebe dosyalarında saklanması usulü, yapılması

nüfus hüviyet cüzdanlarının görölmesine bağı bulunan işlerinin geri kalmasını intaç etmekte bulunduğı cihetle bundan böyle okullara girmek isteyen talebenin usulü dairesinde kayıtları yapıldıktan sonra nüfus hüviyet cüzdanlarının kendilerine iadesi lüzumu 22/10/938 günlü ve 6/9490 sayılı umumî yazı ile Maarif Vekâletinden Maarif Müdürlüklerine tebliğ olunmuştur.

Keyfiyetin icabedenlere tefhimi rica olunur.

Bilgi için Umumî Müfettişliklere yazılmış ve Valiliklere tamimen tebliğ olunmuştur.

15/12/1938

Diğer vekâletlerin tamimleri

Maliye Vekâleti Varidat U. M.

Şube : III

Öz :

*Tarım satış ve kredi kooperatiflerde
birliklerinin damga resmi muafiyeti hakkında.*

Sayı : 24302/312 - 35946/102

24302/312-13842/207 numaralı ve 2/5/1933 tarihli umumî tebliğe ektir:

2834 ve 2836 numaralı kanunlar mucibince kurulmuş olan tarım satış ve kredi kooperatiflerde bu kooperatiflerin teşkil ettikleri birliklere mezkûr kanunların 21 ve 22 nci maddelerde verilmiş olan damga resmi muafiyetinin hudut ve şumulü hakkında tarih ve numarası yukarıda yazılı umumî tebliğin sonlarında resimden muaf olan evrakın bazıları zikrolunduğu sırada kullanılan «alacakları ve verecekleri» kelimelerinin manâyı değiştirecek bir mahiyet aldığı anlaşıldığından keyfiyetin aşağıdaki şekilde tavzihine lüzum görülmüştür.

Mezkûr kanunlarla verilmiş olan muafiyetler, bu kooperatif ve birliklerinin hükmi şahsiyetlerine aittir. Binaenaleyh bunların teşekküllerinden maksut olan işler için tanzim edecekleri ve damga resmi mükellefiyeti kendilerine müteveccih olan evrakın ve resmî dairelere verecekleri dilekçelerin damga resminden muaf tutulması ve kooperatif ve birliklerine verilmiş olan muafiyetin onlarla muamele yapan üçüncü şahıslara teşmil edilmemesi lâzımdır.

1324 numaralı Damga Resmi Kanununun yedinci maddesi mucibince resim mükellefiyeti, evrakı imza edenlere teveccüh eder. Binaenaleyh tarım ve kredi satış kooperatif-

lerile birliklerinin idare heyeti reis ve âzalar ile bütün memur ve müstahdemlerinin huzur ücretleri aylıkları, yevmiyeleri ve zarurî masrafları mukabili ve kooperatif ve birliklere verecekleri makbuzlar kezalik kooperatif ve birlikler ile muamele ve münasebete girişen üçüncü şahısların kooperatif ve birliklerce kendilerine ödenen mal bedeli, nakliyat ücreti, hammaliye, komisyon, simsariye, icar bedeli vesaire mukabili kooperatif ve birliklere verecekleri makbuzlar, kezalik kooperatif ve birliklere lehine bankalarca verilen ve resim mükellefiyeti mümzi sıfatile bankalara terettüp eden kefaletname, teminat ve kredi mektupları ve yine kooperatif ve birliklere üçüncü şahısların erecekleri bonolar, senetler ve emsali evrak mahiyetlerine göre damga resmine tabidir. Ancak Damga Resmi Kanununun yedinci maddesi mucibince resmî dairelerden efrada verilecek olan bircümle senet ve evrakın damga resmi mükellefiyeti efrada teveccüh etmesi dolayısıyla resmî dairelerden bu kooperatif ve birliklerine verilecek olan damga resmine tâbi evrak resimden muaf tutulacağı gibi ecnebi memleketlerde tanzim olunup kooperatif ve birliklerine irsal olunan evraktan kooperatif ve birlikleri tarafından ilk defa üzerine devir ve ciro muamelesi yapılan veya resmî dairelere ibraz olunan evrak ve senetler de kezalik resimden muaftır.

Bu dairede muamele yapılması lüzumununun alâkadarlara bildirilmesi tamimen tebliğ olunur.

8/12/1938

Maliye Vekâleti V. U. M.'

Şube III

Valiliğine

Öz :

Sayı: 24302/377.1582/132

Zehirli gaz kurslarından verilen tasdiknamelerle vesikaların damga resmine tâbi olmadığı hakkında.

Zehirli gaz kurslarında kurs ve konferans verecek derecede muvaffak olan hekim, eczacı, hastabakıcı, öğretmen, polis ve jandarmalara verilen tasdiknamelerle kurslara iştirak edenlere verilen vesikaların damga resmine tâbi olup olmadığı bazı mahallerden sorulmaktadır.

Damga Resmi Kanununun 11 inci maddesinin muaddel 53 numaralı fıkrasında ve 32 nci maddesinin 68 numaralı fıkrasında mevzu resim mükellefiyeti ile muafiyet hükmü bahsi edilen numaralarda isimleri tasrih olunan mektep şهادetname ve ehliyetnamelerile tasdiknamelerine maksur olduğundan zehirli gaz kurslarının bu fıkralarda zikri geçen mekteplerden addine imkân olmadığı gibi bu kursları ikmâl edenlere verilen vesikalarla tasdiknameleri il inci maddenin 48 numaralı fıkrasında sayılan tasdikname ve eşهادetnameler mahiyetinde addetmek de mümkün değildir. Diğer taraftan bunlara devam ederek tasdikname ve vesika alaya muvaffak olanların her hangi bir suretle mükellefiyete tâbi tutulmaları; zehirli gaz kurslarının faaliyet ve tesis maksadına da uygun değildir.

Bu itibarla; zehirli gaz kurslarından verilen bahse mevzu tasdiknamelerle vesikaların damga resmine tâbi tutulmaması lâzım gelir.

Ona göre muamele yapılmasının temini tamimen tebliğ olunur.

17/1/1939

Maliye Vekâleti Milli Emlâk M.**Öz :**

*Hazine namına tefevvüz olunacak
emvalin tefevvüzünde nazara
alınacak esaslar hakkında:*

Sayı : 32431 - 42/ 18530/110

Muhtelif sebeplerden dolayı tahakkuk eden hazine alacaklarının temini istifası için haczedilip satışa çıkarılan gayri menkullerden talip zuhur etkiyenlerin hazine namına müzayedeye iştirak etmek suretile teferruğ edilip edilmeyeceği bazı mahallerden sorulmaktadır.

Hazine alacaklarının takibi, tahsili emval kanunu veya 2004 sayılı kanun hükümlerine tabidir.

Bununla beraber bazı ahvalde de hâzinenin şayan hissedar bulunduğu gayri menkuller mahkeme marifetile yine 2004 numaralı kanun hükümlerine tevfiikan sattırılmaktadır.

2004 numaralı kanun hükümleri dairesinde tahsili lâzım gelen alacaklar ya 18-6-933 tarihinden evvel veya bu tarihten sonra tahakkuk etmiştir.

18-6-933 tarihine kadar tahsili lâzım gelen alacaklar için mahcuz bulunan gayri menkullerin 2280 sayılı kanun hükümlerine göre satılması lâzım gelir. Bu kanunun birinci maddesinde, artırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ni tutmazsa satışın geri bırakılacağı, buna mukabil borcun % 7,5 nisbetinde faize tabi tutulacağı ve her sene nihayetinde işlemiş faizin tamamı ve borcun % 20 si ödenmediği takdirde tecilin düşeceği yazılıdır. Tecilin sükûtundan sonra yapılacak satışlara müşterinin süreceği pey gayri menkulün bedelinin % 75 den az olsa bile ihalenin icrası icabecektir.

18-6-933 tarihinden sonra tahsili lâzımgelen alacaklar için satılacak gayri menkullerine ise 2004 sayılı kanu-

nun 129 uncu maddesine göre muameleye tabi tutulması lâzımdır.

Bu maddede gayri menkul için müşteri tarafından sürülen pey muhammen bedelin % 75 ni bulmazsa teahhüt baki kalmak üzere gayri menkulün 15 gün nihayetinde en çok artırana ihale edileceği yazılıdır. Bu satışlarda da müşteri tarafından sürülen pey gayri menkulün muhammen bedelinin % 75 den az. olsa yine birinci fıkrada yazılı netice hasıl olur.

Ancak; satış isleyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar o gayri menkulle temin edilmiş ise arttırma bedelinin bu suretle rüçhanı olan alacaklıların mecmuundan fazlaya çıkması da şarttır.

Hazine, elindeki malları tasfiye etmek isterken gerek 2004 numaralı kanunun hükümleri dairesinde hazine alacaklarından veya izalei şuyu tariki ile ve gerekse tahsili emval kanununun 15 inci maddesi mucibince bir çok gayri menkullerin tefevvüz ve teferruğunda kanunî mecburiyet hasıl olmaktadır.

1 — Binaenaleyh; 2004 numaralı kanunun hükümleri dairesinde satılığa çıkarılan gayri menkuller hâzinece tefevvüz donabilmek için, ismi geçen kanunun 129 uncu maddesi mucibince muamele yapılması ve yapılan teşvik ve tergiplere rağmen yine talip zuhur etmediği takdirde, hâzinece bu mal satışa çıkarıldığı vakit her halde bu mala kaç liraya müşteri bulunabilecekse o miktarı tecavüz etmemek üzere 2490 sayılı kanunun 15 inci maddesi hükümleri dairesinde bir bedel takdir ettirilmesi ve tahmin ettirilen bu bedelin de % 50 si nisbetinde ve her halde hazine alacağını tecavüz etmemek şartile hâzinece bir miktar pey sürülmesi; 17-6-933 tarihine kadar tahsili lâzım gelen alacaklar için 2280 numaralı kanun hükümlerine tevfikân muamele yapılması ve bu kanuna göre tecile tabi tutulan borç taksitleri muayyen müddet zarfında ödenmediği takdirde de salifüzikr şekilde arttırmaya iştirak edilmesi;

2 — İzale şuyu tarikile ve mahkemeler marifetile sa-

tılığa çıkarılan hâzinenin hissedar bulunduğu gayri menküllerin müzayedesine de 2490 sayılı kanunun 15 inci maddesi hükümleri dairesinde kıymet takdir ettirilmesi ve bu kıymet mahkemece takdir ettirilen kıymetin aynı veya noksanı ise bu kıymetin %75 ine ve mahkemece takdir edilen kıymetten fazla ise bu takdirde mahkemece takdir ettirilen kıymetin % 75 ine kadar müzayedeye iştirak edilmesi;

3 — Tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılığa çıkarılacak gayri menkullerin hazine namına tefeyvüzünde de 29-5-935 tarihli ve 3634-54 sayılı umumî yazı hükümlerinin göz önünde bulundurulması suretile muamele ifası ve keyfiyetin mülhakatınıza da tebliği temenni, olunur.

15/12/1938

Maliye Vekâleti Nakit İşleri V. M.

Öz :

*Eski nikel yirmibeş ve bronz
on kuruşluklar H.*

Sayı : 52206/1 - 18565-116

11/12/1935 tarih ve 2076/122 numaralı tamime zeyildir.

1 — Eski nikel yirmibeş kuruşluklar ile bronz on kuruşlukların 2257 numaralı madeni ufaklık para kanununun sekizinci maddesi mucibihce tebdil işi 1/12/1938 tarihinden itibaren hitama ermiştir.

Bu tarihe kadar tebdil edilip de gerek sandığınızda ve gerekse hazine veznedarlığı vazifesini gören Ziraat Bankaları şubelerinde teraküm etmiş bu nevi para mevcut olduğu takdirde bunların tebligatın vurudundan itibaren nihayet onbeş gün içinde gruplanarak hazine ve suabatına

irsalât kaydı suretile ve postaya teslimen Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğüne gönderilmesi.

2 — Halen tedavülden kaldırılmış olan eski bronz beş" ve iki buçuk kuruşluklar ile eski nikel bir kuruşlukların eskisi gibi gruplanarak Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğüne yollanması ve ancak malî sene nihayetinde yukarıda zikredilen tamime merbut cetvelde yazılı miktarların tamamlanması beklenilmeksizin irsalât yapılması ve 1 keyfiyetin mülhakata da tebliği temenni olunur.

21/12/1938

Adliye Vekâleti Zat İşleri U. M.

Sayı : 164-2

Hâkimler kanununun 126 cı maddesinde (görülecek lüzum üzerine Adliye Vekilliği ve Adliye müfettişleri tarafından kâtip sınıfından bulunanlarla hapisane müdür ve memurları ve mübaşirler işlerinden çıkarılabilir. Bu selâhiyeti mahallî adliye encümenleri de haizdir) denilmekte olmasına göre bu madde hükmünün kâtipler gibi ceza evlerinde ücretle müstahdem bulunan ceza ve tevkif evleri gardiyanları hakkında da tatbiki icap etmektedir. Keyfiyet tamamen tebliğ olunur.

10/1/1939

Adliye Vekâleti Z. İ. U, M.**Öz :**

*Adliye, encümenlerince verilecek
inzibat kararlarının vilâyetçe
tastikine lüzum olmadığı H.*

Sayı : 165/1

Adliye encümenlerince 2556 sayılı hâkimler kanununun 12 ci maddesine tevfikân verilecek inzibat kararlarının vilâyet makamına tasdik ettirilmesine lüzum olmadığı evvelce 17/2/936 tarih ve 26 113 sayılı tamimle bildirildiği halde vekillik merkez inzibat komisyonuna itirazın tetkiki zımında gelen bası kararlarda bu tamim kaydına riayet edilmediği görölmektedir.

Badema bu gibi kararların, ittihazı sırasında bu cihetin nazara alınması tamime n ve chemmiyetle tebliğ olunur.

P. T. T. Umum-Müdürlüğü**Öz :**

Köylere aid müraselât hakkında.

1 — Köylüye ait mektuplarla, gazetelerin köylere gidip gelmesi işinin bazı vilâyet ve kazalarda henüz tedbirlenmediği ve bu yüzden köy postalarının aylarca postahanelerde kaldığı anlaşılmıştır.

2 — Köy idarelerinin mesâisine hizam ve intizam verilirken bu işin de köye ve köylüye külfet tahmil etmiyecek surette bağı izahat dairesinde her köyün mutlak surette en az bir defa ölsün postasının kaza veya nahiye merkezlerine gönderilmesi ve orâdân da köye ait postanın aldırılması esbabının temini muvafık olur.

3 — Bu önemli iş vilâyetlerce tedbirlenirken bir ta —

raf tan da köylülerin bir çok zahmet ve masraflara katlanarak şehir ve kasabalara gitmeden mektuplarını parasız olarak köy kâtiblerine yazdırmaları, köy idarelerinde posta pulu bulabilmeleri; köy postalarının aksamadan muayyen günlerinde ve düzeninde gidip gelmesi ve dağıtılması suretile postahanelerindeki kutularda kalıp birikmemesi; köy posta işyarlarına ilgili Devlet dairelerince ve Posta idarelerince kolaylıklar gösterilmesi ve cüzdanlarının imzalanması; köy posta cüzdan ve çantalarının zamanında ve kolayca temini; postayı gününde aldırmayan ve zamanında göndermeyen muhtar ve kâtipler hakkında kanun gereklerine göre ceza tatbiki esbabının da istikmal buyurulmasını tamimden rica ederim.

4 — Bütün vilâyetlere yazılmış, malûmaten umumî müfettişliklere arz edilmiştir.

Talimat sureti

Köy postalarının teşkili ve idare tarzı hakkındaki talimat :

1 — Köy muhtar ve kâtipleri; köy idareleri tarafından Devlet dairelerine gönderilmesi icabeden bilûmum resmî evrakla köylünün postahane vasıtasile göndereceği hususî mektupları en az haftada bir defa bağlı bulundukları kaza veya nahiye merkezine göndermeye ve aynı yerlerden köye gelecek resmî evrak ile hususî mektupları aldırmağa mecburdurlar.

2 — Bu vazife; köye ayrıca ve yeni bir külfet yükletmeden kaza ve nahiye pazarına muntazaman gidip gelen köy işyarlarından birine ihtiyar meclisi karar ile munzam vazife olarak yaptırılacaktır. Köyden hiç bir surette ayrılmayacak olan köy kâtibine bir iş verilemez.

3 — Nahiye ve kazanın pazarına rastlayan günler posta günü olarak kabul edilecek ve gecedan postayı sayarak teslim alacak olan posta işyari, erkenden kasabaya gidip hususî işlerini çabukça gördükten sonra postasını ilgili dairelere teslim edecek ve onlardan köyün postasını alarak hemen geri dönecektir.

4 — Her köyün 13X20 ebadında bir (köy posta cüzdanı); bir de asker torbasi gibi ketenden yaptırılmış ve üzerine (... koy postası 'Çantası) yazılı yandan ve omuzdan asılır çantası bulunacaktır. Cüzdanda bağlı örneklerle uygun surette her iki sahifesi dört haftaya ayrılmış ihtiyaca göre bir veya iki senelik iş cetvelleri bulunacağı gibi sonunda zimmet kısmı da olacaktır. Haftada birden fazla posta yapan köyler iş cetvellerini bu esasa göre bastırırlar.

5 — Muhtar ve kâtip, köyün resmî postalarını posta gününden bir gün önce hazırlar. Ve posta günlerini köylüye duyuyarak kararlaştırılacak saate kadar herkesin mektubunu köy konağına getirip (göz önünde) pullatmasını temin eder.

6 — Bütün resmî evrak kâtip tarafından zimmet defterine ayrı ayrı kaydolunur. Hususi mektuplar adet itibar ile top yekûn hülâsa sütununa (şu kadar pullu - pul yoksa şu kadar kuruş para ile beraber şu kadar pulsuz mektup gönderilmiştir.) şeklinde kaydedilir. Ve çantaya konarak geceden postacıya teslim edilir. Mümkün olan yerlerde hususî mektupların'da bir listesi yazılır ve saklanır köy postacısı resmî ve hususi bütün postasını verirken dairelere ve postahanelere zimmet defterini imzalatır.

7 — Devlet daireleri köy posta işyarına evrak verirken iş cetvelinde hafta sütunundaki dairelerine ait kısma 'teslim ettikleri evrakların numaralarını ve zarf adedini yazarak imzalarlar. Postahanece de kaç mektup kaç gazete veya adi paket verildiği yazılmak suretile kendine ait sütun imzalanır. Eğer hiç evrak verilmemiş ise yalnız imza ile iktifa olunur.

8 — Köy muhtar ve kâtipleri; gelen postayı iş cetvelindeki bu kayıtlarla birer birer karşılaştırarak teslim alır. Tamamen teslim aldıklarını iş cetveli altına tarih atarak imzalarlar.

9 — Postayı teslim alır almaz, derhal dağıtmağa ve resmî evrakın icabı ne ise hemen yapmağa muhtar ve kâtip mecburdurlar.

10 — İş cetvelinde ilgili dairelerce imzalanmamış sütunlar kalmış ise ve köyün gönderildiği postanın teslim edildiği zimmet defteri, ile ispat edilmezse posta işyarı hakkında gereken muamele yapılır. İlgili dairelerce bu sütunların imzalanmadığı anlaşılırsa salahiyetli âmirler tarafından haklarında inzibatî muamele yapılır.

11 — Posta işyarı kendisine teslim olunan postayı kapalı çantada muhafazaya kimseye gösterip okutmamağâ yağmur vesairenden korumağâ mecburdur.

12 — Her köy posta kanununun 8 inci maddesine göre köy heyeti kararele posta idaresinden köyün bir aylık ihtiyacına yetecek posta pulu alabilir. Bu pulların satışından mütevellit ve bütçeye irat kaydedilebilecek bey'ıye parasından cüzdan ve çanta gibi masraflar ödendikten sonra artan paranın tamamı veya bir kısmı vali veya kaymakamın buyruğuna göre (köy posta işyârına) köy meclisi kararele verilebilir.

13 — Köy postaları gidip gelmeğâ başlar başlamaz köylü mektuplarının şehir veya kasabadaki bakkal, tüccar veya diğer vasıtalarına gönderilmemesi ve doğruca köy odası üzerine gönderilmesi için köy idaresince gereken bütün tedbirler alınacaktır.

14 — Köy postaları aksamadan her hafta muntazaman gidip gelecek posta işyârının makbul bir özü olursa muhtar yerine bir diğerini göndermek suretile postaya ara vermiyecektir.

15 — Postahanelerin ilgili dairelerin veya köylünün., şikâyeti ve köy bürolarının her hafta vali veya kaymakama gelmiyen köy postaları hakkında verecekleri rapor üzerine veyahut yapılacak teftiş neticesinde köy posta işlerinin bu esas dahilinde düzenine konmadığı ve diğer hususa t a ait her hangi bir fenalık ve yolsuzluk bulunduğü anlaşılırsa muhtar ve kâtip hakkında umumî hükümlere ve ayrıca muhtar hakkında Köy Kanununun 41 inci maddesine göre muamele yapılır.

19 ... yılı ayına mahsus posta iş cetveli

Üçüncü daireler	Birinci hafta	İkinci hafta	Üçüncü hafta	Dördüncü hafta
Köy Bürosu				
Jandarma komutanlığı veya nahiye K. komutan.				
Posta idaresi				
Vesaiti nakliye komisyonu				
Maliye dairesi				
Ziraat memurları Baytar				
Hükümet hekimi				
Köyümüz kâtipine cüzdanı her hafta kontrol ve imza ettirmeyi unutmayınız	Birinci hafta postası tamamen teslim alınmıştır. Kâtip	İkinci hafta postası tamamen alınmıştır. Kâtip	Üçüncü haftaya postası tamamen alınmıştır. Kâtip	Dördüncü hafta postası tamamen alınmıştır. Kâtip

Çalışma raporları

Nüfus İ. U. İM.

Yüksek Vekâlete

Öz :

İkinciteşrin çalışma raporu H.

İkinci'teşrin/1938 ayı içinde Umum Müdürlüğümüze Vekâletlerle Vilâyetlerden 920 evrak gelmiştir.

Bunlardan (93) adedi birinci, (360) şı ikinci, (704) ü üçüncü ve (595) tanesi de dördüncü şubelerimize tevdi olunmuştur.

1 — Birinci şube aldığı evrakın tamamını neticelendirmiştir.

2 — İkinci Şube Birinci teşrinden devrettiği 98 evrakla ikinci teşrin içinde verilen 360 ve diğer şubelerden aldığı 18 ki cem'an 376 evraktan 311) adedinin muamelesini intaç ederek re'sen yazdığı 32 evrakla birlikte sevkeylemiş, muamelesi sona ermiş olan (45) adedini saklamış ve Birinci- kânun ayma 120 evrak devreylemiştir.

Bunlardan onbirini ayın son gününde almış geri kalanlardan (45) adedini imzaya sevk ederek diğerlerinin muamelesini takip etmek üzere bulunmuştur .

3 — Üçüncü şube : Bu ay içinde tevdi olunan 704 evrakla geçen aydan devreylediği 136 ki cem'an 840 evraktan (551) nin muamelesini ikmal eylemiş 177 adedini karar için Başvekâlete sevk ederek Birincikânun ayma 112 evrak devreylemiştir. Bunlar da muameledir.

Bu ay içinde 3896 yabancı vatandaşlığımıza alınmış 17 kişinin de tabiyetleri tetkik' edilerek karara bağlanmıştır.

4 — Dördüncü şube : Bu şubeye. 595 evrak tevdi olunmuş olup diğer şubelerden aldığı 24 evrak yekûnu 619 zabaliğ olmuştur.

Bunlardan (496) sı sevk edilmiş (42) si saklanmış ve Birinci kânun ayma 81 evrak devrolunmuştur.

Bu ay içinde Sason ve Tunceli halkının nakline ait kararnamelerin tatbikine devam olunmuştur.

Arzederim.

Nüfus İ. U. M.

Ş. I

Yüksek Vekâlete

Öz :

Birinci Kânun is raporu H:

Birinci Kânun 1938 ayı içinde Umum Müdürlüğünüze 2511 evrak gemiştir.

Bu evraktan 121 i birinci, 427 si ikinci, 1084 ü üçüncü, ve 879 zu da dördüncü şubelere tevdi olunmuştur.

A — Birinci Şube : Aldığı 121 evraktan 64 nün muamelesini intaç ederek ihsai malûmat kabilinden bulunanlarla muameleden müstağni kalan 57 sini ait olduğu dosyalarında hıfız eylemiştir.

B — İkinci Şube : Geçen aydan devreylediği 120 evrakla bu ay içinde tevdi olunan 427 ve diğer şubelerden gelen on dört ki cem'an 561 evraktan 441 ni sevkeylemiş, 30 adedini muamelesi itibarile diğer şubelere vermiş ve işi sona eren 43 tanesini saklayarak ikinci Kânun ayma 76 evrak devreylemiştir.

Devrolunan evraktan 33 ü ayın son günü imzaya gönderilmiş otuz üçü de beyaz edilmek üzere makineye sevk olunmuştur. Bu ay içinde İstanbul'daki Osmanbey matbaasında bastırılan nüfus vukuat ilmühaberlerde üç aylık ihsaiyat cetvellerinin vilâyetlere tevzii için tanzim olunan listesi İstanbul'daki evrak muhafızlığına gönderilmiş,

yine Osmanbey matbaasına ihale olunan esas vukuat defterlerinin tab'ma başlanmıştır.

C — Üçüncü şube : Geçen aydan devreylediği 118 ve bu ay aldığı 1084 evraktan 900 nün muamelesini bitirmiş 163 ü karar için Başvekâlete takdim olunmuş, 129 zu da ikinci kânun ayma devredilmiştir.

Bu ay içinde 5694 yabancı vatandaşlığa alınmış, on üç kişinin tabiiyetleri tetkik olunarak haklarında gereken karar verilmiştir.

D — Dördüncü şube : Bu ay verilenlerle geçen aydan devrolunan ve diğer şubelerden tevdi edilen evrakın yekûnu 989 za balığ olmuş, bunlardan 49 zunu muamelesi bitmesi itibarile saklanmış 52 si ikinci kânuna devrolunmuş ve resen yazılanlarla, beraber 1221 evrak sevk edilmiştir.

Yine bu ay beş evde 37 nüfusun nakilleri ve bir nüfusun iskân yerinin değiştirilmesi hakkında Yüksek Vekiller Hey'etincilen karar alınmıştır.

Tunceli vilâyeti halkının nakline ait kararnamelerin tatbikine devam olunmuştur.

Arzolunur.

Nüfus. İ. U. M.

Ş. I

Yüksek Vekâlete

Öz :

İkinci Kânun fış raporu H:

939 senesi İkincikânun ayı içinde Umum Müdürlüğümüze 2554 adet evrak gelmiş ve bunlardan 175 adedi birinci, 453 ü ikinci, 1064 ü üçüncü ve 863 ü de dördüncü şubelerimize tevdi edilmiştir.

A — Birinci şube : Aldığı yüz yetmişbeş evraktan 34

adedinin muamelesini ikmâl ederek sevk ve istatistiğe müteallik olanlarla saklanması icabeden 141 adedini de hıfzylemiştir.

B — İkinci şube : Geçen aydan devreylediği 76 evrakla bu ay içinde tesellüm eylediği 453 ve diğer şubelerden aldığı 41 ki cem'an 570 evraktan 359 nu neticelendirerek şevketmiş, 103 adedinin muamelesini ikmâl ile dosyalarında saklamış, 103 tanesini de şubat ayma devreylemiştir.

Bu ay içinde; 322 tahririnden beri esas kütüklere alınmamış olan müsvette defterlerinin tebyiz masrafına karşılık olmak üzere İstanbul Vilâyetine (500) liralık tediye emri gönderilmiştir.

C — Üçüncü şube : Geçen aydan devreylediği 129 evrakla beraber bu ay aldığı 1064 evraktan 923 ü sevk ve 107 adedini karar alınmak üzere Başvekâlete takdim eylemiş, 163 adedini de şubat ayma devretmiştir.

İkinci kânun ayı içinde 3893 yabancı vatandaşlığımıza alınmış, 11 kişinin de tabiiyetleri tetkik olunarak haklarında icabeden kararlar verilmiştir.

D — Dördüncü şube : Geçen aydan devreylediği ve bu ay aldığı cem'an 970 evraktan 821 inci muamelesini intaç ederek şevketmiş, muameleden müstağni kalan 90 adedini hıfız ile 59 nu şubat ayma devretmiştir.

Bu ay içinde de Tunceli Vilâyeti halkının nakline ait kararnamelerin tatbikına devam olunmuş yedi evde kırk dört nüfusun da nakilleri hakkında Yüksek Vekiller Heyetinden karar alınmıştır.

Arz olunur.

Nüfus İ. I. M.

Ş. I

Yüksek Vekâlete

Öz :

*938 senesi İş raporunun
takdimine dair.*

938 senesi iş raporu :

A — Evrak durumu :

1938 senesi ikinci Kânununun birinci gününden birinci Kânun ayının son gününe kadar bir sene içinde Umum Müdürlüğümüze yirmi altı bin dört adet evrak tevdi olunmuştur.

Bunlardan gerekli muameleleri yapılarak yirmi dört bin altıyüz otuz biri sevk edilmiş, bin üçyüz yetmiş adedi muameleden müstağni olmasına veya ihşaî malûmat kabilinden bulunmasına binaen ait olduğu dosyalarda saklanmıştır.

B — Nüfus işleri :

Bu sene içinde :

I. — Nüfus esas defterlerine yazılacak kadınların kimin eşi olduğunun behemehal künyelerine işaret olunması,

II. -- Memleketimizde dolaşan yerli ve yabancı seyyah ve ziyaretçilerin hususî defterlerine nüfus idarelerince resmî mühür ve damgalarla yazı yazılmaması,

III. — Pul ve kıymetli evrak hakkındaki talimatname mucibince pul ve cüzdan hasılatlarının behemehal her hafta sonunda mallandıklarına yatırılması,

I.V — Emekliye ayrılan veya ölen askerî subay ve memurlar ile mülkî memurlara veya ailelerine tahsis olunacak maaşlara ait muamelenin vaktinde yapılmasını teminen nüfus kayıtlarının toplu bir halde bulundurulması lâzım geldiğinden memurin, vazife icabı bulundukları mahallerde tahaddüs edecek nüfus vak'alarına ait ilmühaber ör-

seklerinin esas kayıtlı bulundukları yer nüfus idarelerine gönderilmesi ve bu işlere ait muhabere ve muamelâtın süratle yapılmasını,

V. — Eşhas hakkında resmî dairelerden istenilen malûmatın alâkadarların ellerindeki hüviyet cüzdanlarına göre değil, nüfus kayıtlarına istinaden verdirilmedi,

VI. — Soyadı kanunu ve nizamnamesi müddetinin hitamından itibaren altı ay geçtiği halde bazı idare heyetlerince müruruzaman nazarı dikkate alınmayarak ceza kararı verildiği görüldüğünden bu husustaki umumî tebligatın göz önünde bulundurulması,

VII. — Muamelâtı teftiş olunan nüfus memurlarının teftiş lâyhalarını alır almaz gösterilen noksan ve yanlışlıkları derhal ıslah etmekle beraber lâyihadaki her maddeye ayrı ayrı cevap vermelerinin temini,

VIII. — Şimdiye kadar soyadı seçip nüfus idarelerine bildirmeyenlerin nihayet bir ay içinde defterleri çıkartılacak Vali ve Kaymakamlar tarafından nizamnameye tevfikân birer soyadı verilmek suretile soyadı işlerinin sona erdirilmesi.

IX. — Askere gidip akibetleri beş sene meçhul kalanların nüfus kayıtlarının bu hususa müteallik ahkâm dairesinde sildirilmesi,

X. — Nüfus işlerinin hüsnü suretle ifasını temin için ihzar ve tabettirilen nüfus kılavuzları tevzi edilmiş olduğundan muamelâtın kılavuzda münderiç ahkâm dairesinde ifa ve bunların demirbaş olarak hüsnü muhafaza ettirilmesi,

XI — 3356 sayılı kanun ile bez kaplı nüfus cüzdanlarının kıymeti beş kuruşa indirilmiş ve bu hususta olunacak muamele Maliye Vekâletinden 17/5/933 tarihli telgrafla mal memurluklarına bildirilmiş olduğundan nüfus memurlarının malmemurlar ile temas ederek cüzdanların tayin olunan bedel üzerinden verilmesi,

XII. Nüfus idarelerinde mevcut hüviyet cüzdanlar ile

harç pullarının bazı yerlerde kontrol heyetleri tarafından sene başında tatad edilmediği anlaşıldığından her hangi bir vilâyet ve kaza merkezinde mezkûr heyetler tarafından hesabâtı teftiş edilmemiş nüfus idareleri varsa bunlara ait tatad muamelelerinin Vali ve Kaymakamlar tarafından yaptırılması, nüfus teşkilâtı olan nahiyelere bu heyetlerin gönderilmesine imkân bulunamayacağı cihetle nahiye nüfus memurlarının ellerindeki nüfus cüzdanlarda, pulları nahiye müdürlerde birlikte tatad ettikten sonra müşterek zararı tanzim etmeleri,

XIII. — Mâliyece tahsil olunan nüfus para cezalan mikdarının her üç ayda bir nüfus idarelerine birer kalem olarak bildirilmesi Maliye Vekâletinden Defterdarlıklara tebliğ olunduğu cihetle hasılat cetvellerine para cezaları için ayrı bir sütun açılması,

XIV. — Gönderilen nüfus kılavuzu muhteviyatına aykırı hareket eden veya beyhude yere iş'ar ve istişarda bulunan memurların bu halleri ehliyet ve kabiliyet derecelerinin bir ölçüsü sayılacağı gibi, keyfiyet Umum Müdürlükte tutulmakta olan sicillerine de işaret olunarak terlilerinde bu cihet esas tutulacağı cihetle bu hususta alâkadarlara tebligat ifası ve halkın işlerinin sürüncemede kalmamasını teminen nüfus işlerinin kılavuzda münderiç hükümler dairesinde ifa ettirilmesi,

XV. — 335 doğumluların ilk yoklamaları yapılmak için nüfus memurları harcirahı olarak icabeden tediye emri gönderilmiş olduğundan nüfus memurlarının askerlik şube başkan ve subaylar ile işbirliği ederek yoklamanın mevzuat dairesinde yapılması,

XVI. — Evlenme akitlerinin zaruret olmadıkça evlerde yapılmasına müsaade olunmaması, Umumî Müfettişliklere ve bütün Vilâyetlere tamamen tebliğ olunmuştur.

C — Geçen sene tabedilmek üzere bulunduğu arzolunan nüfus kılavuzunun basılma işi Temmuz ayında sona evmiş ve İstanbuldaki Evrak Muhafızlığı deiâletile Umu-

mi Müfettişliklere, Vilâyetlere, Vekâlet dairelerine gönderilmiş ve Elçiliklerle konsolosluklara sevk olunmak üzere de yetecek kadarı Hariciye Vekâletine yollanmıştır.

Ç — Tunçeli vilâyetinin nüfus ve askerlik muamelelerine ait 2887 sayılı kanun hükmü 1/1/940 tarihine kadar uzatılmış ve yine bu kanun ile bu vilâyet halkına ait cüzdanların kıymetsiz ve harçsız olarak verilmesi kabul edilmiş bulunduğu cihetle ücretsiz cüzdan ihzar edilmesi lüzumu Maliye Vekâletine yazılarak icabı kadar «parasız cüzdanın» mezkûr vilâyete şevki temin edilmiştir.

Paralı işler :

A — Bütçemize mevzu tahsisattan bazı nüfus idarelerinin fazla yıpranmış olan kütüklerinin tamir ve teddi için 4172 lira sarfedilerek bir kısım kütükler kısmen kullanılacak bir hale getirilmiştir. Daha bir çok nüfus idarelerinde tamire muhtaç defterler bulunmakta ise de tahsisatın kıyafetsizliğine binaen bunların bir kısmının ıslahı yeni bütçe ile alınacak tahsisatla mümkün olacaktır.

B — Bu sene içinde vukua gelen yangınlar neticesi kütükleri mahvolmuş olan Silifke kazası nüfus yazımı işinin tamamlanması için (513), Tefenni kazası için de (1083) lira sarfedilmek suretile bu iki kazada sicillât yeniden tesis ettirilmiştir.

O — 335 doğumluların yoklamalarının icrası için nüfus memurları yoklama harcirahı olarak alınmış olan (15.000) liralık tahsisattan vilâyet ve kazaların nüfus ve mesahai sathiyeleri nazarı itibare alınarak (14.695) lirası tevzi olunmuş. tediye emirleri vilâyetler muhasebe ve kazalar mal müdürlüklerine gönderilmiştir.

Ç — Birinci kânun içinde İstanbuldaki Osman Bey Matbaasının (7536) lira mukabilinde sipariş edilerek bastırılan beheri yüz ellişer yapraklı 400 esas, 300 doğum, 200 ölüm, 200 yeniden kayıt, 200 evlenme, 200 yer değiştirme, 500 cüzdan kayıt defterde yine beheri yüzer varaklı 4000 cilt doğum, 3000 cilt ölüm, 2500 evlenme 2500 cilt yer de-

ğıştırma ilmühaberlerde 6000 adet istatistik cetvelinin ihtiyaca göre tanzim olunan listesi Evrak Muhafızlığına gönderilerek mahallerine şevkleri temin olunmuştur.

Tabiiyet işleri :

A — 938 senesi içinde 24286 yabancı vatandaşlığa alınarak haklarında ittihaz edilmiş olan Yüksek Vekiller Heyeti kararları, nüfus kütüklerine tescil muameleleri yapılmak üzere alâkalı vilâyetlere gönderilmiştir.

B — Muhtelif devletler tabiiyetinde bulunan 155 kişinin tetkike muhtaç görülen tabiiyet durumları incelenmiş ve haklarında gereken kararlar ittihaz olunmuştur.

C — Yine bu sene içinde 650 kişinin vatandaşlıktan çıkarılmalarına karar alınarak gerekli muamelenin yapılması lâzım gelenlere tebliğ olunmuştur.

Mukaddema Hariciye Vekâletinden devren alman 11561 dosyanın muameleleri hemen de tamamıyla denecek bir surette intaç olunmuştur.

938 mesai yılı içinde dördüncü şubemizin başardığı işler pek ziyade tenevvü göstermekte ise de bunları (Altı) kategoriye ayırmak maksada uygun görülmektedir.

- 1) İltica ve münferit hicret işleri,
- 2) Yurt içinde göçürme,
- 3) Aşiretler
- 4) Tunceli hâdiseleri,
- 5) Sason yasak bölgesi,
- 6) Eti Türkleri, «Nusayriler» ve münferit hicretler.

İltica işleri :

Balkan memleketlerde Suriye, Irak, İran ve Adalar halkından olup muhacir olarak yurda kabulleri için münferit şekilde ve mektupla müracaat etmek suretile göç için müseade isteyenlerin durumları elçilik ve konsolosluklarla bilmuhabere kanuna uygun olduğu ve Emniyet Umum Müdürlüğü kanalile de yurda girmelerine mani bir halleri olmadığı bittahkik anlaşıldıktan sonra keyfiyet 2848 sayı-

lı kanunun 3 üncü maddesine tevfikân Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâletine arz edilmekte ve Vekâleti müşârinileyhanım müsaadesi lâhik olduktan sonra da bu gibilere göçmen vizesi verilmektedir.

Müçtemian gelmek isteyenler de sözü geçen kanun macibince Vekâletimizin mütaleası alındıktan sonra Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâletince kabul olunmaktadırlar.

Lozan muahedesi mucibince etabli addedilen Yunan garbi Trakyasından kaçak veya gizli pasaport ile gelenlerden yurttaşlığımıza geçmek için müracaat edenlerin vaziyetleri Vekiller Heyeti kararına uygun bulunanların dilekleri kabul olunmakta ve durumları bu kararnameye uygun olmayanlar mevritlerine iade olunmaktadırlar..

Bulgar Garbi Trakyasından gelip te Türkiyede yerleşmek ve tabiiyetimizi iktisabetmek arzusunda bulunanlardan kültür, anane ve adet itibarile öz soyları olan Türklerden hiç farksız ve İslâm dinine salık olan pomakların Bulgarlar tarafından muayyen bir sistem dahilinde hristiyanlaştırılmaları ve temsil olunmalarına mani olmak üzere bu unsurun bir an evvel ana vatana getirilerek Marmara ve Ege mintakalarına ve civar münasip yerlere iskânları takarrür etmiştir.

Bulgar garbi Trakyaı halkından olup Türk ırkından olanlar bilâ kaydu şart ve hiç bir müsamahaya meydan verilmeksizin eski yurtlarına dönmeğe mecbur edilmekte ve bu suretle bu bölgede Türk kesafetinin azalmaması için azamî itina gösterilmektedir.

Yurt içinde göçürme işleri :

938 yılı içinde muhtelif Vekâletlerle Genel Kurmay Başkanlığı ve Emniyet U. Müdürlüğünce siyasî, askerî, inzibatî ve İçtimâî sebeplerle bazı kimselerin hudut boylarından uzaklaştırılmaları veya oturdukları mahalden yaşayış şartlarına daha uygun mahallere nakilleri istenilmiştir. Türk kültürüne bağlı bulunmayan bu gibi eşhasın

on üç bin üçyüz altmış üç nüfus İcra Vekilleri Hey'eti karairle garp vilâyetlerine nakledilmişlerdir.

Aşiretler :

Üzerinde ehemmiyetli durduğumuz mevzulardan biri de aşiretlerdir. Millî sınırlarımız içinde oturan ve elan aşiret adet ve ananesini benimsemekte devam eden teşekküllerin yaşayış tarzları, içtimai vaziyetleri, menşeleri, ırkî durumları, başka ırktan olanların temsil imkânları etüt edilmeğe bu yıl da devam olunmuştur.

Elde ettiğimiz malûmata göre Türkiye sınırları içinde otuz beş vilâyette oturak, gezginci ve yarı gezginci bir vaziyette 387 aşiret vardır. Sınırlarımız içinde oturan aşiretlerden 162 si oturak 94 ü yarım oturak 131 i gezgincidir.

162 oturak aşiretin 41 i Türk, 89 u Kürt, 22i Zaza, 10 u Arap ırkına mensuptur.

96 yarım oturak aşiretin 8 i Türk, 75 i Kürt, 5 i Arap, 8 i Zazadır.

Gezginci aşiretlerin 96 sı Türk 35 i Kürttür. Bunların hakikî nüfus mikdarlarını tesbit etmek hemen hemen imkânsızdır. Aşiret ananesine göre bilhassa erkek çocukları nüfusa kaydettirmemek teamül halini almıştır.

Bir kaç yıldan beri geniş mikyasta yaptığımız araştırma ve incelemeler neticesinde şark ve yakın vilâyetlerde Orta Anadolu'da yaşayan ve bugün Kürtçe ve Zazaca konuşmalarından ötürü Kürt ve Zaza ırklarından addettiğimiz aşiretlerden mühim bir kısmının aşitlarının Türk olduğu, ve her nasılsa benlikleri kaybettikleri tezahür etmektedir.

Şimdiye kadar Türklük camiasından ayrı addettiğimiz bu aşiretler üzerinde benliklerini tanıtabak geniş bir programla çalışmalara devam edilmesi mukarrerdir.

Tunceli hâdiseleri :

Reisi Cumhur Atatürk'ün son defa yapmış oldukları doğu seyahatında uğradıkları Tunçelindeki Yüksek müşahedeleri neticesinde bu havalide yalçın dağlar arasında sı-

kışan tek tük ziraate elverişli vadilerin bu mıntakadaki halkı geçindirmeğe kâfi gelmediği anlaşılmış ve çıplak kayalar içinde sefil ve bedbaht bir hayat sürmekten başka nasibi olmayan Dersim halkının bundan sonra da aynı vaziyette bırakılmaması takarrür etmişti.

Bu maksatla Tunçelinin medenî ve sosyal birer merkez olmak kabiliyetini haiz olan yerleri Dördüncü Umumî Müfettişlikle bilmuhabere tesbit edilmektedir.

Bu mıntakada sükûn ve asayişin istikrarını temin maksadile 2548 sayılı kanunun 2 inci maddesine tevfikân 3 No. lu. yasak mıntaka ihdas edilmiş ve mezkûr mıntaka halkile ötedenberi Hükümet kuvvetlerine silâhla karşı duran âşiret reisleri, kolbaşıları, seyitler ve şerirler ile aileleri efradı ve yakınları garp vilâyetlerine nakil ve iskân edilmişlerdir.

Sason yasak bölgesi :

Son yıllarda kökü millî sınırlarımız haricinde bulunan bazı teşekküllerin ve ezcümle Hoybon cemiyetinin tahrikatına kapılan Sason dağlık mıntakası aşair rüesası vergi vermemek asker kaçaklarını saklamak gibi nahoş telâkki edilecek hallere içtisar etmeleri üzerine mezkûr mıntakada müteaddit harekâtı askeriye yapılmış fakat müsmir bir netice elde edilememiştir.

Bu durum karşısında daha esaslı ve cezri tedbirler almak lüzumunu hisseden idari ve askeri otoriteler, bu bölgenin yasak bölge ilânını muvafık görmeleri üzerine keyfiyet İcra Vekilleri Heyetince de tezekkür edilerek tensip edilmiş ve mezkûr mıntaka 2 No. lı yasak mıntaka olarak ilân edilmiştir.

937 yılında bu mıntaka halkından 3200 kişi garp vilâyetlerine nakil ve iskân edilmiş bu yıl da tarama harekâtına devam edilerek bu mikdar 4118 nüfusa balığ olmuştur.

Etî Türkleri «Nusayriler» işi :

Çukurovanın müstahsil bir unsuru olan Nusayrilerin Türk ırkına mensup oldukları tarihî bir hakikattir.

Ticaret ve ziraat sahasında fevkalâde kabiliyet gösteren bu unsur Suriye ve Irak Araplığının kültürel tesiri altında kalarak ana dillerini unutmuşlar ve aralarında arapça konuşmağı itiyat edinmişlerdir.

Dil ve mezhep ayrılığına rağmen hakikî benliklerini unutmayan bu unsur zaman zaman Türklük lehine tezahürlerini göstererek umumî ve millî harplerde öz kardeşlerde omuz omuza müstevililere karşı durmuşlar ve son Hatay davasında da aynı bütünlüğü göstermişlerdir.

Büyük Türk inkılâbının daima göz önünde tuttuğu Türk milletinin mutlak vahdet ve tesanüdünü kuvvetlendirmek için Seyhaç ve İçel havalisinde sakin olup Türkçeden başka dil konuşan bu Türkler ile yalnız Türk ana dilini konuşan Türkler arasındaki münasebatı daha kuvvetli bir hale getirmek ve Türkçeden başka bir dil konuşan Türkleri yalnız ana dili Türkçeyi konuşan büyük kütleni inçtimaî, harsî, medenî seviyesine ulaştırmak için parti ve ona bağlı Halkevleri müesseseleri müzaheretlerde Adana, Mersin ve Tarsusta «Kültür Ocakları» namile birer teşekkül kurulmuş ve her sene olduğu gibi bu yılda mevzuubahs kültür ocaklarının zarurî masrafları karşılığı olmak üzere Dahiliye Vekâleti bütçesine mevzu tahsisattan (40.000) lira Parti Genel merkezi emrine verilmiştir.

Şikâyetler :

938 senesi içinde memleketin muhtelif yerlerinden nüfus işleri hakkında yirmi beş şikâyet vaki olmuştur.

Bunlardan on ikisi gazetelerde intişar etmiş, on üçü de Yüksek Vekâletlerine veya doğrudan Umum Müdürlüğümüze vukubulmuştur.

Bu şikâyetler hakkında mahalleri ile yapılan muhabere neticesinde ekserisinin evlenme ve boşanma gibi medenî hallerinde vukubulan tebeddülâtı, nüfus kanununun kütelleflere tahmil ettiği ihbar keyfiyetini ifa etmemiş olmaları dolayisile kütüklerde evlilikleri veya boşanmaları yazılmamış bulunmasına binaen evlenme veya boşanma vak'asının hadis olduğu mahallî nüfus idaresile muhabere

edilerek önceden evlenmenin tescili için yeni doğan çocuklarının doğum vak'asının kaydında hasıl olan zarurî bir gecikmeden, yahut evli iken boşanarak dul kalmış olan kadın veya erkeğin boşanma vak'ası nüfus idaresine haber verilmemiş olması dolayısıyla evli veya dulluğu için istenilen malûmata kaydın ıslah edilmemiş bulunması hasebile aksi cevap verilmesinden ve bazı yer değiştirme işlerinde nüfus idareleri tarafından vaktinde cevap verilmemesinden, yahut da bir nüfus idaresi mıntakasında kaydı olmadığı halde o yerde hadis olan nüfus vak'asına ait ilmühaber örneklerinin alâkalının kayıtlı bulunduğu nüfus idaresine vaktinde gönderilmemiş bulunmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Binaenaleyh, ayrı ayrı tetkik edilen bu şikâyetler üzerine lâzım gelen muamelenin ifası alâkadar vilâyetlere tebliğ olunarak işleri sona erdirilmiş, vazifesinden ihmal ve lâkavdisi görülenler hakkında takibat icrası vilâyetlere ve bazıları hakkında da tahkikat yapılması lüzumu Teftiş Heyeti Reisliğine yazıldığı gibi, memurların vazifelerine ihtimam eylemeleri ve vukuat ilmühaberleri örneklerinin iş sahihlerinin kayıtlı bulundukları nüfus idarelerine gönderilmesinin temini lüzumu da umumî yazılarla vilâyetlere ve Umumî Müfettişliklere tebliğ olunmuş aynı zamanda bu husus nüfus kılavuzundaki talimatnameye de ilâve edilmiştir.

Arz olunur.

Maaş Tahsisleri

**Dahiliye Vekâletince 1/12/938 den 1/1/939 za kadar iş-
biten emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi:**

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
Burdur valiliğinden mütekait Celâl Berker	Yetim
Düşkünlerevi müdürü M. Cemil Gören	Tekaüt
Armucan nahiyesi müdürü ölü Nusret Nefcioğlu	Yetim
Urfa hususi muhasebe müdür muavini Celâl Öğ- retmengil	Tekaüt
Simav hususi muhasebe tahsil müfettişi Mus- tafa Güller	»
Köprü mubassırı Ömer Atak	»
Mülga Babıâli sicilli ahval idarei umumiyesi es- ki kâtibi ölü İsmail Zühtü Demirkapı	Yetim
Fatih nüfus memurluğundan vekâlet emrinde Ali Rıza Sayın	Tekaüt
Viranşehir nahiyesi müdürü İhsan İnanır	»
Mülga Dahiliye Nezareti nüfusu umumiye irsalât memurluğundan mütekait ölü Kâzım Özdeğer	Yetim
Zara hususi muhasebe memurluğundan mütekait ölü İsmail Hakkı	»
Menemen hususi muhasebe eski kâtibi Hü- seyin Hulusi Elmalı	Tekaüt
Bartın nüfus memuru Mehmet Tosun	»
Demirci nahiyesi müdürü Seyfettin Özdemir	Yetim
Diyarbakır vilâyeti eski matbaa baş mürettibi ve Diyarbakır inhisarlar başmüdürlüğü barut deposu memuru İsmail Olgun	Tekaüt
Ardahan nüfus kâtibi ölü Muhittin Ulutaş	Yetim
Bahçe kazası tahrirat kâtibi ölü Nuri Arık	»
Kütahya mektupçuluğundan mütekait ölü İs-	

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
mail Hakkı Kalfaoğlu	»
Çanakkale mektupçuluk kalemi evrak memuru	
özü Maksut Kutsal	»
Konya daimi encümen başkâtipliğinden müte-	
kait ölü İsmail Işık	»
Fatih belediye şubesi fen işleri kâtibi Hasan Özbek	Tekaüt
Köprü tahsildarlığında nemekli Ahmet Suda	Yetim
Eyup B. tahsil Ş. tahsildarlığından emekli Ali	
Siderman	Yetim
Marmara nahiyesi nüfus memuru Şevki Ödubek	Tekaüt
Gölcük nahiyesi müdür İhsan Güreli	»
İktisat İ. M. ikinci kısım kâtibi M. Fahri Ergöney	»
Vakıfkebir H. muhasebe memurluğundan müte-	
kait ölü Fehmi Üner	Yetim
Ordu hususî muhasebe merkez kâtibi ölü Tahsin	
Becan	»
Suşehri hususî muhasebe tahsildarı ölü Beh-	
lülü Erdem	Yetim
Baskil hususî muhasebe eski tahsildarı ölü Ah-	
met Lutfi Yaz	»
Malatya mutasarrıflığından mütekait ölü Nabi	
Menemencioğlu	»
Osmaneli nahiyesi müdürü Ali Tezcan	Tekaüt
Beykoz B. Ş. yazı işleri başkâtibi Ahmet Kemal	
Gercede hususî muhasebe tahsildarlığından vekâ-	
let emrinde Nadir Güneş	»
7 inci D. Başkâtipliğinden emekli Sadık Yaltın	Yetim
Mülga 2 inci D. çavuşu İsmail	»
Hayrabolu hususî muhasebe eski tahsildarı Şa-	
kir Çelebioğlu	Tekaüt
Kavak nahiyesi müdürlüğünden mütekait ölü	
Halil Sıtkı Yorgancıoğlu	Yetim
Gördes H. muhasebe tahsildarlığından vekâlet	

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
emrinde Mehmet Koştur	Tekaüt
Gökdere nahiyesi müdürü Rüşti Turan	»
Karaburun kaymakamlığında vekâlet emrinde	
Besim Özbek	»
Torul nüfus memuru ölü Bekir Aytaç	Yetim
Akdağ eski iskân memuru ölü Ragıp	»
Silopi nahiyesi müdürlüğünden vekâlet emrinde	
Rüşti Eralp	Tekaüt
Sarıoğlan nahiyesi eski müdürü ölü İzzet	Yetim
Beşiktaş tahakkuk ve tahsil şubesi icra memuru	
Ali Seyfi Kılıcı	Yetim
Beyoğlu belediye şubesi yazı işleri kâtibi Ahmet	
Muhtar Tura	»
Gediz hususî muhasebe tahsildarlığından vekâ-	
let emrinde Ahmet Tugay	Tekaüt
Çankırı encümen başkâtibi ve matbaa müdürü	
ölü Hasan Üçok	Yetim
Eyüp tahakkuk ve tahsil şubesi tahakkuk memur	
ve kâtibi Ömer Safder Karamanlıoğlu	Tekaüt
Devrek kazası hususî muhasebe tahsildarı ölü	
Raşit Acar	Yetim
Mahmut bey nahiyesi müdürü Yusuf Ziya Uğur	Tekaüt
Malatya mektupçuluğundan mütekait Hayrı Ege	
karısı Emine Ege	»
Pınarbaşı nüfus memuru İbrahim Ethe mSaygılı	»
Kemer nahiyesi müdürü A. Cemil Oktay	»
Alacahan nahiyesi müdürü Tufan Solmaz	»

Aramızdan Ayrılanlar

Mülkiye Müfettişi Kemâl Ergin

Kemâl Ergin 1320 Metroviçe doğumlu olup süvari yüzbaşısı müteveffa Bay Cemâl'in oğludur. Mülkiye mezunudur.



Devlet hizmetine 12/Temmuz/341 tarihinde Karesi maiyet memurluğu ile girmiştir. Maiyet memurluğunda staj müddetini ikmâl ettikten sonra 18/T.Sani/926 tarihinde Alucra kaymakamlığına tayin kılınmış ve sırasile Boğazlıyan, Sürgün, Lüleburgaz, Taşköprü kaymakamlıklarında bulunmuş ve 26/5/937 tarihinde üçüncü sınıf Mülkiye Müfettişliğine tayin edilmiştir.

Mumaileyh İspir kazasında teftiş yapmakta iken vazifesi başında hastalanmış ve tedavi olunmak üzere İstanbul'a hareket etmiş ise de yolda hastalığı artarak 11/10/938 tarihinde Norgâh nahiyesinde hayata gözlerini kapamıştır.

Henüz 34 yaşında aramızdan ebediyen ayrılan bu değerli idarecimizin kederli ailesinin teessürlerine iştirâk eder, baş sağlığı dileriz.



Malatya vilâyeti eski mektupçusu Muhittin Gürbaz

Mumailayh 1303-1304 tarihinde Kayseride doğmuş ve Kayseri idadisinden alüyyülâlâ derecede eşhadetname alarak mezkûr vilâyet tahrirat kalemi evrak memurluğıle 326 tarihinde devlet hizmetine girerek 338 tarihinde tahrirat müdürlüğüne terfian tayin ve Mardin, Malatya vilâyetleri mektupluğunda bulunarak son memuriyeti olan Malatya mektupçusu iken 28/11/938 tarihinde vefat etmiştir.

Bulunduğu memuriyetlerde iyi hizmeti geçen merhumun kederdide ailesine beyanı taziyet olunur.



Çorum vilâyeti eski nüfus müdürü Hadi Daldal

Mumailayh 1311 tarihinde Haymana kazasında doğ -

muştur. 928 tarihinde 2500 kuruş maaşla Konur nahiyesi müdürlüğüne tayin edilmek suretile devlet hizmetine girmiş ve Ravlı, İkizce nahiyeleri müdürlüklerinde bulunduktan sonra 936 yılında tayin kılınmış olduğu Çorum vilâyeti nüfus müdürü iken 17/12/938 tarihinde kalp sekte sinden vefat etmiştir.

Merhumun kederdide ailesine beyanı taziyet olunur.

Kocaeli vilâyeti eski mektupçusu Talât Baysal

Mumailleyh 1304 tarihinde Bursada doğmuş ve 323 tarihinde Bursa idadisinden alüyyülâlâ derecede şahadetname alarak aynı tarihte Bursa Maarif idaresi kâtipliği ile devlet hikmetine girerek 928 yılında Gümüşane tahrirat müdürlüğüne tayin ve Erzincan, Tokat, Manisa, Denizli, Sivas mektupçuluklarında bulunarak son memuriyeti olan Kocaeli vilâyeti mektupçusu iken 17/1/939 tarihinde zatürreeden vefat etmiştir.

Bulunduğu memuriyetlerde muvaffak olmuş ve dürüst çalışmış merhumun aramızdan ayrılmasından dolayı ailesinin acısına iştirâk eder ve baş sağlığı dileriz.